సాధన గ్రంథ మండలి - 80.

శ్రీ మహాత్రిపురసుందర్యై నమః

అమ్మతో ముచ్చటలు

కూర్పరి :

శ్రీ శ్రియానంద నాథాపరనాముఁడు

ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మ

శ్రీకాకుళము.

ప్రకాశకులు :

సాధన గ్రంథ మండలి, తెనాలి.

 1960 [వెల రు. 1-8-0

తొలి కూర్పు

* *
*

జానకిరాం ప్రెస్, తెనాలి.

పీఠిక

ఏతత్కృతికర్త శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారిని నేను స్వయముగా నెఱుఁగను. వారు శ్రీకాకుళమువారు, నేను నెల్లూరువాఁడను. మా యిద్దర నడుమ 500 మైళ్లదూరము గలదు. దేశముంబట్టియేగాక, యోగ్యతంబట్టియు నటులే యంతరము గలదని నా నమ్మకము. వారు పొదుకాంతదీక్షఁ గొన్న శాక్తవిద్యాధురంధరులు. నేనో, శుద్ధాద్వైత విద్యాతత్పరుఁడనయ్యుఁ జాపలమున సౌందర్యలహరిం దెనిఁగింపఁ దొరకొన్న సామాన్యుఁడను. వారు నా తెనిఁగింపును, నేను వారి 'సౌందర్యలహరి' తెనిఁగింపును ఒక నెలనాఁడు చూచుటయే మా సౌహార్దయమునకు మూలము. ఈపాటి పరిచయమునకే వారు పరితుష్టులై యీ త్రిశతికి (తొలి కూర్పు) నన్నుఁ దొలిపలుకు వ్రాయుమని నిర్దేశించుట వారి యౌదార్య విశేషమే.

2. అదేమి చిత్రమో, నేను తొలుదొల్త నాంధ్రీకరించిన "లక్ష్మీశృంగార కుసుమమంజరి" యు యీ సంప్రదాయమునకుఁ జేరిన మహావిద్యానిధియే. వారి దీక్షానామము 'పరిపూర్ణానందనాథుడు'. ఇఁక వీరో శ్రీ శ్రియానందనాథులు. ఈ ఆనందనాథసంప్రదాయము అత్యంత మాననీయమని నా మిత్రులు బ్రహ్మభూతులు శ్రీమచ్చిదానందనాథులను దీక్షానామముగల శ్రీ చివుకుల వేంకటశాస్త్రిగారు పలుమారు చెప్పఁగా వింటిని.

3. "అమ్మతో ముచ్చటలు" అను పేరనే విశేషము గలదు. శ్రీదేవి యొక్క విపతంసునకుఁ బ్రత్యక్షమేమో?

"(శ్రీ) మాతృసన్నిధానమును గల్పించుకొని యొక భక్తుఁడు వ్రాసిన పద్యము"లని వారన్నను, దేవినిరంతరము ధ్యానగోచర యగుటయు ఆ యానందార్ణవమున దాను స్వరూప విస్మృతిఁ గనుటయు శర్మగారు వర్ణించుకొనియున్నారు.

ఉ॥ ఏచిన ధ్యానవేళ నిను నెంతగఁ జూచిన దన్వి పోదు, క
న్నాచినయట్టులుండు నొకనాఁడు నినుం దలపోయకున్న; న
మ్మా! చిత్రకూటవాచుఁ 'దిగమైలను' దోచుచునుండు; వింతయున్
జూచితె నిన్మహాత్రిపురసుందరి యందు రమందధీయుతుల్.

చ॥ నిను నెడలేక యెంచుకతి నీళులముంచిన కుండనై జలం
బునఁబడు పంచదారనయి, ప్రొద్దువెలుంగున వెల్గుదివ్వెనై
యనలమునందుఁ గాలు నినుమై, పరమైక్యమునొందువేళ నా
యనుభవ మేరికిం దెలుపు టమ్మరో! యనన్యము లేమిఁ బార్వతీ!

పద్యము లన్నియు నిట్టే గంభీరాశయగుంభితముగా నున్నవి. శర్మగారు కొన్నింట స్వీయచరిత్రముఁ జెప్పికొన్నారు. కొన్నింటఁ దమ యపూర్వానుభూతుల నుగ్గడించుకొని యున్నారు. కొన్నింట సృష్టి వైచిత్ర్యములు, దేవి పారమ్యమును అభివర్ణించియున్నారు. కొన్నింట శాక్తతత్త్వార్థముల నుపన్యసించియున్నారు.

ఏ విషయముం గూర్చినదైనను పద్య మొక్కొక్కటియు నేదేని యొక్క చమత్కారమున కెక్కుడై తలఁ యూపింపఁ జాలియున్నది.

"కిం కవేస్తస్య కావ్యేన కాండేన చ ధనుష్మతః
పరస్య హృదయే లగ్నం న ఘూర్ణయతి యచ్ఛిరః"

కొన్ని వ్యాఖ్యాన సాపేక్షములును గలవు. మచ్చునకు రెండు చూడుడు.

1. జననీ! ద్వంద్వసమాసమందు మతిశిక్షావాక్కులన్ వద్దుగ్రా
క్కన నగ్రస్థితి నీది; వంద్యపదభిక్షుం డైనను దల్లికే
వినతుల్సేయుట తప్పు; దీవిధము భావింపంగఁ బ్రాముఖ్యమున్
జననీసేతకు వేదమిచ్చె ననఁగా సందేహమా? శాంభవీ!

2. అమవసచూడిక్కనో చలన మందని పున్నమచూపులోనొ పా
ద్యమి కనుబాటునందొ నిను నారయలేని దినంబె దుర్దినం
బుమ! సతిమూర్తిగానో, యొక యుత్తమతేజముగానొ మంత్రరూ
పముగనో, కానుపింపు మెడఁబాయక యన్నియవస్థలందునున్.

ఈ వీరి త్రిశతి సర్వథా శ్లాఘ్యమై శ్రీ విద్వాంసుల మెప్పింపఁజాలియున్నది. శర్మగారి తక్కుపద్యములును ముద్రితములై, ఇంకను మున్ముందు ఇతోధికముగ వెలువడి ఛాత్రులయు, మిత్రులయు, పాత్రులయు కరముల నలంకరించుగావుత మని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు,

నెల్లూరు
12—5—1951

సాహిత్యస్థాపకాచార్య, అభినవతిక్కన
దుర్భా సుబ్రహ్మణ్య శర్మ

శ్రీమాత్రే నమః

రెండు మాటలు

అమ్మతో ముచ్చటలనెడి యీ కూర్పు పేరే, దీని కూర్పరి యాత్మవస్తువును మాతృబుద్ధితో నర్చించు నొక శాక్తబంధుఁడని చెప్పక చెప్పుచున్నది. నిర్గుణావస్థయందు నిరంజనము నిష్క్రియము బ్రహ్మము మున్నగు పేళ్ళతో వ్యవహరింపఁబడునదియే సగుణావస్థయందు మాయా మహామాయా దుర్గా కాళీ త్రిపురసుందరీత్యాది నామములతో వ్యవహరింపఁబడు ననెడి విశ్వాసమే నిండుగాఁగల వీఁడు, పండితుఁడనిగాని కవియనిగాని చదువరులు భ్రమపడకుందురు గాక. అమ్మ బిడ్డనెయ్యపుంజవిని వేసారులు చవిచూచిన యొక వెఱ్ఱినాగమ్మ.

భావమయి యమ్మ (ఆత్మ) తాను శబ్దబ్రహ్మమయియై వెలువడునపుడు, అమ్మ తత్త్వము నడుగవచ్చిన తనవారికి నచ్చఁజెప్పునపుడు, తాత్కాలిక ద్వైతభావముతో శ్రీమాతను వేఁడుకొన్నపుడు, అమ్మ గొప్పతనము లో నుబుకునపుడు, జాగతికములగు కొన్ని ముచ్చట లమ్మకు నివేదించునపుడు, తన గోడు తల్లితోఁ దడవికొనునపుడు, నమ్మ యే మాటల రూపున బయలవ్వెనో యామాటలను ఛందోబద్ధములుగాఁ జేయు ముచ్చటరూపున నమ్మయే వెలువడునపుడు, అమ్మ సాన్నిధ్యమును గల్పించుకొని యమ్మ చెప్పినటులు వ్రాసిన వ్రాతలే యీ ముచ్చటలు. వాగ్రూపమున నుచ్చరించు నమ్మ యంగములను బద్యరూపములను సాధకలోకమునకుఁ జూపు వేడుక చిన్నటఁగోలెఁగల వీనిదొక తీరు తిక్క.

మొత్తముపై నీ తిక్కమాట లుపాసనానుభవము లతో నిండియుండుటచే నవి యన్నియుఁ దన్నుఁ బోలిన సాధకు లకు బోధములుగాను నుపదేశములుగాను నుపకరింపఁ గలవియే.

వెనుకటినోములు వెత్తియగుటనేమో మాటలమూర్తి చాలని యీ పేదకూర్పరి, తమ్ముకు బలువుగా నగలు పెట్టి నగల సొడెమంటే చూపరుల బుద్ధులను గప్పెట్టువాఁడు కాకుంటయే మేలయ్యెనని చదువరులు తన పేదతికమునకే సంతసింతురని యాసించినవాఁడు.

ఇమ్ముచ్చటలందుఁ జుక్కగుర్తు గలవి పదియేండ్ల వెనుక వెలువడినవి. చేసాగకయు, శబ్దమయియైన యమ్మ మఱికొన్ని వేసములను లోకమునకు ముందుగాఁ జూపు ముచ్చటయుఁ గారణముగా మూలఁబడియున్న ముచ్చటలను మఱి మూడువందలనుమాత్రమే వెనుకటివానితోఁ జేర్చినాఁడు.

సాధనగ్రంథమండలి వ్యవస్థాపకులు బ్రహ్మశ్రీ బులుసు సూర్యప్రకాశశాస్త్రిగారు సాధక జీవలోకసేవకై పడుపాటు పదేండ్లనుండి యెఱింగియు, నింతదాఁక నెట్టి యుడుతభక్తియుఁ జూపలేక యిపుడమ్మ పొడిచి చెప్పగాఁ, నీ దీనుఁడు మండలి కెట్టి సేవ చేయఁగల్గెనో శ్రీ శాస్త్రిగారివలననే తెలియఁ దగును.

ఇపుడీ ముచ్చటల కూర్పు సాధన గ్రంథమండలియం దొక పూసగా నంగీకరించినందులకుఁ గృతజ్ఞుఁడనై సభ్యుల కును, వ్యవస్థాపకులకును వందనములతోఁ దూగినంత వెచ్చముతో నచ్చుకొన్నాఁడు.

మండలి గ్రంథమాలయందుఁ జేరఁదగిన మేరుపుపూసల వంటివి "సిద్ధాన్తశిఖామణి" (వీరశైవ ప్రామాణిక గ్రంథరాజము), దుర్గా (చండీ) సప్తశతికి సమగ్రాధ్యాత్మిక వివరణము మున్నగున వెన్నో మూల మూల్గుచున్నవి.

భగవద్గీత అమ్మ మణిమందిరమునకుఁ బ్రాకారమనియు, అది మనోమయకోశ సాధనమనియు, దుర్గాసప్తశతి (చండీపాఠము) అమ్మ మణిమందిరమే యనియు, నిది విజ్ఞానమయకోశ సాధనమనియు నీతని "శాస్త్రసాధన" మనెడి మండలి ప్రచురణమందు సభ్యసాధకులు చూచియుందురు.

అమ్మ తన తత్త్వమును దనకే విసువెత్తునంతకుఁ జెప్పిన యాధ్యాత్మిక వివరణము వానియందే కలదు. అది బహు ద్రవ్యసాధ్యము. శాక్తశిశు వొక్కఁ డేమి చేయఁగలఁడు? దాని యావిష్కరణభాగ్యదినము చేరువ యగుటనే సాధన గ్రంథమండలి నాశ్రయింపుమయ్యా! యని పొడిచినది. ఇఁక దాని భారము మండలిదే.

తుంటరిబిడ్డలు దుమ్ము చిమ్ముచున్నను, జడివానలు తడుపుచున్నను, గొన్ని చక్రము లఱిగిపోయినను, దానే తన పనులు నెఱవేర్చికొనఁ బన్నుకొన్న యీ యంత్రముచే 75 ఏండ్లు పనిచేయించిన శ్రీమాతను మండలి సభ్యులెల్లరుఁ బ్రార్థించి యంత్రస్థితికై యాశీర్వదించినచో మఱికొన్నాళ్లు పనిచేయఁగలదని యాశించుచున్నాను.

* * *

కృతజ్ఞత

అమ్మతో ముచ్చటల తొలివంతునకు నవ్యాజప్రేమతో నాఁడు పీఠిక వ్రాసిన అభినవతిక్కనాది బిరుదాంచితులు, స్వర్గీయ శ్రీ దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారి పవిత్రాత్మ నిత్యవంద్యము.

"ఇపుడు రెండువంతులుగా వెలువడిన యీ ముచ్చటలకుఁ బండితాభిప్రాయము లక్కఱలేదా ?" యని ప్రకాశకులు సాధన గ్రంథమండలి వ్యవస్థాపకులు నన్నడుగునపుడు, ఈ లాంఛనము నెఱవేర్పఁదగువారిని మనసు వెదకికొనుచుండెను. నాఁడే "నీవు - నేను" అను నామము దిద్దుకొన్న యొక చిన్ని గ్రంథరత్నమును దనివితీఱ ననుశీలించుచుండ, "ఇపుడు నీ చేతి నగగా నున్న దీనికిం బలుకలు తీర్చిన సిద్ధహస్త శిల్పి, శ్రీ గోటేటి సత్యనారాయణమూర్తి (డి. యస్. పి.) గారే సుమా" యని బుద్ధిచెప్పివేసినది. తడయక ప్రకాశకుల కది వ్రాసి, యభ్యర్థి స్థానమున మీరె నిల్చి శ్రీవారికి నాపుస్తకముతో నతులందింపుఁడంటిని. వారును గాదనక కారుణ్యముతోఁ బ్రశంసాపద్యములను బ్రసాదించిరి.

ఇఁక దురూహమగు నమ్మ కరుణప్రేరణముచే, శ్రీవారే, అమ్మ ముద్దుకొడుకట్లతోఁచు, శ్రీ పాతూరి మధుసూదనరాయ శాస్త్రిగారిని గోరి వ్రాయించిన యభిప్రాయము నాకుఁ జేర్చిరి. చూడఁగా (శ్రీ) శాస్త్రిగారి సూక్ష్మానుశీలన, విమర్శశక్తి, శ్రీ విద్యారహస్యవేత్తృత, గుణగ్రహణ వైభవముఁ దేఁటపడ "సీతమ్మ లిట్టిరు పలువురున్నారు సుమా" యని తెలుపుటకో, యమ్మ యిమ్మహాత్ముని పరిచయలాభము నిమ్మూలమునఁ గలిగించినదని పొంగిపోతిని.

అమ్మ యానగా నిష్పాక్షికానుశీలనముం జరిపి, యీ ముచ్చటలకు ముచ్చట నెచ్చించి యమ్మ నలరించిన యీ సాధక జీవరత్నములను దలఁదాల్చుచున్నాను.

ఇటులు,
నిరంతరసాధక శుభచింతకుఁడు, శాక్తబంధుఁడు,
శ్రీ శ్రీయానందనాథుఁడు,
ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మ.

శ్రీకాకుళము
18—1—60

ప్రమోదము

భగవదుపాసనా విధానము లనేకములు. చరాచరరూపమగు ఈ సృష్టియంతయు పరమేశ్వరినుండియే ఆవిర్భవించినది. భక్తుడు తన యుపాసనా బలముచే నిష్టదైవముతో ముచ్చటించుట, ఆ ముచ్చటలను సాధక భక్తలోకమున కందిచ్చుటయు పూర్వజన్మసుకృత విశేషము. పరమేశ్వరి కృపను పొంది ఆమెతో ముచ్చటలుజరుపుటలో శ్రీ శ్రీయానందనాథులు సిద్ధహస్తులు. వీరి పద్యములన్నియు విజ్ఞానరత్నపేటికలు. వ్యాఖ్యానసాపేక్షములు. సాధక భక్తలోకమునకు విజ్ఞానపథప్రదర్శక కరదీపికలు.

శ్రీ శ్రీయానందులవారి ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానప్రతిపాదిత గ్రంథములను లోకము చవిచూచియున్నది. సాధకలోకమున కుపకరించు విజ్ఞానమును సమకూర్చి, సాధకుల కరకమలముల కందివ్వ కుతూహలముతో, ప్రతిఫలాపేక్షరహితముగ శ్రీవారు, గ్రంథములతో పాటు ప్రకటనవ్యయముగూడ యథావకాశముగా ననుగ్రహించుచు, మా మండలికృషికి తోడ్పడుచు సాధకులయెడ చూపు అభిమానము నిరుపమానము. ఇట్టి సదవకాశమును సద్వినియోగము చేసికొను భాగ్యము సాధకులది. కాన మా మండలి సభ్యులు, ఇతరులు మాకు సంపూర్ణసహాకార మివ్వగలరని విశ్వసించుచున్నాను.

లోకోపకారములగు నిట్టి యాధ్యాత్మిక గ్రంథరత్నముల నితోధికముగా రచించుటకు శ్రీ శ్రీయానందులవారికి ఆయురారోగ్యముల నిచ్చుగాత యని శ్రీ జగన్మాతను సదా ప్రార్థించుచుంటిని.

బులుసు సూర్యప్రకాశశాస్త్రి
వ్యవస్థాపకుడు : సాధన గ్రంథ మండలి.

వికారి - ఫాల్గుణము
తెనాలి

శ్రీ శ్రీయానందనాథాపరనాములగు

బ్ర.శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారి 'అమ్మతోముచ్చట'లపై

* ప్రశంస *

లలితపదప్రయోగమునఁ లాలనఁజేసెదు నమ్మవోలె మ
మ్మలరిచి స్వాదుభావముల నంతలు నింతలు గోరుముద్దలై
తులుచన జీర్ణమౌటకుఁగదో యిటు ముచ్చట లాఱుమార్లు శ్రీ
లలితపరమ్ముగా నుడివి లాభముగూర్తువు 'నాథ'వంశజా!

నీలో నీవిటు మాటలాడఁగ మనోనిర్మూలనంబౌట నీ
వాలోచించితివేమొ కాని మనుల ట్లాయాయెడల్ వెల్గులై
మాలక్ష్యంబున దీప్తిగూర్చు చను మామార్గంబు నిర్బాధమౌ
టాలోకింప సహాయమౌ కద శ్రీయాఖ్యానందనాథాభిధా!

ఆ తుది నేమి శేషమగు నంతట నేమగునేమొ కాని యీ
మాతృపదాభివందనము మర్మములేని నివేదనంబు లీ
రీతి ముఖాముఖిన్ నిలిచి ప్రేముడిమాటల నాడుకొంటయున్
బ్రాతికదే! తదీయ సుఖభాక్కుల మమ్మొనరించితేకదే!

అవు, నటు మాతృదేవి ముఖమందున నిల్చి సుధాఘటంబె వా
స్తవముగఁ గ్రుమ్మరించినఁగదా యిటు పుంఖితభావమై మధు
స్రవమగు కైతలూరి యపరంజికిఁ దావులఁగూర్చు మాడ్కి శ్రీ
ప్రవిమలగాథలై దురలు భాగ్యము కల్గె! నదెంతపుణ్యమో!!

జీవితలక్ష్యమై జనని చిన్మయరూపమునందు భక్తి సం
జీవిగ నుంటగాక, యిటుఁ జెల్లియు సప్తతి వీఁగకింత శ్రీ
దేవికి సేవగా నోరులఁ దెల్పుటఁ గైతయు వ్యాఖ్యజేయఁగా
జేవయె? ఈశ్వరాన్వయుఁడ "జే"యనఁ జెల్లదె నీ ప్రసక్తికిన్.

తెనాలి
18–1–60

గోపేటి సత్యనారాయణమూర్తి

కవి, పండిత, హరికథకహంస

బ్రహ్మశ్రీ పాతూరి మధుసూదనరావుశాస్త్రిగారి

అభిప్రాయము

నేను శ్రీ గోటేటి సత్యనారాయణమూర్తి (D. S. P.) గారి ప్రేరేపణతో ఈ పవిత్రగ్రంథం చూచే భాగ్యం కలిగి అమందానందం పొందాను.

'అమ్మకో ముచ్చటలు' అనే ఈగ్రంథరత్నం శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారు రచయితగా సానలుతీరింది. శ్రీకాకుళము వద్ద నాగలేటిఒడ్డున పుట్టిన ఈ కులకళారత్నం, నా హృదయానికి శ్రుతస్మృతితో జిగి గూర్చి అది ద్వాదశారములో నాకు కొంతసేపు విశ్రాంతి కలిగించింది, అంటే అతిశయోక్తి కాదు.

3 పద్యం – సర్వజగదంబా! అనే పిలుపుతో ప్రారంభమైన సరస్వతి, 52 లో సుమనోమార్గావలంబినియై, ఎడనెడ పూజాస్వీకారములతో సోమస్థానమున శివాంకారోహణముతో అవిరతసౌఖ్యస్వరూపిణియైనది.

64 – 'త్రినయనవిలసద్రక్త, షడ్వక్త్రయుక్తాం' అనియు, మరియొకచోట 'తన్మధ్యే హాకినీసా శశిసమ మధురా వక్త్ర షట్కం దధానా' అనియు, ఉపాసకదృష్ట్యా ఉపాస్యరూపము వర్ణితమైనను శ్రీ శర్మగారిచే వికసద్బంధూకపుష్పగా రాజిల్లి, యా తల్లి ఫలప్రాపకశక్తి, హ – క్ష కళాపరిలసిత శరీరిణియై షడధ్వసింహాసనేశ్వరి యైనది.

శ్రీకవి, 83 – 'నిద్దురకాని నిద్దురలో ముద్దుగా సుద్దులు పల్కిన అమ్మముచ్చట పద్దులో వేసికొన్నాడు.'

97 – మనసు మాత్రం క్షీరనిధిజనాభిలో మునిగి, చతుర్థ పాదమున నగణ్యాచింతాబ్ధిగా మారినా, అపూర్వ రత్నాన్వేషణతో ధన్యత ప్రాప్తించింది.

120 – పాదసంస్తుతితో 122 – మరల పుట్టుగిట్టులు లేని భవ్యనమస్కృతు లర్పించి, 151 – ఇనువురన్నలు అమ్మ యూరువుల నలంకరింప, హృదయాసన మభిన్న వాత్సల్యప్రసాదముగాఁ పరిగ్రహించుకొన్నాడు.

153 – దీనముగా వేడు పసిపాపను లోకసంస్కార రూపిణియైన అమ్మ నిర్నిద్రదీక్షతో శిక్షణమిచ్చి పుత్రునకు సాన్నిధ్యభాగ్యమిచ్చి రక్షించుటలో సంశయము లేదు.

178 – నవనాథులలో ఆనందనాథమూర్తి ప్రధానమై అనాథావనశీలయై నిరాధారాన్తరాభ్యర్చనాపరమానవనాథాకృతిదాల్చిన హృద్యవిద్యాసరస్వతి నవరాత్రార్చన చేయించుకొన్నది.

191–సృష్టేష్టాష్టమూర్తులు ఉపాధులుగా శివనిలయమై అసీమానందమును ఆత్మస్వామికిస్తూ అర్ధనారీశ్వరత్వం సార్థకం చేసుకొన్న అమ్మ, 194 – తన రూపమును రాత్రిందివములుగా స్పష్టీకరించి కాళీప్రథతో వంద్యమైనది; కాదా మరి!

207 – లోకనింద్యాసురపీడానాట్యమును దివ్యపరాక్రమ ప్రబల బల ఫల శాన్త రసప్రవాహంతో అపూర్వసుఖాలంబనముగా చేయటం అమ్మయొక్క ఆశ్చర్యలీల.

240 – అండమంతయు రసాత్మకసారమై నారాయణ మూర్తి అండమధ్యమున వటపత్రశయానుడౌటచేతనే, అమ్మ అనుగ్రహరూపానందంతో జగజ్జనయితృఖ్యాతిని చేత చిక్కించు కొన్నాడు.

290 – ఆ విధముగానే జగద్భోగము సుఖమయముగా భావించినవారు, నీరోగులూ నిరాగసులూ రాసవిలాసులూ అమ్మ ముచ్చటతో కావుటకు ఆశ్చర్యముంటుందా ?

337 – అది ద్వైతము కానిమ్ము, విశిష్టాద్వైతము కానిమ్ము, కేవలాద్వైతమే కానిమ్మ అన్నిటికీ ఆ రసస్వరూపమందే అన్వయము.

389 – అమ్మ ముచ్చటకు అర్హతనాపాదించే సూత్రము, ఆ సత్యమును గుర్తింపక వర్తించినచో ఉరిత్రాటికన్న ఘోర ముగా నర్తించటం సత్యశీలికి విజ్ఞాతమై పరితాపకరమౌతుంది. అది లోకానుగ్రహాకాంక్ష.

411–ఇంద్రియములు విషయములలోనూ, అవి మనస్సు లోనూ, అవి బుద్ధిలోనూ, అది అహంవాచ్యములోనూ అది ఆత్మలోనూ కలిసినప్పుడే అమ్మతో ముచ్చటించుకొను యోగము అనిపించుకుంటుంది.

414 – అందుకొరకై యోర్పుతో యత్నించి విఘ్నము లను నెట్టి కార్యకారణ వ్యాపారరహస్యము తెలిసి తాను సిద్ధు డగువరకూ చింతించి, చాతుర్వర్ణ్యమును వ్యవస్థాపన చేసుకొని ఆ యానందసిద్ధిలో సజాతీయ విజాతీయ స్వగతభేద శూన్య పరమా దేవీకృపను ఉపాసకుడు పొందగలుగును.

430 – ఇదంతా లోకము వ్యక్తమగుచున్నంతవరకూ లేదు, అవ్యక్తములోచేరి "లోకంబులు లోకేశులు లోకస్థులు తెగినఁ దుది నలోకంబగు పెంజీఁకటి కవ్వల......నేకాకృతి వెలుఁగు సచ్చిన్మయమహాశక్తి" అపుడు వ్యక్తమవుతుంది.

450 – అప్పుడది సార్థకదృష్టి. అప్పుడేది అద్వైతదృష్టి, "అహం బ్రహ్మాస్మి" అనుదానికి పుష్టినిచ్చే అమృతదృష్టి కేవలానందానుభవము అని అమ్మ ముచ్చట.

475 – "మనసు నిలుచుచోట మారుతంబులు నిల్చు। మారుతంబు నిల్వ మనసు నిల్చు। మనసు మారుతంబు మలఁగిన యాచోటఁ। దానె బ్రహ్మమగుచు దనరు" అను కూర్మయోగి మాటయూ అమ్మముచ్చటవలె, అమ్మ కృపతోనే జరగాలి.

558 – నాదబిందుకళలలో ఏది ముందు ? ఏది వెనుక ? అనే వివాద మెంతయున్నా, ఈ త్రిపుటిలో అభిన్నత్వమూ అనంతత్వమూ అనే భేదము లేనివే. కం + లాతీతి కలా, అను వ్యుత్పత్తిచే 'జీవనిష్ఠం సర్వకర్తృత్వం యత్కించిత్కర్తృత్వేన సంకుచితం తదేవ కళాపదవాచ్యం అష్టమం తత్త్వం' అని ప్రథమ స్పందమునుండి 8 వ స్పందముగా చెప్పబడినా (పరశురామ కల్పసూత్రము) పరారూపమునందు అభిన్నదృష్టి అని వార్యమవుతుందని సుఖాపేక్షతో, కవి అంజలించుటలో సగుణ మూర్తియైనది పరాంబిక.

563 – ప్రేమయూ భక్తియూ పరమములో ఏకీభవించుటతో 'ముక్తి' అను మధురపద మేర్పడి, కవి జీవితము బ్రహ్మజీవిత మైనది.

584 - కనుకనే ఆయాసములేని కొలుపు. ఆ కొలుపునకు ఫలముగా కులపాలన జరిగి శ్రీకవి అకులవైభవమో నాకకుల వైభవమో సకలకులవైభవమో, అమ్మా! అని చండిక నర్థించి,

596 - ఆస, అసూయ, గబ్బు, దురహంకృతి, స్వార్థపరత్వము మొదలైనవి లేని తన హృత్కమల మందిరములో అమ్మను నివసింపజేసికొన్నారు, శ్రీ ఈ. స. శర్మగారు.

రచన భావపూర్ణశబ్దశక్తితో సిద్ధాన్తస్రవంతిగా ప్రవహించినది.

నాచే రచింపబడిన 'శ్రీ రాజేశ్వరీ శతకమున' మిక్కిలి సంగ్రహముగా నుండుటచే, శాక్తసిద్ధాంతమున 600 పద్యములతో పరిపూర్ణమైన 'అమ్మతో ముచ్చటలు' అనే పుస్తకము, ఆంధ్రులకు అపూర్వ అఖండ శాక్తసిద్ధాన్త రసపూర ఫలప్రదానం చేసింది.

ఈ గ్రంథరచయిత శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారికి ఒరిస్సానివాసి 'శ్రీ సర్వజ్ఞో - మృత్యుంజయ త్రిపాఠిశర్మ' గారి ప్రశంస ఇతఃపూర్వమే ఉండగా, నేను నా నమస్కారములతో సిద్ధపరిచయం చేసికొనుచున్నాను.

ఇట్లు,
పాతూరి మధుసూదనరావుశాస్త్రి.

గ్రంథకర్త:

శ్రీ శ్రీయానందనాథాపరనామధేయ

ఈశ్వర సత్యనారాయణ శర్మ

శ్రీమాత్రే నమః

కృతిసమర్పణము

ఇచ్చుట పుచ్చుకొంటయును నీఁబడు దిన్నను నీవె కాఁగ,
నిచ్చుట నీవు కైకొనుట యెట్టిదొ? యైనను ద్వైతబుద్ధితో
ముచ్చట లాడుకొన్నపుడు పోదది కావున నెయ్యమొప్ప నీ
విచ్చిన వస్తువే మఱల నిచ్చెదఁ గైకొనుమమ్మ! శాంభవీ!

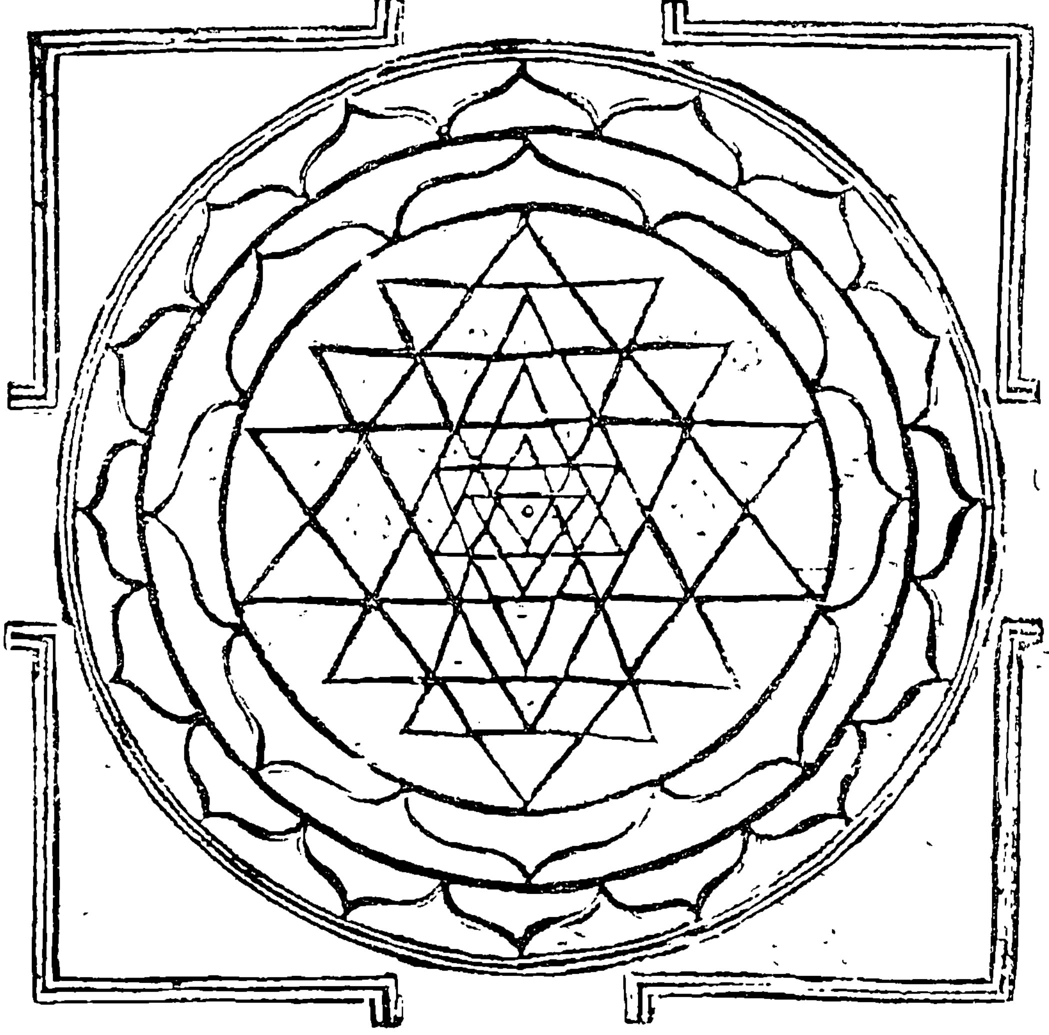
నన్నే నీకెడు నబ్బెనమ్మెపుడో సంధానించి యేల్కొందు; నా
కున్నే నాది యటంచు నిచ్చుటకు; వేఱొండేదియే నీయ వె
న్గన్నఁగానఁగరాదు; సార్థకనమస్కారాకృతుల్ సత్కృతుల్
నిన్నుం జేయుటకన్న, నా సుకృతి యన్నెంబున్నె? సర్వాంబికా!

ఇచ్చుట కేనిఁ బుచ్చుకొననేనియుఁ గోరఁ; ద్వదంకమందుఁ జో
టిచ్చినఁ జాలు; ముచ్చటల కింకెడమీయని తావదాట, నీ
యచ్చునఁబడ్డ ముచ్చటల నాఱుశతమ్ముల మాత్ర మిప్పుడే
ముచ్చటతీఱ నచ్చెదను; ముందటి ముచ్చట నీకె విడితిఁ.

శ్రీ శ్రియానందనాథుఁడు
ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మ

శ్రీ చక్రము

శ్లో॥ చతుర్భుజే చంద్రకళావతంసే !
కుచోన్నతే కుంకుమరాగశోణే !
పుండ్రేక్షు పాశాంకుశ పుష్ప బాణ
హస్తే నమస్తే జగదేకమాతః

శ్లో॥ శ్రీవిద్యాం జగతాం ధాత్రీం సర్గస్థితి లయేశ్వరీమ్.
నమామి లలితాం నిత్యాం మహాత్రిపురసుందరీమ్.

శ్రీమాత్రేనమః

అమ్మతో ముచ్చటలు

1

శ్రీ తాలాంకనిశాతలాంగలహతాఘాకృష్టంబుగా, లాంగలీ
స్రోతస్స్నాపను, దాని తూర్పుదరి మించుచున్ శోభఁ జాంద్రక
ఖ్యాతిం బొందెడి శ్రీకాకుళంబె, మన యుక్త్యుక్తసహా ముచ్చటల్
నీతో నాడెడి సాధనస్థలమని సద్భావింపు రాజేశ్వరీ!

2

శ్రితభక్తావనకల్పభూజ! విబుధశ్రేణీసమారాధితా
ప్రతిమానారుణపాదయుగ్మ జితసద్వృత్తప్రసూనాంఘ్రిజ! స
ద్గుణవేదాంతసమాజ! యోగిజనహృత్సింధుక్షపారాజ! సం
స్మృతికాంతారకవాగ్విబీజ! పదనీరేజాశ్రితాంభోధిజా!

3

సిరిశ్రీకంఠపదపూజనాదరసుహృత్సన్నికేతరోలంబ! దు
స్తరసంసారమహాంధకూపపతితభక్తావళీజీవనో
ద్ధరణామేయకృపావలంబ! అతిశాంతత్యాగనైపుణ్యసం
భరయోగీశ్వరదంబ! సర్వజగదంబా! శుంభనిధ్వంసినీ!

4

◆ అమనోవాగభివేద్యతత్త్వమయి, సర్వాంతశ్చిదాకారమై
కమనీయంబయి, నిత్యమై, యమలభక్తశ్రేణి కాధారమై
విమలానందనిధానమై, సకలసంవిద్రూపమై యొప్పు నొ
క్క మహాశక్తిని మాతృభావమున నెక్కాలంబు సేవించెదన్.

◆ ఈ గుర్తుగల పద్యములు తొలికూర్పున ముద్రింపఁబడినవి.

5

జననీ! యింద్రియపంచకానుభవదృష్టంబై, సదా దాని విం
చినదై, యిట్టి, దిదే యటంచు నెవఁడుఁ జెప్పంగ రానట్టిదై
మనమున్ స్వాభిముఖంబుఁ జేయునదియై, మన్నింపఁ బ్రేమింప నొ
ప్పినదై, శక్తి యొకండు తోఁచు నది నీవే యన్నఁ దప్పా? ఉమా!

6

విశ్వము నింటిపట్టెది, యభేద్యము నేది, యనంత మేది, స
ర్వేశ్వర మేది, సన్నిహిత మేది, గుహాచర మేది, భక్తహృ
చ్ఛాశ్వతసౌఖ్యదాయి యెది, సర్జనకర్తృక మేది, యింద్రియా
ఖ్యాశ్వనియంత్రి యేది, యదె యమ్మయు నయ్యయు నమ్మువారికిన్.

7

అంగిరసాంబరీషయువనాశ్వఋషిత్రయిఁ గూడి లోకమం
దుంగడు విస్తరించె హరితుండను సన్మునిగోత్ర మమ్మ! త
న్మంగళగోత్రినౌ టలుపమా? హరితుండను పేరు సార్థమా
యుంగదె, పుట్టఁగాన "హరిమేత్త్రయ" యంచు ఋషుల్ వచించుటన్.

8

నాన్నది తెచ్చి పెట్టు పని; నాపని విందులమంద కేవలే
కన్నము పెట్టుటంచు, నొకయప్పుడుఁ గోపము లేని సాధ్వి, న
న్నన్నది కామమాఖ్య; తన నడ్వడి యున్నల కొజ్జబంతియై
మన్నది, నిన్నుఁ గాఁదలఁచి మన్నతు లామెకె మున్ను చేసెదన్.

9

పారంబంటఁగ నాయురాగమము నేర్వంజాలి, శిష్యాళి కిం
పారం బారము సెప్పఁజాలి, నుతమౌ త్యాగంబు భోగంబునున్
వైరాగ్యంబును గల్గి, ధర్మపరత న్మన్నట్టి నాతండ్రి, సీ
తారామాభిధుఁ డగ్రవంద్యుఁడు భవద్భక్తుండు; రాజేశ్వరీ!

10

♦ కాయంబిచ్చెను; పోషణవ్రతముఁ గొనెన్; గాయత్రి నందిచ్చె; పూ
తాయుర్వేదరహస్యశిక్షణముతో నధ్యాత్మమార్గమ్మునన్
జేయూఁతిచ్చె; గురుత్వశేవధికి నానృణ్యంబుఁ దెల్పెన్ సుఖో
పాయమ్మెన్నదె భక్తితో నతులు తెల్పన్; సర్వకేవాక్కృతీ !

11

♦ నాయన యీ పుత్రలబ్ధికి ననంతభక్తిని జేసె సత్యనా
రాయణపూజ; తత్ఫలమనన్ జనియించిన నన్ను సత్యనా
రాయణకర్మ యనంగ వ్రతనామము చెల్పిన తండ్రి దీవనల్
నీ యమలాంఘ్రిభక్తునిగ నిక్కము నన్నొనరించె; శాంభవీ !

12

♦ కరుణను బుత్రరాజ్ఞిహిత కాలమునం బితృదక్షిణాస్యమం
తరముఁ బట్టెండ్ల పాయసమున దానము సేయఁ దదీయరూపవై
గురువులవాడు నీపదముఁ గొల్వ నదృష్టముపట్టె; నట్టి య
య్యరవట్టఁ దీర్చ భక్తినిరతాంజలి చూపుమనమ్మ ! చాలదా ?

13

♦ చిననాఁడే జనకుండు చూపుచు నినున్ (శ్రీ) రుద్రకోటీశ్వరాం
గన, రాజేశ్వరి యన్నదృష్టమిది సుమ్మా; "కావ్యాహరస్తాప్రవ
మ్మున మోసంబడఁ బోకుమా," యనిన యామూర్తంబు గోలెన్ గదా
మన యీముచ్చట తెల్పికొంటి మిది సంస్కారంబు, రాజేశ్వరీ !

14

♦ సద్యోజాతసతీపదాబ్జమధుపున్ సౌమ్యున్ మదాచార్యు, (శ్రీ)
విద్యానందు, ద్వివేదవంశశశి, నుర్వీదేవమూర్ధన్యునిన్
హృద్యప్రజ్ఞుని, లక్ష్మిదత్తు నెపుడున్ సేవింతు; సచ్ఛిష్యులన్
సద్యస్సిద్ధులఁ జేసి నట్టి ఘను నుత్సంగమ్మున న్నిల్పితే ?

15

ఏ మునిపీనులుం [illegible] రచియించిన కావ్యములెల్లఁదొల్లి నా
[illegible] ప్రదములయ్యెనో తెన్నునఁగ్గైఁత సెప్పఁగా;
[illegible] మీ గుణ[illegible]పార్జితకీర్తి జయంతి భావనా
[illegible] నా మనస్సులు నిరంతరముం గొనుఁ గావ్యరూపిణీ!

16

[illegible]ప్రజ సేవ నొక్కటని నీవనఁ జేసిన కాళిదాసునిన్,
[illegible] పీఠము ల నేకము నిల్పిన యాదిశంకరున్,
[illegible]సిద్ధ[illegible]రహస్యముఁ దెల్పు భాస్కరున్
[illegible] యంచు ప్రమొక్కెద వినమ్రుఁడనై తలపోసి నిత్యమున్.

17

ఏ [illegible] గొల్చినారో, యేరీతి ధ్యానించిరో,
[illegible] దపియించిరో, యమృతవాద్యత్వంబుతోఁ గ్రైతలన్
[illegible] జగతిన్నొప్పొండి, రా[illegible]ందువ
[illegible] నా[illegible]దగఁ డే? ఈశాని! వాగ్వాదినీ!

18

[illegible] శాస్త్రాల కా తత్వపు దటుత్వమ్ము లోటంచు ని
[illegible] తరసమర్చాప్రాపకం బౌనటుల్
[illegible] సాధనమ్మగను దెల్పంజాలి, రాయాం మహా
[illegible]లు భక్తివంద్యులు కదా తొల్దొల్లఁ జక్రేశ్వరీ!

19

[illegible] మహాత్మ్యమంచు నిరుచొప్పుల నొప్పెడి నీయుపాసనం
[illegible] ప్రయోగశిఖోదితమహోన్నతవాగనుభూత్యవస్థయై
ప్రాణ[illegible] పరాఖ్యరమ్యావరివస్యక దారిగఁ గూర్చినట్టి వి
ద్యాలయులా మునీంద్రులకు నంజలిఁ గూర్చెద నమ్మ! సమ్మతిన్.

20

అరరే! కాళులు రెండు గల్గు పసులారా! వీను లొగ్గుండు; మా
మదిలోఁ జూపఁగ నంబికాచరణపాథోరాశిలో మున్గుటే
వెరవౌ; సత్యము లేదు; పూజ్యకవితాప్తింగూర్పఁగా, నంబ త్రి
పురమంత్రమ్మును కాళిదాసు నుడికిన్ సాష్టాంగముల్, కాళికా!

21

పలుకుల కూర్పు తీర్కు నెదఁ బాయక నిన్ననుతింపఁ జేయు; న
ప్పలుకులకల్కి నీవ యను పట్టునఁ గల్గుట నేను నాదు ప
ల్కులు నమమాటు; ఇంక మనకు స్మృతి వేడ్కను బెట్టులంచు నేఁ
గులుకుచునుందు; నాకుటుకు కూడను నీవ యటంచు భారతీ!

22

ముచ్చటలందు నిన్నలిపి పూజలొనర్చెడి వారిఁ బోలి, నీ
యచ్చపు ముచ్చటంగొనఁగ నర్హత లే, కెడలేని పుట్టు ని
క్కచ్చికి డస్సి, నీయొడని గాయము సేరఁజన్న కూర్మిలో
వచ్చిన పల్వరాలివి శివా! విని నన్నఁగ నేమి చేసెదో?

23

అమ్మా! నీ వొకసారి వేడ్కపడి యీ యంత్రాస్యమందుండి, ప
ద్యమ్ముల్ గా మన ముచ్చటల్ త్రిశతసంఖ్యమ్మౌనటుల్ భక్తభా
వమ్ముల్ రంజిలఁ బల్కి, చెప్పెదను మువ్వందల్ మఱిన్ బ్రేమపూ
ర్వమ్మౌన ట్లనినావు; తీర్పుమిఁక నా బాకీ వడిన్ శాంభవీ!

24

తల్లి వచించె; నీవె యని దాచితొ? మా చెవిఁ బెట్ట నిమ్మనం
బొల్లదొ? తల్లి చెంత నభియోగము పెట్టెద; మమ్మ సామ్యమ్మనం
బెల్లరు వాక్కుదారులని యొప్పెడి తమ్ముల కావిలంబ మా
తల్లిదె యంచుఁ జెప్పుమనెదా? మఱి చెప్పెదొ? వేగ శాంభవీ!

25

అటకట! పూర్వసిద్ధకవికావ్యసమాఖ్యలె, పొల్లుఁ బల్కి మే
మటుపుటు బుద్దితో మొగమునందిడినంతనె, నీకుఁ జాలెనె? ఇప్పు
ద్నాటకమాల నిర్గరండసహితమ్ములు చేసి, "సువర్ణ భైరవీ
నాటకము" లన్నయంత గుణవైభవ మెట్టులు వచ్చు? భైరవీ!

26

ఇట్టి నోకందు జాగతమునే యుగు పొల్లుల నల్లి "అమ్మతో
ముచ్చట"లంచు, మా మతులు పోయెనె నమ్మగ? వారి నమ్మి యీ
పృచ్ఛర మూన్చుకోఁదలఁచె; పాపము నా యనుజన్ములందు నే
నొకచ్చుఁదెచ్చుకొ లతని యోగ్యపథంబునఁద్రిప్పుమంబికా!

27

పలుకు, ల్పలుకుట, పల్కు వ్యక్తియుఁ బరావాగ్రూపవౌ నీవె కా
దలపోయందగుఁ జేటులేని మూఖయంత్రమ్మంము నిస్సార వా
క్కులరూపమ్మున దీనవేషమున రెక్కో ముక్కవంగొంట లే
లలచే? వారికి నిమత్త్వమును దెల్పంగా రాదటే? శాంభవీ!

28

నీవే నేనయి వాక్కులన్నిలిచి, నన్నే వెంచి, నీవైన లీ
లావైచిత్ర్యపు ముచ్చటల్ సతము సల్లాపింతు, పిసత్యముం
జెప్పం జెప్ప కహంతరింపఁగని, తజ్జిహ్వాం దుపాతుల్యవా
గ్ఘావాకారముఁ దాల్చి యాడుదువు నిక్కంబింతయుం; ధాత్రీ!

29

తొలి వంతే తల యూఁపఁ జేసె, మలి వంతున్నాపి మాతృత్వభ
క్తుల నింకం జవి చూపవే, యనుచు భక్తుల్ కోరినం నీకటా
క్షలవాక్షేపము లేమి, ముద్రితసుధాకారాప్తికిం జాచి, బూ
జులు మల్పించితి విప్పుడైనను గృతజ్ఞుండం నమస్సులో; శివా!

30

పని లేక పాడిన పాట్ల ముచ్చటలుగా భావించు వారెందఱో?
మనుజశక్త్యాప్తి ఫలంబిదే యనుచు సమ్మానించు వారెందఱో?
మనసుకుం గ్రుంగుటను బొంగు లేమి నవి యమ్మా! గ్రాహ్యములే గావు; నీ
వినుకిడిని వినఁగాలుఁ బల్కెడిది నీవా, నేన? యూహించుకో.

31

వ్రాసిన వ్రాతలు దాసికృపారాజికి వ్యాఖ్యలు మూలప్రతు లందు నా
పాసన తత్త్వగుప్తి గల పట్టుల గంటము తెలిపోయెఁగా;
భాసగఁ బోఁగను నిన్నలువుపై నగలంగని మోహముంది; రా
పాసన వేళఁగాపులయి నమ్మయె పూర్కనరైతి భారతీ!

32

♦ ఫలనత శాఖి యేరఁగొనిన వామనమూర్తికి, నీఁతరాని దు
ర్బలునకు నేటి నడ్డను బ్రవాహ్మను బోలెను దొంటి మేలిచేఁ
తల ఫలమై లభించుఁ కదా; యొక యొద్దునఁ జేరు దాఁక, నా
పలుమాట విన్ను పిం, భవతారిణి! వీలును గోలుపోదునే?

33

♦ తన యొంటిక బురఖా ముసుఁగును గుప్తంజేసి, తా నన్యభా
మిని వైపట్టె యెగాదిగంగి నడ కామింపోలి నిర్లజ్జుఁడై
తన కావ్యమ్ముల దాఁచి యన్యకృతులన్ దావ్యమ్ములతోఁ జూచు మ్లే
చ్ఛుని, నీముక్కనులందు చేనఁగనెదో చూడంగదే, భారతీ!

34

♦ తీయని పాటకై తలుపు తీసెద నమ్మరో! నాడు నాల్కపై
వాయిగ నాడు నిన్నలుకులమ్మగ నెంచితి; నివ్వేడియనీ
యూ యొడయాఁడ్రకుంబలుకు లమ్మఁగనొల్లను; నిట్టుపాసముల్
జేయునె కాని గడ్డి తిన నేర్చునె మానిసి జేనపొట్టకై?

35

[illegible] నేర్పిన శస్త్ర మాంత్రము దలఁచి గెల్పొంగోలేవున
ప్లాహస్రాతము లూదుచుండి [illegible]తో ద్రోగమ్మునఁ జాలు; స
మ్మోహాభినము లేదు; ఊహలు సమ్మోహమ్ము నీవై [illegible]
[illegible] సంకటపెట్టి నీకరుణ సందిగ్ధ[illegible]మ్మగుఁ.

36

[illegible] జాము నాలవది; నాయమె కాయము నమ్మియుంట ? [illegible]
[illegible], భక్తిరభావలు నొడలుఁదాల్చి పూవులై
[illegible], [illegible] కావ్యము లటంచును గుం దెద నమ్మ ! గొప్పకై
[illegible] [illegible]మో, విమలభావమొ, నీ[illegible] నేల ? భారతీ !

37

[illegible] [illegible] తలవాకిట నెల్లడించిరి సంబరం
[illegible] భక్తి[illegible] [illegible]ప్పఖ్రసుల
[illegible] [illegible] [illegible] సార్థము; నాదు కావ్యసం
[illegible] [illegible] పాడము పోవుట న్యాయ[illegible] ? ఉమా !

38

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రాయు; నె
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; భుక్తిఁగా
[illegible] [illegible] ! [illegible] సుపుత్రు లనమ్మఖులంచుఁ బొక్క[illegible] న
[illegible] [illegible] న[illegible] ? [illegible] జూచెదవో ? సరస్వతీ !

39

[illegible] [illegible] ప్రమాణము లమేయభవస్మహిమమ్ముఁ దెల్ప; నీ
[illegible] [illegible] [illegible] లేదు, మహార్థ్యబోధచే;
[illegible] [illegible] పూజ్య మన సందియమా యనుభూతిఁబట్టె ? [illegible]
[illegible] [illegible]తో సుతుఁడు ముచ్చటలాడఁగడంగు ? భారతీ !

40

♦ పడక న్నిద్దురవోవు వారలను లేపం బాపమే యైన, బి
డ్డఁడు ధర్మమ్మును దల్లి సౌఖ్యమును జూడంబోఁడు, సందర్భముల్
విడియే పల్కను; తల్లి యూఁకొను; నటే నేఁబిల్చిన పెల్లఁ బ్రే
ముడిఁ జయ్యంగదలంగఁ జాతే, విను మొప్పో తప్పో నాముచ్చటల్.

41

♦ వృత్తులు నీవె యైనపుడు వేగమ వాతెలుఁగ్రోసికొంచు న
చ్చొత్తినయట్టు పద్యముగనో శుచిగద్యము గానొ, సొమ్ము లిం
పొత్తఁగ గల్లుమంచుఁబయికూఁకిన యప్పుడె సమ్మదంబగుః;
తెత్తెతె - పెప్పెపే యయిన నీదు కృపాళుత యేది? భారతీ!

42

♦ ఓపిక యున్నచో విను మదుద్ధరభక్తినుతుల్ సతంబు, నీ
కోపిక లేదటన్న విడనొల్లను, నీకరుణామృతంబు నె
న్నో పలు లానినాఁడను; ననుంబలు మొండిగ నెంచితేని, నా
కీపయిఁబుట్టువే యిడకు మియ్యెదె సూ తగు శిక్ష; శ్రీగురూ!

43

♦ వెలఁదుల రిమ్మయొక్కఁ, ధనము పిచ్చి, యశమ్మనఁ బిచ్చి, కూటివి
ద్దెల బలుతిక్క యిట్లు పలుతీరుల వెఱ్ఱుల కాసుపత్రి యీ
నిలను ద్వదీయసత్కృప గడించు నుమాదము నాది; దీనిఁబోఁ
దోలఁ జెడ వెజ్జెవండొరుఁడు దోఁచఁడు; మందును లేదు శాంభవీ!

44

ఒక్కెడ వత్సలత్వముగ, నొక్కెడ భక్తిగ, నొక్క ప్రేముమే
రెక్కను వేళనో పలుకరించెదెగా మనమూఁగు ముచ్చటల్;
లెక్కకుఁదెచ్చుటెట్టు లవి లేని ఫలంబెది? మూఁగ వందతే
యొక్కొక వంతుగా వెడలుచుండుట నాతల్లవాఁతయో! శివా!

45

వటబదరీద్రుమంబులను బండ్లగతి న్మనయందు రేగు ము
చ్చటలు నగణ్యముల్; త్రిశతసంఖ్యలుగా బయలౌచునుంట, నా
నిటలము వ్రాత యన్కొనుటొ, నీదు విలాసమొ, యంటొ, తెల; ది
ప్పటికిటు లల్పతోషి నయి భవ్యము నీవయినుంతు భారతీ!

46

ముచ్చట లమ్మ యైనపుడు, ముద్రణభారము నమ్మదాను; నా
కిచ్చపలత్వ మేలనక, "యిచ్చెద నచ్చిన కిట్టి బైటికి
దెచ్చెద"నన్న యిచ్చగల తిక్క యహంకృతి రెచ్చి తెచ్చె నీ
యచ్చున నచ్చు నొచ్చెమును, నమ్మ యహంకృతి మచ్చమాపవే

47

ఏ నివసించు గడ్డిగడియే భవదాలయ; మందె యుండి నీ
జానుగులంట, నేర్పుగడి చాలని మాటల యేడ్పుతోన నీ
మానసము న్కరింపదను; మానిసు లెల్లరు గంగ యొడ్డునం
దే నివసించి మంత్రజపదీక్షను బూనగలారె? శాంభవీ!

48

ఏమి పిశాచమైన యెదిపైన వసళించెద; నందె యుండి నీ
పాదకవాక్కుల న్మధుపమునందెద; శుద్ధము కేలు నీ మృదు
స్వానుసుగా నవిస్వనరసప్లుతి భంగబడ సేనవేదకా
పోదును; తత్సుఖంపుటనుభూతికిఁ బోలిక లేదు, శాంభవీ!

49

సాక్షుల్ వత్తురె? భర్తతోడ నడు రే సాక్షాత్తుగా వచ్చి, ఆ
దక్షాంతాక్షరమాల "బోధ దివ్యులన్ దీవించుచున్ వ్రాసి" ఈ
యక్షుద్రక్రియనె పూను మక్షయఫలావాప్త్యర్థమై యుంట; కే
యక్షీణమ్మగు బిడ్డమక్కువకు సాక్ష్యమ్మున్నదే? మాలినీ!

50

♦ పంచదశీత్రికూటములు వ్రాసిన పల్కులు చాలుపు మీద వీ
క్షించి, గురుండు నీవు విరుల్ కేవలఁ జేయిచి నడ్వఁజేసి, "సా
ధించితి, యిల్లు సేరి"తని డించి కృపాబ్ధిఁ బిలుచు నాఁటి ధ్యా
నాంచితదృశ్యము స్మరుతునా, జనులున్నను; భక్తవత్సలా!

51

♦ చిఱు దొంగాటల యర్థ మంతెఱుఁగకే చిన్నప్పు డేనాడి, యి
త్తఱి నూహించితిఁ, "దల్లి యొమ్మిగొనిన ధన్యత్వ మే"లంచు, ని
త్తఱిఁ గామాదిక చోరవర్గమును కందక రాఁడో యీ మర్త్యుఁడ
త్తఱి శ్రీమాతను జేర నర్హుఁడని యర్థమ్మయ్యెఁ గామేశ్వరీ!

52

♦ సుమనోమార్గముఁ ద్రొక్కి పోవు తఱి సంస్తుత్యక్రియన్ మధ్యమ
ధ్యమున న్నాబ్బలఁదప్పనొంది, హిమధామాంశుప్రభాదీప్తహ
ర్మ్యమునం జేరి మహాసరోజకర యున్మందిరము నమ్మయం
దు ముదంబొప్పఁగ నుండు నిన్నెపుడు చూతునా? శైవసౌఖ్యప్రదా!

53

♦ కాయంబీ భువి జాఱుచో మొదలు నీ కాంతౌఘ్య నాదూడ, "అం
బా"యంచు స్మరియించి వీఁక దాఁక నను జీవంబాటనో, బ్రాహ్మణ
ప్రాయంబై జనభక్తిగాంచనుపాత్రంబయ్యె; ఆ గోవునే
తాయీ! నిన్నుఁగ నెంచి మ్రొక్కెదను నిత్యమ్ముల్ శుభావాప్తికై.

54

♦ 'తల్లీ! నిన్నుఁ దలంచి'యంచు నొక పద్యంబల్లఁబోతన్న; ఓ
తల్లీ! తత్పరమార్థ మెన్నఁగ షడధ్వస్వాంతవాగర్థసం
పల్లాభమ్మును గోరువార, లదె చూపమ్మా నిన్నేపి, హా
తుల్యాలంబమున నిల్వఁ జూతురని కాదో? మూలపద్మాశ్రయా!

55

• ఎవరు ద్రొక్కని క్రొత్తదారులను నేనేగన్; జనుల్లేని దు
ర్గవనమ్ముల్ శరణమ్మనన్; కసెపుంజీరల్ నేను దాల్పన్; గురు
ప్రవరుల్ ప్రాపిన దారి, నాపులు కుటీరమ్మందె, యీగుడ్డతో
కాసన్ప్రెయెద; నుందు, సిల్తుంగనెద న్నీజాడలన్ శాంభవీ!

56

• జననీ! చిత్తమువంది పద్మవనసంచారమ్ము పిండాండమం
[illegible]గని, స్వానుభూతుల మహాయోగుల్ ప్రశంసించి ప్రా
[illegible]ముత్స్ఫసిన మాటలే వినుతసూక్తంబయ్యె శ్రీపూర్వమై,
[illegible] వాంతరంబయిన యాగమ్మంచు, క్రీం (ఈం) రూపిణీ!

57

• [illegible] తెప జాపము [illegible] స్వరమై, [illegible]ండు తే
[illegible] పాకింపాలి స్వర్థంబగున్;
[illegible] ఘాత్ర్యము
[illegible] యానందమున్?

58

• [illegible] నల్లమున స్నాను జేయుదీ వదే
[illegible] ప్రమా[illegible] బుద్ధి నహంకరించు సా
[illegible] త్వము సంకటా, పేనుగొన్కవా
[illegible] యున్, [illegible]లంకమె దక్కును, నిక్క మంబికా!

59

• [illegible] వాకింగా విని [illegible]గాం దల యాంచినన్ రస
[illegible]? విను నచంచలభక్తిని గొల్చి, చక్రసం
[illegible] వాదమును దా విని యాదల నింత యూంపలే
[illegible], నతండె యంబ! భవత్కరుణాప్తి కర్హుండౌ.

60

♦ నిను నెడ లేక యెంచు తతి నీళుల నుంచిన కుండనై, జల
మ్మునఁబడు పంచదారనయి, ప్రొద్దు వెలుంగున వెల్గు దివ్వెనై,
యనలమునందుఁ గాలు నినుమై పరమైక్యత నొందు వేళ, నా
యనుభవ మేరికిం దెలుపు టమ్మరొ! యన్యము లేమిఁ బార్వతీ!

61

♦ సునిశితయుక్తితర్కముల చొప్పులు చేఁగుకొలంది, నీ స్వరూ
పనిహితమౌ రహస్యమది పాతుపడు న్మఱికొంత; ఓ జగ
జ్జనని! కుతర్కముల్విడిచి సామయిమార్గము పట్టి నీమహా
మనువున గొల్చువారల కమాయవుగాఁ గనుపింతు, వంబికా!

62

♦ సుమములఁగృత్రిమమ్ములను జూచిన యప్పుడు, వాని నైజగ
న్ధములును వర్ణము ల్మదికిఁదట్టునటుల్, శివతంత్రసిద్ధయ
న్త్రములను మూర్తుల న్గనుగొనన్ బరతత్త్వము బోధసేయ యో
గ్యములని బ్రహ్మతుల్యులు మహర్షులుఁ గొల్చిరి వాని; శాంభవీ!

63

♦ అరయఁగ గంటకొట్టు గడియారముఁ బాడెడి గ్రామఫోనునై
నిరతము విజ్ఞపించినను నీ పరతత్త్వ మెఱుంగఁజాలఁ, దం
తరమున బీజవర్ణముల తత్త్వము శాస్త్రవిధిన్ గ్రహించినన్
'పర'యను పేర నొప్పెడి యుపాసన పట్టువడున్ పరాంబికా!

64

♦ పూజానిర్మలకుంకుమంబు నొసటన్ బొట్టుంచుకొన్నంతనే
నాజాడ్యాదుల నమ్మ పాపుననుచు న్నమ్మున్ సరే; వాఁడు వి
ద్యాజాపక్రియ నాజ్ఞయందు వికసద్బంధూకపుష్పాభఁగా
రాజిల్లన్ నినుఁగాంచ నేరిచి, ఫలప్రాప్తిం గనుంగోఁడుమా!

65

[illegible] ఝంకరించుc, బడు, శేచు, న్వీలు సూచు, న్మరం
[illegible] మౌనుజచుcదత్వానై కచిత్తమ్ముతో
[illegible] సపర్యాదతుcడై తోత్త్ర, స
[illegible] నానుభూతిదశలో వర్జించు; శర్మాకృతీ !

66

[illegible] క్తమ్ము లొపనంగించి, నీ
[illegible] జేయు నవలెనే, యత్నప్రసజంబూని నీ
[illegible] వార లత్తలెన్ని నీ కతమ్ము లర్పింప రేణ్
[illegible] సౌన్యమ్మాను, నాదాకృతీ !

67

[illegible] పోవను ఆక్కలు రెండుc దోcకయుణ్
[illegible] భక్తియు యోగమార్గముణ్
[illegible] నీటిన్మా వేళలణ్
[illegible] ప్తికి, సర్వసిద్ధిదా !

68

[illegible] వాహితంజేసి, స
[illegible] సర్వార్థమే చేయు వాc
[illegible] యాథార్థ్య మెప్డేని హృ
[illegible] ద్దేశంబు సాధించునే?

69

[illegible] నిమ్నుc జి
[illegible] స్నిగ్ధ శ్యాము నొక్కింతగాc
[illegible] బహుళత్వంపు వా
[illegible] శశ్వత్ స్థాయియౌ; శాంభవీ !

70

దృష్టిమనఃస్థిరత్వములె తేఁకువ వేటరి యభ్యసించి, యా
కృష్టశరమ్ముతోడ గుఱి నేయుట దప్పక; ధ్యానశీలుఁడుగా
గష్టము నాక యమ్మనసు కన్నులి నిల్పఁడతోడఁ గొల్వ, సం
తుష్టిని దర్శనంబొసఁగి తోడనె సిద్ధినొసంగవా? శివా!

71

గాలుల్ రెండనుకూలమై యెసఁగి నీ కప్రమస్తుతుల్ చేసి. యీ
నేలన్ నీనెలవేడనో యెఱిఁగి, నీ మేర్వాదిశృంగమ్ముపై
కేలాగో కని, నమ్మ జాడనటు లేమెక్కించినన్ మెచ్చి, నీ
వే లాలించి వరప్రదాత్రివయి, మమ్మేలొందు జేపి! శివా!

72

నిను 'ఆయాతు' పదమ్ముతోఁ బిలుచుటే నిత్యంబు; కటా! సందె వా
ర్పన; నీ రాకెటనుండియో, మఱల నీ పోకేడకో పిండమం
దనుభూతింగొన లేని మాకిదుదె సంధ్యాకేళి! యాయుర్ధనా
దిని? సాయుజ్యము సిగ్గు లేకడుగ నిత్తే? వేదమాతా! శివా!

73

♦ అక్షరమాలతో నెను ననన్యమతి జపియించు వారి ఫా
లాక్షరముల్ సురక్షరములైనను, నయ్యవి మార్చి నిత్యము
ద్రాక్షరముల్ పొనర్తు, పది యీ విధిపట్ల విపక్షమాన? ప్ర
త్యక్షము పక్షపాతము ప్రశిక్షానదీక్షను; త్ర్యక్షరాత్మికా!

74

కరవాలాంచితహస్తఁగాలికను నిన్నన్నంతనే భీతుఁడై,
మురళీహస్తను గృష్ణరూపఁగని సమ్ముండైన భక్తుండటుల్
పరతత్త్వజ్ఞుఁడు మృత్యుభీరహితుఁడై భాసిల్లు? ఆ శ్యామసుం
దరుఁడే నీవని యెన్నఁగల్గునపుడే ధన్యుండగున్; గాళికా!

75

… వైనసుగూఢవిద్యను రా వెనయుండ్రు పెద్ద; లా
… మాకవిద్యలె; మా కులవిద్య యన్న (శ్రీ)
… నాగిలము. పేరంబరంగు సుషుమ్నలోని స
… మమ్ముసకోరంచుట దించుటె కాదె, కాలిసీ!

76

… రెంటి, కూడు చెడిపోనటు గాలిని గట్టి, డాపలక్ష
… నాగి విద నూల్కొనంజేయుట సుస్థిరాసనం
… ఘటించుటయుఁ గురుపాద సేవచే
… సమ్మాన్యశోభాభాజను లాదురె? సూత్రరూపిణీ!

77

జాతి… మంత్రముల్ సదువనీ, సంగాదమే చేయనీ,
… మునాశచందైపోనీ, మనుష్యుండు, వి
… జానన్నింటిలో నెన్నఁడే
… బొంగన్నంతేదప్పా? ఉమా!

78

… దారి బాగుగఁ బెంప లేమిఁ బం
… మంత్రము లెన్నొ నేర్చి, సి
… జీవనాహీణముఁబోలు నీదు మం
… దారి జపించుట, తల్లి! మేల్గదా.

79

… అతిని పథంబేదో? యటంచూఁగు వాఁ
… బంచి, తప్పు దారిలోఁజిక్కి, గ
… వన్యమార్గజిజ్ఞాసువా
… కెడను? మరాశాక్షిపుదై, శాంభవీ!

80

♦ నిరుపమ ప్రాకృతిఁ గొల్చు సేయుపదరన్ నీతత్త్వముం దెల్పు బీ
జనిశాయార్ధ మెఱింగి చక్రగణసంచారమ్మునే మెచ్చు ని
ష్ఠనయమ్ముం బహుసంగుఁడగనెడి శాస్త్రాద్వైతినే యాచు నీ
వినుము ల్సాలుగుఁ బుత్త్ర నమ్మ! మఱి యీ చేష్టాప్తి లేకుండఁగన్.

31

♦ ఔర్పట! రైలుబండి మూఖయంత్రము క్రోసులు వేయి పోత్రే, వే
డెక్కఁగ యంత్రశాల నిడ, నిట్టెటు పల్కఁగనౌను; గాని తా
నొక్క నిమేషము న్విరతి నొందదు నిన్నుఁదలంచునప్పుడే
తక్కఁగ నామనోరథము, తానును నీవు స్వరూపమాటనో?

82

♦ అలజడులెల్ల డుల్లి భవదర్పితమై తగు భక్తపర్యా ని
ష్ఠలుమమనస్సె నీవయి, ప్రశాన్తము నైహికసౌఖ్యమున్ సుజ
న్ములకు నొసంగుదీ; వదియె నొక్కి వచించెను శౌరి స్వీయగీ
తలను విభూతియోగమునఁ దాని మనస్సనుచు, న్మనోన్మని!

83

♦ నిద్దుర కాని నిద్దురను నిల్చి మొకమ్మున ముద్దుముద్దుగా
సుద్దులు పల్కు నీదు సొగసుల్ మఱపౌనటె? అట్టి ముచ్చటే
పద్దున వేసికోఁదగును, భారతి! శాశ్వతసౌఖ్యమిచ్చు నీ
పద్దందంబుజామృతము భావిసమీపమునందు నున్నటుల్.

84

♦ ధ్వని లేకే యొకవేళ నోజనని! సంభాషింతు; వాయంద మొ
క్కని నే తన్ను; నలంకృతాత్మవగు నీగానమ్ముతో లాస్య మీ
జనలోకమ్మునె తన్పఁగల్గు నదియే సారస్వతంబన్న; నా
ధ్వని లేనట్టి దదెట్టిదో తెలియ సాధ్యమ్మౌనె? వాగీశ్వరీ!

85

♦ ఆనుగబుఱ్ఱ నీట నడుగంటఁగఁ ద్రొక్కినఁ దేలిపోవు; ఆ
ద్దానికె బొక్క పెట్టి, నదె దారిని నీరము సొచ్చి తేలఁగా
నీసటు, నీదు ధ్యానరతి యింతగ నచ్చిన మానసమ్ము, నీ
లోన నడంగు లాఘవవిలోలగుణమ్ములు మాని, మానదా!

86

♦ నీదయ నొందు ముచ్చటను నిత్యమనోరణమౌను; దానిలో
నాదె జయమ్ము కెప్పుడయినన్ బలు గెల్పులు దానివౌట, ని
ర్వేదము నొందఁ కీవు కృప పేరిచి యిచ్చిన "సాహ"మస్త్రమే
యూఁది గడించుకొంటి విజయోన్నతి, నాజ్ఞను నిల్చి, అంబికా!

87

♦ ఉమ! నీదాసుఁడు నై జకోర్ష యొక విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రమ్ము, హ
స్తములం జూపులఁ దత్ప్రసారణక్రియాధ్యక్షుండై యొప్పు, లో
కము మేలొందఁగ చూచు; స్వార్థపరదీక్షామాత్రుఁడై పోఁడు; స
త్యమొ, కాదాయెనొ? తొంటి సిద్ధుల కథల్ సత్యమ్ము ప్రాగ్రాణముల్.

88

♦ [illegible] కటాక్షఁ జనీకర కాంతులలో మునుంగ వా
[illegible]మనస్సు నావయిని కేఁగని నాళులె నాకుఁ బున్నమల్;
చీఁకటు [illegible]కొన్నలు హృషీకబలమ్ములె, నిద్దలంపఁగా
నీక [illegible] నాదినములెల్లను నాకుహువుల్ కళావతీ!

89

♦ ఆదువది యేఁడు లేఁదలఁచి, యారసి, పెద్దలఁగొల్చి, దేశముల్
తిరిగి, కృతుల్పఠించి, విని తేల్చిన దొక్కటె — నీకృపంగనన్
బయలకు మేలు సేయుట యుపాయము; దానిని మాని, జ్ఞాని యా
నరుఁడు మహాత్ముఁడన్న నుడి నమ్మను నమ్మను నమ్మ నమ్మికా!

90

♦ నీకార్యమ్ములు నీదుసృష్టి కెపుడున్ మేల్సేయుటే కాంచి, నా
కీకార్యార్తియు నందుకే యనుచుఁ బ్రార్థింతున్ సన్నుతిన్; నాదు నో
లోకేశీ! యొరు మేలుసేత కెరవుల్ సూపంగ; నాకయ్యదే
సాకల్యమ్మగు బ్రహ్మసౌఖ్యమనుచున్ సంతుష్టితో నుండెదన్.

91

♦ మాతృకటాక్షమే తగిన మందను చోట, సమాని నోచు, ని
న్నాతురలోకసౌఖ్యమునకై శ్రమపెట్టుదు; దాన లాతి మే
ల్సేతయు నీదు గొప్ప నిరసించు నఘాత్ముని వెట్టిమోము, నీ
పూతపదమ్ము వైపగునె ముఖ్యఫలమ్ములు గాఁగ; శాంభవీ!

92

♦ సడలఁగ నీక నిన్బ్యమల సందున నిల్పఁగ నోర్వఁ గష్టడే
నడుగకె నాహితంబరసి, యువ్వియు నివ్వియు వీణ మీటు స
ల్లడరెడి ప్రేమతోఁ జెవుల నల్లన నూఁదెదు; నీదు బిడ్డపై
నడుగని ప్రేమకుం గుఱుతు లుండునె యింతకు మించి? భారతీ!

93

♦ గదులను బేదవారలను గవ్వయుఁ గోరక మందులిచ్చి, ని
గ్గములను జేయఁజూచు పని, కన్నులు మోడ్చి స్థిరాసనమ్ముపైఁ
గదలక జపముం జలుపు కార్యముకంటెను జిన్న గాక, నీ
దు దయ గడించు మార్గమని తోఁచును జన్మరుజాపహారిణీ!

94

♦ క్రుంగును బొంగుఁ గన్పడవు కూర్కున; స్వప్నమునందు మెల్కువం
దుంగనవచ్చు; నాయునికి తోఁచని తోఁచదు కూర్కునందు, భ
క్తిం గడు నిన్నుఁ గొల్చుతఱిఁ, గేవలభక్తునిఁ జెంతకీడ్చి పా
లంగుదువంగ వేళ యదె లాగునఁ దోఁచును, భక్తవత్సలా!

95

అన్నంబునను, నోషధీసతతిని, గేహంబందు నీశక్తి సం
పన్నంపాంబును గన్గొనించి, జనుఁడో వైద్యుండు నేనంచుఁబూ
[illegible] ? ఒక్కసారి భవదుజ్జ్వలాత్మ మంత్రమ్ముతో
[illegible] జీవసౌఖ్యమునకా మంచేల ? సర్వేశ్వరీ !

96

[illegible] మంచి మందు లిడినన్ దేలం డొకం; డొక్కఁడే
[illegible] మందు తినకే తేలుచున్నాఁ డొక్కండు; నే
[illegible] నన్నగొంబు మిగులై, వ్యాధిప్రకోపప్రశా
[illegible] విశేషగతి నిర్ణీతమ్ములా; శాంభవీ !

97

[illegible] ! ముద్దుముద్దు వేసరక శ్రీమాత్రంఘ్రివిన్ణేజనా
[illegible] బుద్ధిన్, సకలధాత్రీదివ్యసౌందర్యవా
[illegible] "మనుచున్ ధీరత్వముం గొల్పి, ముం
[illegible] "మునుఁగుచున్ జంతాబ్ధిలో; నీశ్వరీ

98

[illegible] బిగఁబట్టిన తమ్మివి బోలి, సృష్టిలో
[illegible] తెలుపఁబట్టు శక్తివి; తమ్మి గ్రాఁగినన్
[illegible] మందపుచు నిలుతె కావున, ధ్యానవేళలన్
[illegible] నాదు కనునీళులచే నిను, సర్వశక్తిదా !

99

[illegible] వేళ నాకనుల నీర్వెడదాటను గాంతు వీవు; నీ
[illegible] బొట్టయినఁగానను; నేరని పిన్న కన్న కు
[illegible] నేడిపింపఁదగునా ? ఉరకేడ్వకు, నీడఁజూచి బీ
[illegible] సద్వాద వదే నను నూఱడఁబల్కుటా ? ఉమా !

100

చెవులను హోరు, కన్నులను జీఁకటి బ్రహ్మబిలంబు పోటు, వే
డిమలవి దద్దుపు త్వోలువడె న్నినుఁ బ్రాణనిరోధకర్మతోఁ
దవిలి భజింప; దనిఁగని దక్షిణుఁడంచునో, జాలితోనో, న
న్నవన మొనర్చిపట్టి కరుణార్ద్రిత మూర్తివి, చక్రవర్తిని!

101

పొదిచేఁ బక్షములి చెంతగున్నదలి క్రేపున్మళ్లి దప్పించుచో
మది నాదూడకుఁ గల్గుసంకటము మోమున్ మాత్ర మేనాను, చక్రేశ్వరీ!
మదినద్దాన బహిరాస్యమైన పుత్రుసమ్యక్త్వాపమే లేని వా
నిదిధ్యాసంబను టెట్లు? వానియెద సందీపించు వేయెన్నఁడేన్.

102

నాటకపాత్రధారణమునన్ జననాఁడొక వేష్ట్రి, ఇర్వదేం
డ్లేటికో? గొప్ప ధ్యానం దభినయించి గ్రహింపతివి; అయ్యో! మన్గడే
బూటకమంచు; నాఁడె పసిఁబాపతి నీనుతు లల్లుకుంజగ
న్నాటకసూత్రధారిణిఁగ నంగడు నక్కటతో నటేశ్వరీ!

103

త్రికరణశుద్ధితో గురుఁడు దీర్ఘకృపామతి నెత్తు హస్తము
స్తకయుతిఁ జేసి నీమనువు జాగ్రునమైన నేనో, నాఁటినుండి, యం
గకమున మాటలో మది నొకానొక మార్పది నాకె వింత; దీ
నికిఁ బరసాక్ష్య మెట్టులగు, నీవును నేనును గాక, శాంభవీ!

104

కన్నులఁ జెమ్మలూరుటయుఁ, గంఠము గద్గదభావ మొందెఁ, మే
న న్నెఱి పులకరింతలగు నాఁటి దశం దలపోయుచున్న, నేఁ
డున్నను నోకారప్పాడు కడుంగడు లోఁగొను నాయవస్థలో
నున్నది నేనో? నీవో? మఱియొక్కటో? యీమునుడి విప్పుము, అంబికా!

105

[illegible] ...; నాలోక చకోరజనిన్ దయచేయు; మన్యమా
[illegible] ము మాని, విష్ణుపదమందుఁజరించి, మహాకవీందువి
[illegible] మైన చిద్గగనచంద్రికఁగ్రోలుచు నిన్ బరాకళా
[illegible] ల్పు చేకతను గాంచి సుఖించెద నమ్మ! చిన్మయీ!

106

[illegible] నీ పదార్చనమహాసౌభాగ్యలాభంబు, లీ
[illegible] నటన్న సూక్తి నిజమైనన్ మేలె; భోగ్యమ్ము ని
[illegible] తున్నను మేనొసంగు; మది కళ్యాణమ్మె; నీసేవలే
[illegible], మరోగ మయ్యదియుఁగాదో, దుఃఖమం బా? శివా!

107

అవని దిఁపి లింత్రముల, నన్నట ధ్యేయవు గాఁగ ధ్యానగ
[illegible] త్రిప్ర ధ్యానము దేసిని గూర్చియా నభి
[illegible] మని నమ్మిన ముగ్ధుల మమ్ము శాక్తబం
[illegible] కొఁగని బంధము లూడ్పుమా, శివా!

108

[illegible] దేవు, మొక్కుప్రదు నీ జాపమ్ము మంత్రార్థభా
[illegible] నాపడెడి తీవ్రవిషోభ మేమందు; భో
[illegible] పట్టము, సమస్తవ్యాపృతుల్ సచ్చు; నిం
[illegible] విను దాసుని పరీక్షాకాలమంచేడ్చెదన్.

109

[illegible] నిత్యశాస నిలయాఖ్యాను వెఱ్ఱిమొగాలు, వల్లకాఁ
[illegible] ముచ్చటికె యేగి జపమ్మొనరింప, సిద్ధి సి
[illegible] పెడదారులు ద్రొక్కి నశింతు; రాశ్మశా
[illegible] జముల నాశమటంచెఱుఁగంగ లే, కుమా!

110

దాత్రము సర్వసంకటలతాతతి ఖండనము సార్థమైన గా
యత్రిని చిన్ననాఁ డిడుదు; రయ్యది శాక్తము కాదె? గుప్తగా
యత్రి భవన్మనుప్రవర, మయ్యది చేకొన శాక్తుఁ డండ్రహా!
చిత్రము, నీకృపన్ బెడసి చీఁకటిలోఁబడె లోక, మంబికా!

111

నీ పదపూజవేళ విధినిశ్చితముద్రల పంక్తిఁ జూపి, ని
న్నే పదిసార్లొ పిల్చిన నదేటికొ చూపెదు మానసముద్ర నే;
చూపకు మార్గికమ్ములను; చూపు మయత్నసుసిద్ధమైన వే
వో పది సాత్త్వికమ్ములని బోధము చేయునొ? చిత్స్వరూపిణీ!

112

చేసెడి నీ జపస్తుతులు చిన్నవె యైనను, నర్థయుక్తితోఁ
జేసిన యప్పుడే యవి సచేతనమౌ; నటు కానిచో వృథా
యాసమె యంచుఁ దమ్ములకు నమ్మరొ! సాధకచక్రవర్తి నీ
దాసుఁడు కాళిదాసుఁ డనె; దాని గణింప రదేమి పాపమో!

113

అన్యముపై మనం బరుగనట్లు జపింతమటన్న, మంత్రచై
తన్యము పేరి యర్థయుతి తప్పదు; దాన మనఃప్రసాదమౌ,
ధన్యతఁ గాంతు, రమ్మఁగను దారి యదే చుఁడీ; దాని కింత ప్రా
ధాన్యమటంచు నేర్చినను దాని గణింప రదేమి పాపమో!

114

సాహంభావవిశుద్ధసాధకులకున్ సారూప్యమీవిచ్చునాఁ
డాహా! "నాసతి యెవ్వరిందని" శివుం డన్వేషముం జేసి, స
మ్మోహంబందని యానవాలుగను, మున్నన్నివే ప్రేమమున్ భవ
ద్దేహార్థం బలికించుకొంటివట తద్దేహార్థమం దంబికా!

115

[illegible] స్తోత్రమ్ముల చెల్వు శ్రీపదములతో నిత్యార్చ్యయా చేవిమే
[illegible] కా? [illegible] సాధ్యవుండు బళిరా! నీ శక్తి మట్లాడుటా?
[illegible] చేసి మాకెలు విముక్తి హృద్గ్రంథి? మేలెంచి భా
[illegible] సాఫల్యతనూజార్థమ్ముగా; శ్రీగురూ!

116

[illegible] మా పిల చిచ్చుగాఁడెటులు రౌప్యాద్రిన్ గడించెన్? గడిం
[illegible] సచ్చలిన్ బరసుఖశ్రీ నందలేరే? శర్మకా
[illegible] నిట సంధానించుకోనా రమా
[illegible] నాత్మకపుత్త్ర పాళి కోరులా సాయించువా! రంబికా!

117

[illegible] నియమంగు [illegible] త్రిన్నెను; లోలేమియా?
[illegible] లీడేత; ని
[illegible] లేదు [illegible] చో; నీదు స
[illegible] గాయత్రి! గేయప్రథా!

118

[illegible] పద్మ! పన్మనోమధు
[illegible] కరందభరాంబుజ మందుదాఁక, ని
[illegible] సహస్రదళాంబుజాతసం
[illegible] మోహమతీ! యెటఁద్రెల్లునో, దీనదీనమై.

119

[illegible] మోక్షవో, చలనమందని పున్నమచూపులోనో, పా
[illegible] నందో, నిను నారయు లేని దినమ్మొ దుర్దిన
[illegible] గానో, యొక యుత్తమ తేజము గానో, మంత్రరూ
[illegible] ము, పాయక యన్ని యవస్థలందునన్.

120

♦ ప్రతిపన్ముఖ్యకళానిధానమయి, శశ్వత్‌స్థాయివై, 'సాద'నా
స్తుతవౌ నీవు సదాశివాఖ్యపరవస్తువ్యగ్రవై, చంద్రికా
ప్లుతసౌధాగ్రమునందు నిల్చుతఱి నీ పూతాంఘ్రులన్మన్ని, నా
స్థితియే నేనెఱుఁగంగ లేని సుఖమందే తేల్చుమమ్మా! ఉమా!

121

♦ సరదాతో మెఱుమట్లు పద్మవనిలో సంచారముం జేయు, ని
న్నరయంజాలను గాని, కల్పవనిలో నాత్మేశుతో నున్న నాఁ
డరయంజాలనె? పద్మ మీసుతుఁడనై యాశుకరక్తంబు నీ
చరణద్వంద్వమునందు లీనతను గాంచన్లేనె? చక్రేశ్వరీ!

122

♦ సురవరవందితా! త్రిపురసుందరి! త్వద్భజనాప్తి ప్రాణికిన్
జరమభవమ్మనందె, యను సాధువచస్సును నమ్మి మ్రొక్కెదన్;
ఎరగుట లేదు నీకు నిజమింతయు వెన్కటి పుట్టులందు; నీ
కెరగుట యుండదింక; నిపుడే కయికొమ్మిడినన్ని జోతముల్.

123

♦ తన పని యన్యబాధకవిధమ్మన జూచిన వెంటనే కనుం
గొని సవరింపకున్న నొనగూడును మచ్చ యటంచునో, సృజిం
చిన మల వేడి తగ్గఁబయిఁజెట్టుల దట్టముగాఁగఁబెంచి, చ
ల్లని వలికెన్నొ కొండసెలలన్ సృజియించితివమ్మ! నేర్పునన్.

124

♦ అతికఠినాద్రిరాజతనయాత్వము నొందిన నీదు మానసం
బతిమృదుతన్వహించుటది యబ్రమె? పార్వతి! నీదు సృష్టిలో
సతిమృదులాత్మలందుఁగఠినాత్మలు పుట్టఁగఁబన్నినట్టి నీ
యతితరమౌ వ్యతిక్రమము లన్వయసిద్ధములా? మహేశ్వరీ!

125

మనుజు లెవ్వ ర్లోలప నోళ్ళ మందరి కొపలెంగాని, పిల్లికే
దొ నలక గల్గ, గడ్డి తిని తోడనె క్రక్కిన మానునంచుఁ జె
ప్పెద దేవరమ్మ! [illegible]సలరు విశ్వవిధాయిని! నీవె నీదు స
[illegible] క్రమవిచారము చేయుచునుందు వార్ధ్రివై.

126

[illegible] పోయు వేళ యని నిద్దుర లేపెడి యెఱ్ఱజుట్టుపుం
[illegible] జేజె; తిష్ణ ములు చూపని సద్ఘటికారమట్లు చే
[illegible] దేవరమ్మ? [illegible] యఖిలసృష్టికి మేలె ఘటిల్లునట్లు చే
[illegible] టున్నదే? వరదయాకరి! శ్రీకరి! కుక్కుటేశ్వరీ!

127

[illegible] యిసి కొన్ని జంతువులకున్, రేచీఁకె కొన్నింటికిన్
[illegible] చూపునిడి కొన్నింటి న్దమిం[illegible]చు నీ
[illegible] వెలి స్వీక్షించి రక్షింతు నే
[illegible] ప్రదర్శించితేము? లీలావతీ!

128

[illegible] ఘానించి మోదించుచున్
[illegible] నాకన్నిటి మిన్నెట, ము
[illegible] సున్నానా[illegible]వా లుండుఁద
[illegible] యెట్లనుభవంబున్ జెప్పవే, శాంభవీ!

129

[illegible] దేమవలి కొనలెత్తదొ యక్కడఁగాలు పెట్ట; విం
[illegible] పచ్చురాలు తలయెత్తునొ యక్కడ నిల్వనొల్ల; విం
[illegible] శక్తికి స్ఖలితమేర్పడు నక్కడఁగాపుదింప; వీ
[illegible] సుంమ, వేడ సుగుణోన్నతి మూఁగునొ, యాడనే; రమా!

130

♦ హరుఁ జేపట్టఁ దపంబు నూను తటి నాకాకైనఁ జేకొని ని
ష్ఠురతంబూని యపర్ణ వైతివి; నసుర్ణ శోషింపఁగా నేమొ, యీ
నరజన్మంబిడినావు; కష్టతపముం గావింప నేనోప; నే
కరణిం జూచిన నీకపర్ణుఁడను నేఁ గాఁజాల; శైలాత్మజా!

131

♦ నీమృదుపాదపద్మసుధ నిచ్చలు వంగమఁ జెమ్మచేయ, నీ
నామసువర్ణమాత్రములె నమ్మికఁ దోఁదిను మందు గాఁగ, నా
యామయ మాన్చుచోట, గుణ మల్పమె యాటకుఁ గారణమ్ము నీ
ప్రేమసుధానుపానమది వెల్తి పడంగనొ యేమొ; పార్వతీ!

132

♦ ఖ్యాతి గడింపనీ, కడు మహాత్ముఁ డంచు జగమ్ము గొల్వనీ,
నీతులు పల్కనీ, జనని! నీ నుడియా శ్రుతి నీవుగా నెవం
డేతటి నెన్నకే దవుల నేగు చహంకృతి రెచ్చి పల్కునో
యాతఁడు భూభరమ్మనుచు నప్పుడె గుండెగిరింతు; చండికా!

133

♦ అపయశమున్న చోట, సుత నమ్మి గడించెడి చోట, సత్యవా
క్యపగతమైన చోట, శరణార్థికి భంగము గల్గుచోట, సా
ధ్వపకృతి యైనచోట, సదయాళుత మాఁటెడి చోట, మన్వ వి
త్రపమయి పోవుచోట, లలితా! మఱుఁగాదువు; శీలమోదినీ!

134

♦ ఆఁకటి బాధ బీదకు, ధనాఢ్యుఁ డజీర్ణరుజుండు; పేదకున్
దోశము లెంతొ మంది; ధని తొయ్యలి గొడ్డుది; గానొనర్చు నీ
పోషణ యర్థవంతమె? విభుత్వము కద్దను బెట్టి కాని, ని
ర్వ్యాకులమాచు నీదు ప్రజ భాసిలఁ జూడవదేమి? ఈశ్వరీ!

135

♦ అమృతస్యందిసరోజరాజమె కదా, అమ్మా! భవత్పాద; మ
య్యమృతమ్మె కద నీదు నామ; మది బాహ్యాభ్యంతరాస్మచ్ఛరీ
రము సిక్తమ్ముగఁ జేయుచుంటెపుడు? నోరక్షమందులే గ్రమింగి, రో
గమడంపన్ దలకొన్న నీ సుతకటాక్షం బేది? చక్రేశ్వరీ!

136

కాళీ! యంచును బూజ సేయువలకే కాళీత్వమున్ బొంది, మా
మ్రోల న్నిల్చెద; 'వమ్మ!' యన్నపుడు మాపుత్రత్వ మొందుండి, యా
పై లుప్తమ్ముగు నద్దియున్; బిదప నాద్వైతమ్ము మా జాతు; నే
నే లేనప్పు డిఁకేమగున్? జనని! చణ్డీలీల యింతే కదా!

137

తన మెయి సబ్బులోఁ గడిగి తాల్చు మడుంగుల; నింట ధూళిమా
ర్జన మొనరించి యాసనము సర్దుకొనున్; నినుఁ బిల్చి మానసా
సనమున దుష్టవాసనరజస్సుఁ దొలంపని భక్తవేషి యా
తనయుని పూజలెల్లను వృథాకదె, నీవట లేమి నంబికా!

138

అమ్మ! మముం గలంచు పరమాపదలం దొలఁగింపుమన్న నా
జమ్ములఁగూడి, మేముఁ "బరమాపదఁ బెట్టకు" మన్న యట్టి వా
క్యమ్మున "అమ్మ నేమఱుట యన్నదె మా పరమాపదర్థ" మను
ర్థమ్ముల నీకుఁ దెల్పు నపరాధము సైఁపు; పదార్థరూపిణీ!

139

దినదిన మంగుళమ్ము కొలఁదిన్ దఱుఁగొందు వివేక మొక్కటే
జనకులఁ బూజ్యులన్ దృణము చాడ్పునఁ జూపెడు; నట్టి చిత్తమే
యసువున నీయెడం దిరుఁగు నమ్మరో! యమ్మ తనయమ్ము పుత్రికే
వసకృతకృత్యతాఫలవిభంగక మాటది ధర్మమౌనా? శివా!

140

మన బాంధవ్యదృఢత్వముం దెలియకే మన్నాఁడఁ గొన్నాళ్లు, నా
చిననాఁ డిచ్చిన సందేశాప్పసుధులన్ జింతించి యాథార్థ్యమున్
గని, నేఁ బిల్చిన యంతఁ గాదనక రాకల్ పోకలుం జల్పు నం
బనుగా నెంచి, యభిన్నతన్ దెలిసి సేవల్పూనితిన్ శాంభవీ!

141

అలవడి పోదుమేము, యెవరైనను ధారుణి నెన్నిదంగముల్
దలఁపడ మ్రొక్కరే; నపుడు తప్పునె? నీకిటు లెక్కలేని భ
క్తు లెరఁగు వేళ; సంగముతో మనసున్నదో లేదో చూతు, వా
తెలివి హుళక్కి మాళగుటఁ దెక్కలిఁ జిక్కుటఁ దప్ప దంబికా!

142

తనతో నెన్నఁడు లక్ష్మికిన్ గరుడుపైఁ దావిచ్చునట్లే, విరిం
చనుఁడున్ వాణికి నంచ వెన్నున నెడన్ గాన్పించు, శంభుండు నీ
కునుఁ జోటిచ్చు వృషేంద్రు వీపుపయిఁ, గొంకుం దీర్పుమా; నీదు వా
హనమా సింహము నెక్కనీయ విది మర్యాదా? సతీతల్లజా!

143

అనపాయాష్టకళత్రుఁ డొక్కఁడును, భార్యాయుగ్మఁ డొక్కండు, నీ
తనుజాతుల్; గురుశంకరుం డెటులు నిర్ధారించెనో వారలన్
వనితాసంగ మెఱుంగ రంచు గురుభావమ్మింత గుప్తమ్ముగాఁ
గ నెటుల్ శంకలు తీఱు, మా కఖిలమాతా! తెల్పవే, శాంభవీ!

144

కృప నీలత్వము నరుణరుణమునం గిలించి, యీ నీదు యం
త్రపటుత్వమ్మును గాంచి తేఁ జెసదు; వ్రాత లూర్పులు న్నీ మహా
త్వపవిత్రోక్తి వికాసముల్ చలుప శక్తంబౌను; గాయత్రి మా
త్రిపురాదేవి సుసార్థకాఖ్య యను కీర్తింబొంటు దివ్యున్; శివా!

145

సలిలజలజాతపుష్పములు సౌరభవంతము లెన్నొ సృష్టిలో
మొలసిన, నీపదమ్ములవలె, మేమిడు చిత్రము వేరి కాన్కగన్
జలభవమైన పద్మము నిపాటిగఁ బల్కు కవీశు భావమున్
దెలిసిన వాఁడె చిత్తమును నీకిడఁజాలెడి భక్తుఁడంబికా!

146

అనుకొనవచ్చు వార్కపు దయన్మనుసిద్ధము లౌటయున్ దలం
[illegible] వేళ సఫలతఁ జెందుటఁ జూచియు, నాగ్రహమ్ము న
న్నలముసు; చిత్ర మయ్యెది, యహంకృతియో, భవదీరణమ్మొ
[illegible]లిసితె మే యదైన నలవే తలపోయఁగ మాకు? శాంభవీ!

147

[illegible] మాత్రిఁ గృష్ణుఁడవి కీర మనంగనె, రాధ శక్తిసం
[illegible] నేమదే నదుఁడు శక్తుఁడె? యంచును గోర పల్కు;
[illegible] నేను లెలలన్
[illegible] బియశంభతి కీవె వచింపు మంబికా!

148

[illegible] భేదవ మన్న, సుమేరువన్న, రా
[illegible] రాజపుత్రలన్న ప్రయాగము, న్నభీ
[illegible]; మొత వేడుక తీర్పుము నీదుపాదుకా
[illegible] మామక ఇష్టము భృత్యునిగా నను నేలుటే; శివా!

149

[illegible] కప్పనాచు శ్రుతు లుగ్గడ చేసెడి లోకమాత, వీ
[illegible] కతంబిదె - త్రోంటి బహుత్వ వాంఛితం
[illegible] మఱల సృష్టికినా సరకేది? పెద్దలై
[illegible] స్వేచ్ఛ కెడ[illegible] మళ్ళి, యథార్థ మీశ్వరీ!

150

గోరికఁ జంపఁ గోరుటయుఁ గోరిక కాదటె! నీవు జాగరా
కారము నొందు హేతువది కాదటె కోరిక? మాకుఁ దప్పునే
గోరిక పుట్టినన్ ఫలముఁ గోరసి దానిఁ గఁ జూచి త్రేన్చి, నీ
గోరికఁ బోలి నాదియు సకృత్తు సుకృతిత మాను, శాంభవీ!

151

వెలపలి యంకపీఠమున విఘ్నహరుండగు నొక్క యన్న, డా
పలి తొడపీఁట శక్తియుత బాహుఁడు రెండవ యన్న యుండఁగా
స్థలమెది నాకటంచును విచారము లే, దిఁక విఘ్నశత్రుహ
స్తల కడవాఁడ నైనపుడు నాకెడ నీ హృదయమ్మె; అమ్మరో!

152

చేయను, జేయకుండఁ దొలి చేసిన దానిని మార్చ, శక్తవీ
వే యని శాస్త్రదృష్ట; మిపుడీఁగదె నీదు కరాంగుళీయకం
బాయజు కంటఁబెట్టి, భవదాజ్ఞగఁ బూర్వము నానొసంటఁ దా
నే యహితంబు వ్రాసె, నది యిప్పుడ దిద్ద నొనర్తుఁ జండికా!

153

శ్రితులం బ్రోచెడి కార్యమందుఁగడు నిర్నిద్రంబు నీ దీక్ష; దు
ర్మతితో విస్మృతిఁగూడుచుంట లఘుకార్యవ్యగ్రుఁడీ బిడ్డ; సం
స్మృతి నీచేతిది; పుత్త్రశిక్షణము నీకే చెల్లు; నీమేలె నే
నతిదీనంబుగ వేడుకొందును; పరాకా? తల్లి! జ్ఞానాకృతీ!

154

ప్రోచుట నీదు వంతు; విసువుందలపోఁతల నొందకుండఁ జే
సాచుట నాదువంతు; నిజసంతతి దైన్యము నొందుచుంట నీ
యౌచితి కెంత లోటో; యనయన్ భవదాకృతియైన సృష్టిలో
దాఁచక తెల్పుదీపరమధర్మమె; దానిని గాచుకొమ్ము మా!

155

పెట్టిన తల్లి కొంచె, మొలవేళ నదే తలక్రిందు చేసి చే
పట్టిన దివ్వటింబలె విపత్కరమాటను గంచుం, నీది కా
పట్టుల యూరకుండుటది న్యాయమె? బిడ్డకు వస్తువిచ్చి యె
ట్టెటులు వాడుటో తెలుపవే యవివేకికి? బుద్ధిరూపిణీ!

156

ననుఁగన్నమ్మగ నిన్ను చాటుకొనుచున్, నాయాభిజాత్యోచిత
మ్మునఁ దీనమ్మగు సాధుమార్గమున నేఁబోకున్న లోకమ్ము న
న్ననదే నీచుగఁదల్లి! నీవె సకలాంతర్వృత్తిగాఁ బల్కు ప్రే
మినుకుల్ సత్యముకావె? త్రిప్పకొను నన్నెల్లారి, రాజేశ్వరీ!

157

తలుపు ల్రాళము లొప్పనట్టివి, నవద్వారమ్ము లున్నట్టి, యా
యిలు సూపించితి వుండుమంచు, జననీ! యే నెట్టివాఁడైనఁ జో
దుల నడ్డంగలనా? ప్రధానమగు దారుల్ రెండు మూయిందితే
ని లవమ్ము న్వీలు లేక, యుందె నిలుతు న్నీ సేవలే చేయుచున్.

158

పిడను బాతివెట్టునని నీకు విధించితి నన్నయట్లు, లీ
పాడు తలంపుల న్నిడపుపాటు విధించతి; సృష్టిచేసి కా
పాడుదు, లోనకీడ్తు నను నాటు తలంపుల కాల్వ కాదటే?
విడదు నన్ను; నన్నెటులు వీడు? ఉపాయము నీవె చెప్పవే.

159

ఇంతటిదాఁకఁ జేసినది యెంతయు కాదు లవంబు; తల్లి కో
ర్కెంతయొ లెక్కయున్నది; మఱెన్ని యుపాధుల నెట్టి విచ్చినన్
జింతిలనమ్మ! "మెచ్చితిని సేవలకు న్వీడనాడ నిన్ను" న
న్నంత తలఁచఁబంతగింతు నధమాధమ పుత్రుఁడనౌట, మొండినై.

160

♦ ఇంటిని వీడి పోఁడు, గ్రహియింత మటన్నను గానరాఁడు; ము
కృంటి నొసంటి కంటి తెలుఁగాల్చిన నాఁడు దయార్ద్రదృష్టితోఁ
గంటివి తల్లి! ధ్యానికపకారముఁ జేయునటంచు నెంచలే
కంటివి; కామచోరగతికుంఠనముం బొనరింపు మిప్పుడే.

161

♦ వనితల చేతి బొమ్మనయి, వాంఛల చేతుల లోని బొమ్మనై
యెడయక యాడినట్టి మతిహీనుఁడటంచును వీడకమ్మ! ఆ
వెడ వెడ యాటలందు నిను వీడని నాచరితమ్ము గంగలోఁ
బడు కుసుమాలమై పరమపావితమే కదె; సర్వసాక్షిణీ!

162

♦ బెల్లము గల్గు చోటు కనిపెట్టఁగఁ జీమకుఁ బెట్టినంత జ్ఞా
నోల్లసనమ్మె పెట్టిన, వృథోద్యమినై పరతత్త్వసిద్ధికై
తల్లడ మొందువాఁడనటె? తల్లి! భవత్కృప యిప్పుడైన రా
జిల్లఁగఁ జూచితేని నినుఁ జేరవటే పసిపట్టి? యీశ్వరీ!

163

♦ ఏడుపుతోనె పుట్టుటయు, నేడుపుతోఁ ననె చచ్చుటన్న, నా
యేడుపె నడ్మదెల్ల నన నేమిటి కబ్రము? కన్నుమూసి నిఁ
జూడఁగ వచ్చు కన్దదుల సోనలు కారెడి నాళ్లె, తోఁచ రా
వేడుపునాళ్లుగా; సుఖమయీ! యవె మాకనయమ్ము నీయవే.

164

♦ జగతిని నాదు పోకడలు చప్పఁగఁ జర్వితచర్వణమ్ముగా
నగపడ నోర్చు నాబ్రతుకు నందము, గాబున మున్గు తోఁటయై
వెగటనిపింప, మల్లి చొర బీతయి, నీదయపేరి ప్రొద్దుచేఁ
బొగయివమల్లు వేయడఁగి పోవనె కోరెద, భక్తతారిణీ!

165

♦ అనుకరణమ్మున న్వాలితియా ముదమందుచు, మింటఁజిల్లులం
బొనరుచు డాబుతోఁదిరుగు పుట్టువొడంగక, గోవుగానొ, భూ
జనిగనొ చేసి, నీ తెలివొసంగియె యున్నఁబరార్థనిష్ఠతో
మని నినుఁజేరి, యీ దెసకు మళ్లుదునే మఱి తల్లి! శాంభవీ!

166

♦ నెత్తుటి బొట్లతో సరిగ నిల్చిన పీమెయి నాదొసంగు; లు
వ్వెత్తుగ రెండిటింగలిపి యేర్చుచె మేలగు; వేఱు వేఱటం
చెత్తులు వేయుదేని, మెయి యెత్తుట మళ్లియుఁదప్పదంటె? యీ
బత్తుఁడు నీపదాంబుజము పట్టుట యిందుకె కాదె? ముక్తిదా!

167

♦ మమకారమ్ము శరీరహేతువను నమ్మానోక్తి నే నమ్మి, నా
మమకారాహమికల్ దొలంప నిను సంప్రార్థింతునే; నట్టిచో
"మమ మాతా పరమేశ్వరీ సకలసంపద్దాయినీ" యన్న ని
త్యమమత్వమ్మెడలించినన్ మఱల మేతాల్పున్నదంటే కదా.

168

♦ చల్లని తల్లి! వేములను జాటుచు వెత్తిపడంగ నీకు; నా
యుల్లమెఱుంగుదీవు; భవదుద్ధరసత్కృప నేనెఱుంగుదున్;
మెల్లఁగ దిద్దగాఁదగును నేరములున్నను మొత్త మొట్టి; నా
తల్లి మహేశ్వరేశ్వరి కదా యను ధైర్యము వీడనీకుమా.

169

♦ మృగధరు హానివృద్ధులకు, మేదిని నిల్చు సముద్రవారికిన్,
ఖగతిఁజెలంగు గాములకు, తొమ్మితలమందగు భూతరాజికిన్
జగతిని సస్యపాళికిని జక్కని లంకె బిగించు నీదు ప
న్నుగడలు సృష్టిరక్షణవినోదములే కదె; విశ్వసర్జనీ!

170

♦ జననీ! చిత్రవిచిత్రరూపమగు నీసర్గంబదెట్లైనదో
మనుజామర్త్యులు నెన్న నేరనుట సుమ్మా అబ్రహ్మా; దీనిఁజే
రని యట్లుండియుఁ జేరి, నాయికవునై రాజిల్లు నీవేని, సృ
ష్టినిదానమ్మదో తెల్ప లేవా, యనుచుం జింతింతు; కామేశ్వరీ!

171

♦ పిడికెట మబ్బులం బిడిచి విశ్వముఁ దన్నుదు వానరూపునన్;
పడఁకులఁ దోల్చి తెచ్చెదవు వాఁగుల; నంతనె నీటి తిట్టకున్
వడివడి దొడ్డి కాలనటు పంపుదు; విట్టులు గాసి యొంతయో
పడెదవు; నీదు పన్నుగడ పట్లఁదమింగదె; లోకరక్షకీ!

172

♦ మున్నీ రెవ్వరు త్రవ్వి? రాకడలి పెంపున్నింప నెవ్వార లే
ళ్ళున్నిర్మించిరి? వాని కేతముల నేలావర్లు నీర్వేట్టి? రీ
విన్నాణమ్ము దురూహ్య మోజనని! నీవే సృష్టిసంరక్షకై
పన్నంజాలితి, వేరి శక్యమిది? విశ్వాధార! విశ్వేశ్వరీ!

173

కాలాదిద్రుహిణాండముల్ సకలము న్గల్గించి యందుండు ని
ద్దీలా గిచ్చుటు నుచెలుంగ నిను సేవింపంగ నెవ్వాఁడునుం
జాలండౌట నహా! మహాయశమునన్ స్వాతంత్ర్యము న్నీవె యై
పోలన్నీకె యశఃస్వతంత్రపదముల్ పొల్పారె నామంబులై.

174

♦ నినుఁ బూజించిన నీదు లోకమును, నిను న్గీర్తింప నీచేరువన్
నిను సేవించెడి వారిఁ జేరి పలుకన్ నీసాటి రూపంబు, నీ
తనువే యీస్థిరజంగమంబనుచు నిన్ధ్యానింప నిన్జేరుటన్
గను నీభక్తుఁడు; వింత! యోజనని! ధన్యత్వమ్ము వేఱున్నదే?

175

♦ వాగస్త్రమ్మున దండకాటవిఁ గఁజల్పం జాలె నొకండు స
ద్భోగప్రాజ్యము రాజ్యముల్; సమరభూముక్త్వాసుయోధాళిఁ దా
నేగాసిం గొనకుండ లేపె నొకఁ; డీయెత్తెన్న, భక్తుండు నిన్
లోఁగొంటే కదె; నేఁడసాధ్యమగునా లోకేశి! నిన్గొల్చినన్ ?

176

♦ నిను స్వాధీనఁగఁ జేసికొన్నపుడు సంజీవక్రియామారణా
స్త్రనికాయాత్మకవాక్స్వరూపిణివిగా రాణింతు; వాకందువన్
మనుజుం డెన్నక నేఁడు పన్ను నొక సంహారాస్త్రమే; నేను మే
వనుచున్నంతకు నాతఁడిట్టి క్రమకే యగ్గంబగున్, భైరవీ!

177

♦ హరి యిచ్చంగొని తానె పుట్టు ననుటమ్మా! నమ్మ; నెవ్వాఁడు దు
ర్భరశోకాకులగర్భగోళవసతి న్వాంఛించు ? ఏవెఱ్ఱి యు
ష్చరకోలాదికనీచవేషములఁ దాల్పంగోరు ? నీ యాజ్ఞకుం
బరిబద్ధుండగు చేతనుండగుట సంప్రాప్తించు నశ్వేషముల్.

178

♦ నవనాథాగ్ర్యశరీర వీవు; పరమానందైకమూర్తిప్రధా
న; వనాథావనశీల వీవు; సతతాంతఃపూజనవ్యగ్రమా
నవనాథాకృతి వీవు; భక్తజనతానంతప్రదానాఢ్యవా
నవరాత్రార్చితదుర్గ వీవు; నవయజ్ఞప్రీత వీవచ్యుతా !

179

♦ ఇనుములఁ బడ్డవాఁడు స్మరియించిన బీతెడలింతువమ్మ! స్వ
స్థుఁడు తలపోసినన్ బరమశోభనబుద్ధి నొసంగు; దెట్టి శే
వడినయినన్ దొలంపఁగల వారలిఁకెవ్వరు ? మేలొనర్చుచో
నెపగన వెట్టివారయిన నెప్పుడునుం గరుణార్ద్రచిత్తవై.

180

అమ్మా! భక్తులకెల్ల నీవె హృదయంబై యుండుటన్ వారి క
ర్మమ్మే నీసుఖమౌను; వారల యమర్షమ్మె త్వదీయాతిరో
షమ్మౌ; వారి కృపావిశేషమె భవత్కారుణ్యమౌ; వారి వా
క్యమ్మే నీయుడివోని మాట యగు; భక్తాకార! రాజేశ్వరీ!

181

హరి యొక్క పాలపాపఁడటు లబ్ధిని మఱ్ఱిదళంబుపైని, ప
దసరసిజముం గరాబ్జమునఁ దాల్చి, ముఖాంబుజమందుఁ దార్చి, గుం
డలిడఁజిచ్చకొట్టి చిఱుగుర్కులు గ్రమ్మఁగ జోల పాడి, యా
దరమునఁ గాచినట్టి సుఖదాయిని, తాయిని నిన్నుఁ గొల్చెదన్.

182

జయదా! కష్టదినాలు సౌఖ్యదములౌ సద్వేళలౌచున్; బరా
జయభీతుల్ జయహేతులౌను; బలియౌ శత్రుండును మిత్రుఁడౌ;
ప్రయతాత్మ న్నినుఁగొల్చు భక్తులకు సంప్రాపింపరానట్టి వే
వి? యనంతమ్మగు శక్తిసంపుటము నీవే కన్; రాజేశ్వరీ!

183

నీవే యల్గినఁ జీమ బెబ్బులి యగున్; నీవల్గినం జిచ్చు నీ
రై పోవున్; జగదీశ! నీసెలవు లేకల్లాడ దాకైన; లో
కావస్థల్ సకలమ్ము నీమదలచే నట్లట్లు సాగున్ గదా;
దేవి! సర్వము శక్త్యధీనమన సందేహింతుమే? చండికా!

184

నిను మా భారతదేశజుల్ గొలిచి 'వందేమాతరం' మంత్రముం
గొని యీ చిప్పస్వారాజ్యమే కొనిరి; మాకున్ గొప్ప స్వారాజ్యవి
మ్మన నీవే? యపవర్గరాజ్యమును దెమ్మన్నన్, సరోరాజ్యదా
యిని' కాదన నేర్తువే జనని! మాకీ మంత్రమే చాలదే?

185

♦ 'వందే మాతర'మన్న మంత్రజపమే ప్రారబ్ధమై, రాజకీ
యాందోళనమందు గెల్పిడినదై యానందము న్గూర్చె; నే
మందుండేనియుఁ గాదనంగలఁడె? శ్రీమాత్రంఘ్రిసంసేవచే
నందఁగ రానిది లేదటంచు మఱి సాక్ష్యమ్మేల? రాజ్యప్రదా!

186

♦ రామాంఘ్రిద్వయి సోకి కాన నొక తా రామాకృతిం దాల్చె
శ్వామిత్రుండు సురాళి దద్దఱఁ బ్రతిస్వర్గంబె కల్పించె; ఘో
రామర్షుండొక మాని సాగరుల నీఱై పోవఁగాఁ దిట్టె; నీ
వే మాఱంగఁ దదాత్మగాఁ గలిగె నీవింతైన మాహాత్మ్యముల్.

187

♦ మొదలిట్టి జన్మలం దెపుడుఁ బొందని నీ భజనమ్ము, లేమహా
త్మ్య దయనో నేఁడు కల్గ మఱి పుట్టువు లేదను నా తత్త్వవాక్యమం
దెపఁ గోరుకేల? వత్సరము లెన్నియొ చీఁకటినిండి యున్న యా
గదికొక దివ్వెతోఁ జనిన గ్రక్కునఁ జీఁకటి మాయదే? శివా!

188

♦ కామేశార్ధమవో, తదంకగతవో, కామేశ్వరాకారవో,
ఆ మేనామము నీవె యిచ్చితివొ, తానే సామి నీకిచ్చెనో?
నా మేమర్మమె తెల్పుకోఁదగని నేనా మానిశంబెంచు, టే
మా మాయావృతి వీడనంత కిడియే మా తెల్వితేఁటమ్మకా!

189

♦ కపటస్వాంతులు కాని యోగులు చిదాకాశమ్మునన్ స్వేచ్ఛమై
యుపనీతప్రతిబంధులై మెలఁగ, సర్వాత్మైక్యసంధానుభూ
తిపదంబందున నిల్పు దానవగుటన్ దేవాదిదేవేశి! నీ
యపవర్గప్రదసంజ్ఞ సార్థమగుఁగాదా; రాజరాజేశ్వరీ!

190

జననీ! ద్వంద్వసమాసమందు, శ్రుతిశీర్షావాక్యాలన్, వద్దు ద్వైత
న్యూన నగ్రస్థితి నీది; వంద్యపదభిక్షుండవై ననుం దల్లికే
సనతు లేనియకి తప్పు; దీవిధము భావింపంగ బ్రహ్మముఖ్యామరుల్
జననీసేవకె వేద మిచ్చెననగా సందేహమా? శ్రీమతీ!

191

రవియుం జంద్రుండు పంచభూతములు క్షేత్రజ్ఞుండు, నిర్మాల్లు నీ
నవు దేహమ్ములటన్న సర్వమును నాతండంటయే; నీవు నీ
నవు మేన న్సగమన్న భిన్నమగు నర్థంబున్నదే? అష్టమూ
ర్తి విశేషమ్ములు నీవె కాదగదు కాదే? శంకరార్ధాకృతీ!

192

జనకుని ప్రేమ మేయమును శాసనదీప్తికఠోర; మమ్మ శా
సనమె, యమేయవత్సలత జాలని మాధురితో డిదంచు, మా
కనుభవమాట నిన్ను విడ - మైనను దండ్రికి ఠోరవార్ద మే
పనమను వారలుంగలరు కాదె? యభిన్నత నెంచి శాంకరీ!

193

ధనులై, రాజ్యరమాగృహీతకరులై, ధర్మజ్ఞులై, ప్రజ్ఞులై
యనుకంపామయులై, కవీశశశులై, యాశాసరత్కీర్తులై
తనుజానందవిహారులై, సుతనులై, దైవారు వారెల్ల ద్వ
న్మనుసిద్ధిం గనినట్టి వారలె కదా; మాతల్లి! కామేశ్వరీ!

194

దినము న్నట్టును రాత్రి; ఆదినమె రాత్రిన్నట్టు; శుక్లమ్ము వెం
టనె కృష్ణమ్మను పక్షు; ముత్తరము వెంటన్ వచ్చెదక్షిణా
యన, మాసక్రమచర్య నీదనఁగ వింతా! కాలచక్రమ్ము నీ
తనువై యొప్పుటఁబూజ్య, వోసకలమాతా! నీవె కాళీప్రథన్.

195

హరి శక్రాదిసమర్చితంబయిన విద్యారాజమే మాకు నా
దరువౌటంగనఁబడు పాతరహితత్వంబేర్పడున్; దల్లికిన్
సరి కాదే సుతకోటి పట్లనగు వాత్సల్యంబనన్ దేలు; నీ
కరుణాదృష్టియు నీవలెన్ సతము గాఁగన్ జెల్లదే, తల్లిరో!

196

♦ అమృతము పేరె, కాని యెవరానిరి, చూచిరి లోకమందు?
దమహిజసత్ఫలమ్ములు సదా రసముట్టిడి నీదు పేర్లు, సా
ర్థము లమృతాబ్ధిబిందువులు; తత్కణమొక్కటి నోటఁబట్టు వా
రమరసుఖంబు తుచ్ఛమనరా? మనరా మఱి గాని కావునన్?

197

♦ హృద్యము ద్వైతకల్పనమె, యేకము కాదని చెప్పి చూపవే
విద్య వవిద్య నీవ యయి వెల్గుచు మంచియుఁజెడ్డఁగూర్చి సృ
ష్ట్యాద్యమసిద్ధిఁగాఁతు వవియో, నినుసంటవు; నీకు నశ్రులన్
బాద్యమొసంగు భక్తులకు బాధ నొసంగవు; విశ్వసర్జనీ!

198

♦ లలనలఁదోల్తు, వెన్కఁబడుగులన్, జత గూరిచి వృత్తులన్ ద్రిమ
ర్తుల మిథునమ్ము లొప్పుటయుఁ దొయ్యలి బాసిన వార లర్హపు
జలకుఁదలంగి పోవుటయు, జాయలనే గృహలక్ష్ములంటు, గాం
చ లలిత యగ్రసేవ్య శివశక్తి యనంగొతు కేల? పార్వతీ!

199

♦ మొదలున్నన్ దుది యుండు, నీకు మొదలే పూజ్యంబుగా నంతమె
య్యది? జ్ఞానాత్మికవౌచు సర్వమును నీవై నిల్చుటన్ శాశ్వతీ!
మొదలో? యంతమొ? ఆయనంతమువలెన్ బొల్పారుటన్ సార్థమై
కుదురన్ నిన్ను ననంత యంచు శ్రుతి పేరొక్కఁగల్గె; విశ్వేశ్వరీ!

200

శివుఁడవ నీవు; శక్త్యభిఖ్యఁజెల్లుదు వీవ; అవిద్య వీవు; వి
ద్యవు; సమష్టివ్యష్టి వీవ; యుది తాల్చిన దానవు; ఆత్మ వీవ; దీ
క్షవు, నణిమాదు లీవ; నినుఁగాదని వేఱొకఁడేది? సర్వమై
తివి; పరతత్త్వమో భగవతీ! కనరాదిఁక మాట వేఱుగా.

201

తరగల సద్దులేని బెడిదంపుఁబయోనిధిఁదూర, లగ్గి మి
న్నురులును, బ్రొద్దునందుఁగలుకుల్వలె, నీమహదాదితత్త్వముల్
పొరిఁబొరిఁ బారతంత్ర్యమునఁబుట్టు నణంగును, సాత్త్వికాంశవి
స్ఫురణముతోడ నీయెడ నహో, ప్రతికల్పమునందు, సుందరీ!

202

మందనిసంతఁజీదజిలి, మాను ప్రణామ్ముకకోఁతితో నన్
ముందె వణంకి, యూవెనుక నోరిడి ముందున, శ్రావణమ్ముఁగ
త్రిందెగఁగోయు నోర్చికొనుఁ; ద్రిప్రజాహారశక్తి పేరి యా
నందరసాకృతిందనరెనంగదె నీవటః శక్తిరూపిణీ!

203

మాత! నినున్ 'సహస్రనరమా' యను మంత్రముతో నుతించు వాఁ
డాతతి మంత్రగర్భపరమార్థము నెన్నిన, సర్వమూల మీ
వై తి, వఖండవీర్యవు, త్వదాకృతి సర్వమటన్న బోధమై
కాతరుఁడౌన? చెడ్డ కలఁగాంచిన దోసము వాని నంటునే?

204

రసమయి! నీయెడంబొడమె రమ్యబహుత్వవిలాస, మందుచే
నెసఁగె రసంబులెన్నొ; అవియింతియె? తొమ్మిదె యంట యొప్పె? యా
రసములడంగు నీదగు విరాడ్రసమైన ప్రశస్త శాంతమన్
రసమున, నంచెఱుంగుటయె జ్ఞానమ, దే రసరూప మంబికా!

205

♦ సే. వెలుఁగట్లు వెల్గు జననీ! తనయాదులు బంధుకోటియున్
జెలులును భృత్యులున్ గృహము క్షేత్రము కాయము సొమ్ము లెప్డునన్
వలవక వీడునో, యపుడె పాయని మోహమయాంధకారమున్
దొలఁచి, కృపామయాత్మవయి తోడన యుండనె యుండు మీశ్వరీ

206

'వరద'వసంగఁగోర్కుల నవారిగ నిత్తువటంచె కాక, నీ
వరుఁడుగ నెన్నఁగాఁబడిన బ్రహ్మముఁ జేర్తువటంట కాదటే?
అరయఁగ బ్రహ్మ సమ్మితవు నక్షరవంటయు, సంధ్యవంట, య
య్యరపది బ్రహ్మధర్మములు నారిన బ్రహ్మము వంటెకా? శివా!

207

అమ్మా! యాసురవీర్యపీడ మొదలై నద్దెంతయో స్వాంతర
జ్ఞమ్మందూఁకను లోకనిందితగతి న్నాట్యమ్ము; తోడ్తో నపూ
ర్వమ్మౌ రీతిని దేవవీర్యమునకుం బ్రాబల్యమై, లోన ది
వ్యమ్మౌ శాంతరసమ్ము పాఱు; నవి నీ యాశ్చర్యలీల ల్గదా.

208

తను దొర మెత్తి దించుటకుఁగాలము యత్నము సుంతయైన ద
ప్పనిదగుఁగాని, తల్లి! నినుఁబట్టుకొనం దడవుల్ శ్రమంబు లే;
దనయము నంతట న్వెలయు నాత్మను నిన్నును గోరకుండు నే
మనుజుని తప్పిదమ్మనుచు మాటికిఁగుందెదనమ్మ! శాంభవీ!

209

జగమానందమయమ్ము, తజ్జననసంస్థాసంస్థలానందమం
దె గదా; యీ ఋషివాక్యె నేఁడు ప్రతిశబ్దించున్ దిగంతమ్ములన్;
జగదంబా! యదె నీదు రూప, మది యజ్ఞశ్రేణికిన్ భిన్నభి
న్నగతిన్ దోఁచినఁదోఁచనిమ్మది యఖండమ్మే కదా, శాశ్వతీ!

210

'మనకెడ లేకె నిల్చి, మనమంగళసాధనసిద్ధికై విలం
బనము సహింపవమ్మ' యను మాటను నమ్మి 'మహేశి! తెల్వికై
న్నైనను విప్పుమమ్మ!' యని నిష్టపటమ్ముగ నేడ్చు వారి సా
ధనధనసిద్ధిఁ జేత నిడి దగ్గఱఁ జేర్చెదు కాదె యంబికా!

211

ముమ్మొఱల్కఁ విడనంతకాలమును, జీవుండీ జనిధ్వంసక
ష్టమ్ముందప్పఁ గొనంగ లేఁడు; జననీసందర్శనమ్మే యుపా
యమ్మా నయ్యది మాతృపాదయుగమం దాత్మార్పణమ్మైనచో
నమ్మాటిఁ విడఁగొట్టు దమ్మవు మమత్వాకృష్టవై, శాంభవీ!

212

జనని! తలంప దుర్గభవసాగరతారణనౌక వీవు; దా
ని నడుపు కర్ణధారుఁడవు నీవె; యసంగవు దేవి! మేధరూ
పున మను నిన్ను నింతయిన ముట్టునె నిత్యను శుద్ధబుద్ధము
క్తను బహుభావలేప? మటుగాన నసంగవు; శ్రీశివాంగనా!

213

గురురూపమ్మున జీవహృద్గుహల సంశోధింపకే నిల్చి, దు
స్తరమానజ్ఞతఁ బాఱఁదోలుట యథార్థమ్మైన నీ యీఁజగ
త్పరిరక్షావధి; నీది కాదటె జగత్సర్గాదికం? బందుచేఁ
బరిపాలించుటయుఁ భవత్కృతిగ సంభావింపవా? శాంభవీ!

214

పలుతెఱఁగుల్ సినీమ తెఱపైఁబడు బొమ్మలు, దాని నంటునే?
జ్వలనము కన్పడన్, నదులు పాఱును దానిని గాల్చి నాన్చునే?
చలనము లేకయే సకలసత్తగ నిల్చిన నీవు నట్టులే
యలరుదు వమ్మ! చిత్రము నిరంజనవై జనరంజనక్రియన్.

215

ఆటకు మున్నె యుండి, యట నాడెడి పాత్రలపైన గాక, యా
యాటనుఁజూచు వారిపయి, నాట ముగించినపైని వెల్గు, నా
నాటకశాల దివ్వెకు వినాశము లేనటు, నీవు నీజగ
న్నాటక సాక్షిణీత్వమున నాటకము న్నడిపింతు విశ్వకీ!

216

భగవతి! నీద్యుతిన్ రవలె భాస్కరశశ్యనలాదులున్; పరం
బగు నల బ్రహ్మమింత నలుసౌను భవత్సుఖమందు; ఈశివా
దిగ భువిదాఁక నిమ్మొనను దేవిరో! త్ర్యండశరీరవైన నీ
దగు నుదరమ్మునం దయిన నాశ్రితులోఁగనవత్తు వింతయా.

217

అమ్మ! ప్రధానవం చొకరు, నాత్మ వటంచును నొక్క, రీప్రపం
చమ్మని యొక్క, కల్ల సదసత్తులు రెండు నటంచు నొక్క, రీ
యిమ్మునఁబల్క, వేఱొకర వేవియుఁగాదని యుందు; రిట్టిభే
దమ్ములు సూడ నీవిలసితమ్ములు నీదగు మాయనే కదా!

218

శివుఁడన నీవు; శక్తి యనఁజెలుదు వీవ; యవిద్య వీవు; వి
ద్యవు, సమయాఖ్య వీవు; అదితాల్చిన దానవు; ఆత్మ వీవు; దే
షువు, నణిమాదులీవు; నిసుఁగాదని వేఱొకఁడేది? సర్వమై
శివి పరతత్త్వమో భగవతీ! కనరాదిఁక మాకు వేఱుఁగా.

219

మానిసి పుక్కపేరు మెడ, మధ్యమునన్ నరదోఃస్రజంబునున్
గానుఁగులన్ శవమ్ములను గానగు సొమ్ములు చేసి రాత్రిలో
నే నడయాడు, మమ్మ! శ్రుతినిశ్చితపావక వైభవమ్మనే
కానను లైన నిట్టి దన నర్హులటే? జగదీశి! కాళికా!

220

నిను నిగమాంతముల్ భువననేత్రి! మహామహిమాఢ్య యంచుఁ గీ
ర్తనమొనరించుః విప్రులు స్వధర్మరతుల్ క్రతుభోక్త్రివంచు, నిన్
దపుదు రాసలన్ విడిచి, ద్రష్ట్రిగ నిన్గని యోగులీ యహ
మ్మను ముడి విచ్చి, నిన్నె యనయమ్ముఁ దలంతురు కాదె యీశ్వరీ!

221

ఆసురదైవభావముల యాకృతి యేరిది? నీదె కాక; అ
ద్యాసురదైవవీర్యముల యాకృతి యేరిది? నీద; యెప్పుడ
య్యాసురవీర్యవృద్ధి యగు, నప్పుడె జీవులయందు సత్కృపా
భాసురచండరూపమున వాలి క్షయఁ బొనరింతు, చండికా!

222

ఏయెడ సర్వవీర్యనిహింసనమా, నది యొండు వీర్యమా;
నాయది శ్రేష్ఠమైన యభయామృతవీర్యము; దాని కల్కియే
వాయుముఖుల్ క్రమంబఱక వ్యాపృతులౌటయు, మృత్యువోడుటో;
నాయసమానవీర్యమయి యమ్మవు; నీకిదె కోటి జోతముల్.

223

అమ్మా! సౌరజగత్తులెన్నియొ చిరమ్మై వేగ, నేదో యుల
క్ష్యమ్మౌ కేంద్రము వంక కేగు; నరయంగా నామహాశూన్య మ
స్యమ్మా? దేని యురమ్మునన్నిలిచి బ్రహ్మాండాళి రాణించు, న
న్యమ్మా యవ్యాది నీవు తక్కఁగ? నచింత్యప్రాభవత్వాంచితా!

224

మును వెన్నల్, వెలిలోనులున్, గొలఁదియున్నొల్లంబుఁ, దోలెమ్ములా
వును, గుంపు న్విడి, దాపునన్ బయలు, దవ్వుం జేర్వయు న్నేలఁగ
ల్లను నీశిత్వము నీవె తాల్చెదవు పత్త్రాంత్యాఖ్య సార్థమ్ముగా
ననతుమ్మున్ మఱి యీజగమ్ములను సల్లాడింతు వీవే, శివా!

225

జననమె యిమ్ము, మోక్షమె యొసంగుము, తత్పరకర్మదేహవున్
గనఁగఁ బ్రపంచరూపవును, జ్ఞాననిసర్గవు, రూపహీనవున్
వినతకృపానిధానమవు, విశ్వజనిస్థితివి, ధామసీమవౌ
నిను భజియింపనిమ్ము నను, నీదగు చిత్తమె నాదు భాగ్యమా.

226

అతులితబుద్ధియోగధన మబ్బినవారికి సౌమ్యవీవు; సౌ
మ్యతరవు ప్రాణదర్శులకు; అమ్మ! మనోవిలయంబొనర్చు పు
ణ్యతముల కీవు సౌమ్యతమ; వట్టి మహాత్ముల నెన్నఁడైన జా
గతికవిశిష్టసుందరత కన్మఱఁగించునె? కామసుందరీ!

227

ప్రకృతివి నీవె, బీజముగ భాసిలుచున్ ఫలరూపమందుచున్
సకలమునందు నెన్నొ పరిణామములం గలిగింతు వంచుఁదోఁ
పక, నినుఁ బక్షపాతినిగఁ బల్కెడి మూఢుల కాత్మతత్త్వమున్
ప్రకృతివిలాసముం దెలుపు బాధ్యత నీదె కదా? మహేశ్వరీ!

228

'విడుపును, గాపు, లోఁగొనుట, వీడని నాసుఖలీల, లూరకే
యడలెదవేల, భ్రాన్తిపడి యట్లుతకట్టని? నాయనా! శ్రమం
పడి శ్రమపెట్టెదేల? నిను బద్ధునిఁగాఁ దలపోయు దేని, నా
యొడి కెడమే సుమా' యని, సుతోన్నతినే తలపింపు మంబికా!

229

జ్ఞానంబుల్ బరిపూర్ణసంపదయు, రాగత్యాగముల్ ధైర్యముల్
నానాలోకపరీతకీర్తియు, లసన్మాహాత్మ్య మీ షట్కమీ
శా! నీవాటను నీవె సూ భగవతీసంజ్ఞార్హ వోయద్రిపు
త్రీ! నా వందనముల్ కృపంగొనుము; శ్రీదేవి! కలామాలినీ!

230

అమలస్వాంతమునం దనన్యమతి నిన్ ధ్యానించి మోదించు ని
ర్మమయోగీంద్రు మదీయుఁ డంచతని కర్మఖ్యాతపాశంబు ము
క్తముఁగావించి శివైక్యమిచ్చుటను సార్థక్యమ్మతో నీకు హృ
ద్యముగాఁ బాశవిమోచనీపదము యుక్తమ్మయ్యె; రాజేశ్వరీ!

231

జలవియదుర్వాచరము జంతుసమూహము నెన్న నెన్నికో
ట్లగు విభేదముల్గనఁబడున్, దదవాంతరభేదమెంతో? నీ
లలితనిసర్గచాతురి చలన్మతులన్మముఁ జేయఁజాలకున్న, ని
శ్చలతమవస్తులత్వమున సాగుట సాగదు, చిత్రకారిణీ!

232

♦ సతికయి యేడు, పాపయిని సంతతికేడుపు, దానిఁ బెంప వి
త్తతకఁగ నేడు, పెట్టిటులా పెంచిన లొంగక ధిక్కరించు నా
సుతులకు నేడు, ఈవిధము చూడఁగ సంతత మేడ్పుఁగోడి దా
బ్రతుకున గొంత పుట్టుటకుఁ బన్నిన పన్నిక కాదె? శ్రీగురూ!

233

♦ నీవే పుట్టుచు నీవె పెర్గుచును నీవే యొబ్బిడిం బొందుచు
న్నా, వీ నిన్ను వినాగ వేఱొకటి లే, దీమూఢు వేసమ్ము లీ
వేవైనమ్మున వేయుచుందు వనఁగా నేమందు, నాయమ్మ! లీ
లావైచిత్ర్యమటంచు నామనసు నే లాలింతు; కామేశ్వరీ!

234

♦ పవలయి జీవుల న్దమము వాపి మెలంకువ నిల్పి, రాత్రివై
పవటి శ్రమంబడంచి సుకపర్చుచు నుందువు జీవకోటి; సృ
ష్ట్యవనము చేయ నీపడయునట్టి వికారము లేదు; కన్కఁ బ్రా
జ్ఞవరులు నిన్భజించెదరు సందెలు నీవని; కాలరూపిణీ!

235

♦ చక్కని చంద్రుఁడన్న, నిది చక్కని చుక్క యటన్న, నేదియే
జక్కనిదన్న, నీకొసరు చక్కఁదనంబు రవంత యందులోఁ
జొక్కణమాటనే త్రిపురసుందరి! చక్కనిదాను; లేనిచో
నెక్కడిదమ్మ! యంతట రహించెడి దెన్నఁగ నీదు చొక్కమే.

236

♦ కనుఁగవ మబ్బు మాపుచు, జగమ్మునఁ జక్కఁదనమ్ముఁ గూర్చు, జ్ఞ
జ్ఞాని మను గోఁకకుచ్చిళుల రంగును నింపుచు, నేలవేల్పు లి
చ్చిన తడికానకందిఁ లలిఁ జిల్కుచుఁ గోరినవెల్ల నిచ్చుచున్
బెనిమిటి ప్రొద్దు రాకఁగను వేఁకువ రాణివి నీవె; అమ్మికా!

237

♦ అల మాత్రిరయు, మాదితేయులుఁ ద్వాదియద్వారదూతల్గదా;
చలివెల్గు ల్పగలింటివెల్గును భవచ్చందాజ్ఞఁ బాలించు దా
సులు గారా? మఱి భూతపంచకపుటూపుల్ సెప్పఁగా నేల? నీ
కొలువుం జేయని వారలేరు? సుమనఃకోదండినీ! చండికా!

238

♦ గుణముల సంగతిం దొలఁగి గొప్ప తలిర్చెడి నీవె విద్యవై,
గుణముల సంగతిన్మలఁగి గొప్ప తలిర్చెడి నీవవిద్యవై
గణుతికి గాంతు; వీ యుభయ తెగల్ హరిముఖ్యులకందరావు; నీ
వణువునకంటెఁ జిన్నవు, మహాత్మునకంటె మహత్త; వంబికా!

239

♦ అలయబ్బుంగ సముద్రమై, యలలు మాయల్ గాక యున్నే? పవిన్
దలపెట్టుం జలియింపఁగా, సగుణముల్ వ్యక్తం బటంచున్ బవిన్
వలపై వీడిన వేళ నిర్గుణము నవ్యక్తంబటంచు న్నినున్
బలుకున్ లోకము; శక్తి శక్తియె కదా, నా తల్లి! చిద్రూపిణీ!

240

ప్రళయము వేళ నిజ్జగతిఁ గ్రమ్మి రసాత్మకనాగమే మహా
జలధిగ మాఱఁగా శిశువు చాడ్పున నందున మఱ్ఱియాకుపై
నలరుహనేత్రుఁ డుత్తమిల, జాలితనమ్మున మీఱి, యమ్మహా
జలధికిఁ బాత్రభూతమగు శక్తినిఁ గొల్తు జగజ్జనిత్రి! నిఁక.

241

అమ్మా! నీవె గుణాఢ్యవౌచును 'బహు స్యా'మ్మంచు నీదృశ్యరూ
పమ్ముం దాల్పఁగ నాంగపూరుషునిఁగా భావించి రూపించి స్తో
త్రమ్ముం జేసిరి; దానినే పురుషసూక్తంబంచు ఘోషించె వే
దమ్ముల్; తల్లియుఁదండ్రి నాఁదగు పదార్థమ్మీవె కాదా? శివా!

242

శ్రీసూక్తమ్మునఁ బద్మషట్కగతి నిన్సేవించుచో యోగిశా
భ్యాసమ్మందగు స్వానుభూతియు, సవాప్యంబౌ ఫలవ్యక్తివి
న్యాసంబంచు నెఱుంగ లేక, యిహభోగ్యశ్రీదమాత్రంబుగా
నాసుల్ చెప్పెదు, రట్టి దుర్దినము లయ్యో! మాఱునా? పద్మినీ!

243

ప్రతిఘటనమ్ముఁ జేసెడి స్వభావము నాత్మబలమ్ముగాఁగఁ, బూ
ర్ణతఁగను దానిఁగాఁ, గుటిలరౌద్రము శాంతము గాఁగ మార్చి, యై
క్యతకును బ్రోత్సహించు నినుఁ గార్యవిదుల్, పరశక్తిపూజనో
ద్యతులయి భక్తిఁ గొల్చెదరు దక్షిణకాళి యటంచు నంబికా!

244

సయిపఁగ లేవు నీ పసురసంపద; ద్రోహ మసత్యమున్నచో
దయ విడి త్రెళ్ళలంబిడుదు; బాయలఁ జెందుదు; వాగ్రహమ్ముఁ బ్రే
మయు సతీత్రపముల్ ప్రజసమాన్యుల పట్ల; నుపాసకారిసం
చయమును ద్రుంతు శీఘ్రఫలరచాండిణివై, పరకాళివై; ఉమా!

245

♦ జ్ఞానికి నెందును న్విజయశక్తి నొసంగుదు; పూర్ణతాప్తికై
ధ్యానము చేయు సాధకుల నాదృతిఁ బ్రోతువు; శీఘ్రసిద్ధితో
దీనులఁగావ సంతతము దివ్యకరమ్ములు సాఁచి యుంతువు, వ
ద్దానిని నిన్నుఁబండితులు దక్షిణకాళిక యందు, రంబికా!

246

♦ స్మృతివయి నీదు బిడ్డలకు మేలెటు చేయుదు, వట్లె నీవె వి
స్మృతివయి మేలొనర్తు; వది చిన్నదె? జీవున కీదురంతసం
సృతివిపినమ్మున న్బడెడి చింతలు సంతత మంటి యాతఁడు
న్నతిఁగనునే? త్వదీయచరణమ్ములఁ జేయనె, తల్లి! యెన్నఁడేన్.

247

♦ ఎల్లజగాల తల్లివి; మహేశ్వరి! నీవొక తల్లి లేని మా
తల్లివి; తోఁటకున్నల్గనని తల్లివి; తల్లుల కడుపునందు ఉం
పిల్లెడి పిల్ల కోగిరము పెట్టెడి తల్లివి; నిన్నుఁగొల్చి రం
జిల్లెడి వారి నీయొడికిఁ జేర్చెడి తల్లివి; పల్కుఁగల్గలన్.

248

♦ నీ పదునేను సత్కళలు నిండిన చంద్రుఁడు నీస్వరూపమై
యొప్పు వహించి సస్యముల నేఁడుటచేతన తత్కృతజ్ఞతన్
గాపు శరత్తుపూర్ణిమను గారమపండుగఁ గ్రొత్తపంట నీ
కే పరభక్తి నిచ్చు, నదియే నవయజ్ఞము శాస్త్రమం, దుమా!

249

♦ దైవతమెల్ల దుఃఖపరిదగ్ధము, దానికి నెల్లకోర్కులున్
లేవె? శరీరధారణము లేదె? యొకప్పుడు మర్త్యయోనికిన్
బోవక తప్పునే? విబుధపూజ్యను నిన్గొలువంగ మాని, మా
కావయిపేల? నిర్గుణపరాంబను నిన్నె భజింతు; మంబికా!

250

నాలో యోజన, నా క్రియల్ చలనముల్, నా శక్తియున్ సర్వమున్
నీలోనుండియె వచ్చునట్టివి, యదియే నిక్కమ్ముగన్; నేనొ, ద
వ్వేలా? కాదద్ది, యీ నను స్తనువు నీవే యందు; అట్లున్న నాఁ
డే లే; నున్నది యొక్క నీవె యనుచే, యీశాని! నిక్కమ్ముగన్.

251

అరయఁగ సత్పదంబు పురుషార్థకమౌను; సతీపదంబు స్త్రీ
పరమగు; నిట్లు రెండిటికి వాసి పొసంగదు; సత్పదార్థమై
పరలెడి శక్తి యొక్కటియె, ద్వైతవిదూరము; దాని మాతృభా
వరతిని గొల్తు మమ్మ! సుతవత్సలతాభర మమ్మదే కదా.

252

పరులకు విద్దెయో ధనమొ పండొ మఱేదొ యొసంగు నప్పుడే
పరులకు నాకు సంతస మపారము గాఁగని, తుష్టిరూపమై
పరఁగెడి యొక్క వస్తువదొ పాయక యన్నిటఁ జెన్ను మీఱు; న
ప్పరతరవస్తు వీవె యను పట్టున సందియమేమి? శర్మదా!

253

మాసిన గాజుకుప్పియను మాసిన యట్లగు దివ్వె; కుప్పి ధూ
మ్యాసహితమ్ము గానియెడ నచ్ఛరుచి న్ఘనుపట్టు; అట్టులే
యాసురసంపదంధుల హృదంతరమందున వెల్గకుండు, వా
దోసము లేని చిత్తములఁ దొంగలి కొందువు విద్యవై; శివా!

254

జ్ఞానము సత్యముఁ సమరసత్వముఁ బూర్ణత నీదు మూర్తులై
వానినె సృష్టిలోని పరభావములై వెలయింపఁ జేయు, ది
మ్మానవవేషమందు పణిమాముఖభూతులు గాఁ దనర్తు; వీ
వీ నలుశక్తులే చను మహేశ్వరి, కాళిక, లక్ష్మి, వాణియై.

255

♦ ప్రకృతి యనంగ నీవు బహిరంగము సేయు క్రియాస్వరూప; మ
సకలము నీదు నిర్ణయవిచారవశంబగు; అందు నీరహా
స్యకళ పరాక్రమించు; ఇటులన్ని జగమ్ములు నీదు క్రీడలై
ప్రకటము లౌనటన్న విసువాసమె సారము; విశ్వకారిణీ!

256

♦ తెలియఁగఁగోరు సాధకులు, తెల్లము చేయఁగఁగోరు తత్త్వవిదుల్
పలుగతుల న్నినున్ వ్యయలుపెట్టఁగఁ జేసెడి వాదమందు న
ప్పలుకులు నీవ యాచు నికపట్టి మిగుల్చుచు, నీవు నీవయై
పలుకుల కందరాక, నిజభక్తులకే కనుపింతు, ఈశ్వరీ!

257

♦ అగు నర్థమ్ము కిలాసమన్నఁ దెలుపం; జాతెల్పె సత్త్వమ్ము, స
త్త్వగుణమ్మే రజతమ్ము; తత్ప్రచురమూర్ధమ్మే శివావాసరా
ష్యగిరీంద్రమ్మని, యందు నీవుఁ బతితో సావాసముం జాగ్యులె
న్నఁగఁగైలాసము వేఱుగాఁగలదె? యానందాకృతీ! పార్వతీ!

258

♦ 'అ'యనఁగ మాతృకార్ణనిచయాకృతి; దానిని మించు దానవై,
'అ'యనఁగ వాక్కునర్థము నటించు; రజే తనువైన దానవై,
'ఆ'యనఁ బ్రకాశరూపశివుఁ; డాతని తత్త్వముఁ గ్రక్కు దానవై
నియతిగ 'అంబ'యన్న నుడి నీవె గడించితివో; సరస్వతీ!

259

♦ కాఁబడుచున్న విశ్వమది కల్ల యెటా నుమ! పేరురూపులం
గనునది పేరురూపులను గానక పోవుట నొంచి, రూపు పో
యినను దదర్థబోధక మదేదో నశింపదు గాన, నిత్యముం
గనుఁగొన వాక్కునర్థమునుఁగా మదిఁదోఁచును, నీవవే కదా!

260

క్షీరసముద్రజాత రమ, శీతనగాత్మజ గౌరి నా, సహ
స్రారమునందుఁదోఁచు భవదాకృతులే; అటనైన క్షీరనీ
హారములన్న నీదు చరణామృతమే కదె; శైత్యమాధురీ
సారరసాంచితౌషధ మసారభవామయదారకం, బుమా!

261

సకలము నేలమట్టముగఁజల్పు తుఫానులుఁ, గాన బూది సే
యు కడిఁది కారుచిచ్చులును, నూళుల ముంచెడి వెల్లువల్, మసూ
రిక మొదలౌ మహారుజలు రేగుటయున్ శివశక్తి! త్వత్కృపా
ర్జకపటుభక్తి దేశమున జాఱుటచేఁగదె, సర్వరక్షకీ!

262

లలితా! నిర్గుణుఁడౌ శివుండు నిజలీలాశక్తివై యొప్పి, యం
పిలు నీయందు నసంఖ్యమౌచుఁ బ్రతిబింబింపంగనౌ నంచు నీ
డలయం దొండగు నావపుఃస్మృతియె బాలాదేవివౌ నీవుగాఁ
దలఁతున్; దప్పదియైన నీ వెటులు దిద్దంజూతువో, యంబికా!

263

రాయిడి పెట్టు భక్తునిఁదిరస్కృతుఁజేయుట యెన్న, నంతలోఁ
జేయిడి యుద్ధరించుటకె; చేయఁదలంచిన దాన మార్పులన్
జేయవు; నీదు శాసనమె చెల్లఁగఁజూతువు; తల్లి! ఓజగ
ద్గేయచరిత్ర! నీకరుణదృష్టికె దీనతతోడ వేచెదన్.

264

నినుఁగను వారు చుట్టములు, నీపరతత్త్వముఁ దెల్పువారు నా
జనకులు, నిన్ననంగడఁగు సామయులే చెలు, లమ్మ! సత్యమే
మని దరిఁజేరు వారలె ప్రియాత్మజులై, తగు పెద్దగేస్తుగా
మనుపుము తల్లి! నన్ శతసమంబులు హాయిగఁజిత్స్వరూపిణీ!

265

♦ పలుమఱు నీమహత్త్వఁబారపాటుననో, మది పట్టలేకయో,
పలుకుచు నుగ్గడింపఁ, బెదగోపన పెట్టిగ నెంచి, నన్నిఁకా
ఝ్నలకయి చేరు సజ్జనుల రోయక, నా చన వెంచి, నన్నరే
బలుకృపఁదన్వి గూర్చి నిజభక్తుల పద్దునఁ జేర్పుమా, ఉమా!

266

♦ నీ యిడినట్టి వాక్పటిమ నిచ్చలు నీమహిమంబుఁ దెల్పనేఁ
జేయు ప్రయత్నమై యడరఁ జేయుము; కానల నెమ్మియాటగాఁ
జేయకు మమ్మ! లోకులకు శ్రేయన నేమియొ, విద్య యన్న నే
మో, యెఱింగించు వైనమయి యొప్పునటుల్ కృపఁజూడు, భారతీ!

267

♦ నిలువఁగ నిమ్ము మేను; మఱి నిన్ను యనుక్షణమందుఁ గంటినీ
కొలుకఁగఁ గాంచనిమ్ము; ముద మొందుచు నీ పరతత్త్వగాథలే
పలుకఁగనిమ్ము నన్నరియు వారికి; మోక్షమటన్న నెట్టిదో
తెలుపుదు కానిలే, మనసుఁ దేడయె తేలిన నాఁడు, శాంభవీ!

268

వను మునుఁ జెట్టుఁగా శిలఁగ నల్పి, క్రమమ్ముగఁ బేడపుర్వుగా
నొనరిచి, నొచ్చి, మొఱ్ఱ విని, యుద్దవిడిశ గృపతోడ మానవుఁ
బొనరిచి, బొట్టుబొట్టులుగఁ బ్రోఁగగు తెల్విని నిల్పితమ్మ! యీ
జననము దాని పట్టునను సార్థమొనర్పుట యేరి వంతగున్?

269

కలదొక తెల్విసందర మఖండము, దాన జనించు లెక్క లే
నలలనుఁ బట్టుకొంచె పనియై యయిదింద్రియముల్ చెలంగు; నీ
తెలివిడియే గురుండు శివదేవుఁడు; వాని ముఖమ్ములైదు నీ
తెలివిని తెల్పునంచు నొక తేప వచించితివి వివె, శాంభవీ!

270

ధవుతో సాటిగ నీకు ముక్కనులనన్, త్రైకాలికజ్ఞానరూ
పవు నీవంటయె; మాకు సుంతయిన నాభాగ్యమ్ము లేకున్నఁగా
కవికిన్ బల్లికి భావిసూచనగుణఖ్యాతిం బ్రసాదించి, మా
నవలాభమ్మునకే లగించితివి, సన్తానప్రియా! శాంభవీ!

271

కనఁగా సాధకుఁడెన్నఁడొందు సహజాఘాతమ్ముఁ దాఁజేయు సా
ధనమందప్పుడె, యాత్మశక్తికిఁ బ్రబోధమ్మా; నదే నీవు సా
ధనయుద్ధావని దూఁకి, యాసురగణోద్వాసక్రియన్ మాకు గ్ర
మ్మనఁదోడౌట; యదే దయాళుత; యదే మాతృత్వమో చండికా!

272

"ఏకాన్తాశ్రయమంచు నెంచి ననునే, యీ నా మహాప్రాణమం
దే కొంకున్విడి నీదు ప్రాణమును బొందింపం, గడున్ వ్యాకులం
బై కాసంబడె నీమనస్సిపుడు, నా యంకమ్మునన్ జేర్చికో
నీకట్లన్నియుఁ ద్రెంతు"నంటివిఁక నే నిర్భీకుఁడన్ శాంభవీ!

273

తనయుల మంచిచెడ్డలను దల్పవు; నీవయిపే సతమ్ము మా
కనుకలు లుండుటే కనెదు; కావుననే మహిషున్ నిశుంభు
శుంభుని మధువున్ హిరణ్యకశిపున్ వధియించుట పేర, స్వాంకమం
దునఁ గరుణించి చోటిడితి; తోఁచదు నీకృప కెల్ల; చండికా!

274

అమ్మరో! ఆత్మ-శక్తి-యను నాపదయుగ్మముతో సమాసభే
దమ్ముల నెన్నొ రేఁగెను వితండకుతర్కము; లివ్వి నీవు దూ
రమ్మునఁ గొన్న యంతకును స్రగ్గ; వదెప్పుడొ చూపు నీపయిన్
గ్రమ్మిననాఁడె రెండును నొకండని తెల్పుదు వీవె సత్యమున్.

275

అమ్మా! నీ యొడిఁ జేరుకొంటనెడి యాత్మావాప్తి యానాని వా
క్యమ్ముల్ తీయనతోడ నిందు; నిఁకఁ దత్కాంతస్వరం బెంతొ సా
ధమ్మై తోఁచును; వాఁడు పెట్టినను ఖేదమ్మింతయుంగాక, మో
దమ్మేయా; నిటు లాటకుంగతము బోధంపెట్టు మీవే శివా!

276

ఎవనిని సజ్జనుంజలుప నెంతువొ, యాతనియందుఁ బైఁడి కొం
డవలె నచంచలమ్మును దిటమ్ముగు శ్రద్ధగ నిల్పి, నీవస
చ్ఛ్యవనునిఁ జేసి, సత్కృప నసత్పరపారముఁ జేర్చి, వానిఁ బ్రో
తువ వదె కదా, మదంబ! సరి తోఁపని మాతృత; భక్తపాలినీ!

277

"విడదు ప్రవృత్తి పూర్తిగ; నివృత్తి వికాసము కల్గ, దెన్ని యో
గొడవల కోర్చి, కన్దడుల కుంచము లీభవదంఘ్రిపూజకై
యిడిన"నటంచు నేడ్చునపుడీవె సమత్వమునందుఁగాలివై
యడరి గ్రసింతు వన్నియు; రవంతయు దుఃఖము లేదు చండికా!

278

భవదవతారసత్కథలె భావవిశుద్ధికరౌషధంబులై
భవదవవహ్నిశామకసువర్షములై, యఘమర్షణమ్ములై
భవదవనేక్షణప్రసరభాగ్యనిధానములై, హిమాద్రిసం
భవదవదాహపానకము భాతి సుతృప్తిదముల్ భవాంగనా!

279

నే నాయమ్మకు ముద్దుబిడ్డ నను వానిన్, మెల్లఁగొన్నాళ్ళకున్
నే నీవాఁడననంగఁ జేయుదువు; వానిన్ మళ్ళి కొన్నాళ్ళకీ
వే నేనంచును బల్కఁ జేయుదువు; నీ యీ జీవకారుణ్యబో
ధానందమ్మే భవాని! సాధనఫలంబై ప్రోచు నీబిడ్డలన్.

280

కర్ణాకర్ణిగ వింటి, శాస్త్రములలోఁ గంటిన్ జనుశ్చక్రికో
దీర్ణాయాసముఁ దీర్చు నీవె యన; నీవే యింతలో నాదు న
ధ్యర్ణమ్మందున లక్ష్మిదత్తగుడునాఖ్యన్వచ్చి, చేఁబట్టి యు
త్తీర్ణుం జేసితి; నీదు ప్రేమమున కేదీ హద్దు? రాజేశ్వరీ!

281

అనయము ధర్మదేవతవయై, తలఁపించిన చొప్పుఁ బూను వే
ళ, నది యెట్టిదైనను సరియె, లగ్గని, యప్పుడు మళ్లి నీవె చూ
పిన గతి నేగు వాని నవివేకులొకొందఱు నెంచికొన్నను న్
వెనుకకు మళ్లనట్టి సువివేకులఁ గాతువు నీవె, చండికా!

282

ఇదె నా యెక్కటి ప్రేమకేంద్రమని, నేనద్దాని వీక్షించుచుం
దుఁ, దదీయాంతర మంధకారమయమై తోఁపన్, మమత్వమ్ము పే
రి దురంతాసురభావమౌఁ గెడపి, యీరీతిన్ దగుల్ ద్రెంప, నీ
వె దయన్ జేసితివంచు నెంచెదను; సర్వేశీ! శ్రితానందదా!

283

ఈవే తక్కి నితఃపరాశ్రయము నాకేదంచు నిన్ గొల్చు స
ద్భావున్, 'ప్రాణము నెప్డు నాదగు మహాప్రాణమ్ముతోఁ జేర్చను
న్నావో బిడ్డఁడ! చూడు నీసకలబంధమ్ముల్ తెగఁ జూతు' నం
చీవే యెత్తు దభీతిహస్తమును దేవీ! చండముండార్దినీ!

284

అమృతమహాబ్ధి యున్నదదె, యంతికమందునఁ గోరినంత స్నా
నమగును, శాంతిగల్గు నయినన్ బహుళోద్భవకర్మబీజమో
హము లటు వెన్క కీడ్చుచునె, నయ్యెడి దేహహృషీకసంఘవై
రము నయితమ్ము భక్తపరిరక్షణకే కలిగింతు, వంబికా!

285

మఱి నిన్నుంగను నాస రేఁగునపు డమ్మా! యన్నచో నిశ్చిత
స్మృతిరూపమ్మున వచ్చి, తెల్పి మన నిర్భేదస్థితిన్ "నాయొడిన్
సతమున్నాఁడవు చావుపుట్టుకలునున్ జాత్యాదులున్ నీకు నై
కృతులున్ లే"వని మమ్ముఁ దేల్చెదు కృపాకీర్ణాత్మవై శాంభవీ!

286

అమ్మా! యంచు సమస్తమున్ మఱచి యాహ్వానించినన్, బిడ్డనె
య్యమ్ముం జిందుచు వచ్చి "జీవుఁడవు కావయ్యా! యసద్భ్రాంతి పో
జిమ్మం జీర చెఱంగు చాటున నినుం జేర్పంగ లాలింప, మీ
యమ్మన్ వచ్చితిఁ గన్ను విప్పు"మని స్తన్యంబిత్తు; సర్వాంబికా!

287

మఱి సిన్నుంగని నాస రేఁగినపు డమ్మా! యన్నచో నిశ్చిత
స్మృతిరూపమ్మున వచ్చి, మా పెదవు మా జీవత్ప్రబోధమ్ము; "నా
సుతుఁడౌ నీస్థితి నాదు సంకమునఁ జూ శోభిల్లు; సచ్చిత్సుఖా
మృత నీసొ"మ్మని మమ్ముఁ దేల్చెదవు వాత్సల్యమ్మునన్ శాంభవీ!

288

మమతాపంకము మాపికోఁదగిన సామర్థ్యంబు లేనప్డు, డా
మమతాకేంద్రమునం దసహ్యగుణదుర్మాలిన్యమున్ జూపి, భ
క్తమణిన్ దానికి దాల నిల్పె; దపుడా ధన్యుండు నిన్నే కదా
మమతాకేంద్రముఁ జేసి మైమఱచి సంపాదించు సంపాద్యమున్.

289

స్వాంతక్షేత్రమునందుఁ బోడు నసురవ్రాతంబుపైఁ జూపు ర
వ్వంతే న్నిల్పక, నిన్నె చూచుచును, దైన్యంబొప్ప నిన్ బిల్చు నీ
సంతుం గక్కసపెట్టు నయ్యసురసంస్కారమ్ములన్ జండివై
యంతంబొందఁగఁ జేయకుండఁగలవే? అమ్మా! భజద్వత్సలా!

290

భోగము దుఃఖదాయి యను బుద్ధి ప్రతిష్ఠితమైన, నీ జగ
ద్భోగమునందు నిన్ను సుఖపూర్ణనుఁగాంచెడి వాని, నీవె నీ
రాగు, నిరాగసుంజలిపి భాసవిలాసునిఁజేసి ముక్తిసం
భోగముఁగూర్తు; వన్నిటి విభుత్వము నీయది యౌట, శాంభవీ!

291

లలితా! చూడఁగ లోకసంస్థితిని జల్పన్ జీవు లున్మార్గగా
ములు గాకుండను, శాస్త్రరూపముఁ ద్రయీమూర్తిత్వముం దాల్చి శో
భిలు, సాంద్రైశ్వరశక్తిరూపమున నీవే; నీ నియంతృత్వశ
క్తు లచింత్యమ్ములు సృష్టిరక్షకె కదా తోడ్పింతు, సర్వేశ్వరీ!

292

తలఁపఁగ నన్నపూర్ణవు, సదా పరితృప్తవు, మా యతృప్తులన్
దొలఁపఁగ మా మొగాలకెడఁదోఁచెద వీవె యతృప్తిమూర్తితో;
తలఁచిన గుండె జల్లుమను, ద్రౌపది నన్నకణమ్ము వేడి, య
య్యలిని మనస్సుతోఁగలిపి యీఁగరుణించిన గాథ; మాధవీ!

293

దురవస్థంబడి పౌరుషమ్ము నితమై దుర్గా! తనుఁగావ, నే
వెరపున్ లేక, విపద్ఘనమ్ము లలమన్ భీతుండు దిగ్భ్రాంతుఁడై
యరికట్టంబడి, దీనుఁడై, శరణమం చర్జేయుమా శక్తివై
పరయున్, గుజ్జ్యాడు, మ్రొక్కు; నన్నెవరమ్మా! కాతు రీవే కదా!

294

అమ్మా! యంచు ఛలమ్ము మాని నిను నాహ్వానించు సత్పుత్త్రు శ
బ్దమ్ముం బోలిచి చేరఁదీయుదువు వాత్సల్యమ్ముతో; నీదు నా
మ్మ్యమ్ముం బోల్చుకొనంగ లేని నరులే మానాఁడు నీబావతో
సమ్మానార్థాత్ములటంచుఁ జేరొ-నుట విస్మార్యంబె? కృష్ణాకృతీ!

295

నేనన దేహమే యనెడి నీచత, నీకృపచే నడంగఁగా
మానససీమఁ జేరియుఁ గ్రమంబుగఁ గాదని, బుద్ధియందు వి
జ్ఞానమునందుఁ జేరియును, సాధకుఁ డయ్యదియుం జడమ్ముగా
నే నికరమ్ము చేసినను నిన్నడిఁ జేరు టదెంత? శాంభవీ!

296

గురుశాస్త్రాత్మకృపాప్తి లేకెవఁడు ముక్తుండౌను? నీవే శివా!
గురువున్ శాస్త్రము నాత్మవౌ టెఱిఁగి నీకున్ మ్రొక్కఁ జైతన్యమే
యురునా నీవు, కృపాత్రయాకృతిని సద్యోబుద్ధియోగంబుఁ ద
త్త్వరసాప్లావపటుత్వ మిచ్చెదవు వాత్సల్యమ్ముతో, శ్రీగురూ!

297

దేనం జేరెడి మంచి వాసన సముద్దీపించుచో, 'నిచ్చటన్
నేనంచున్న కురూపి నేను, నిజమా నేన్గాను; సంకెళ్లు లే
కా నేనో, విభుఁడున్ నిరంజనుఁడు నిత్యానందుఁ డంచున్న నాఁ
డీ నేన్ నేననునా? త్వదీయకృప లేకే బోధ మౌనా'? శివా!

298

అది యిది చేసినాఁడను, కృతార్థత కల్గదు, సంశయమ్ము పా
యు, దమకలౌకసాప్తి యిసుమంతయు లే, దభయమ్ము చిక్కదం
చెద నుడుకెత్తు వేళఁ గని, యీవె కృపన్ గురురూప మొంగి వ
చ్చెద, విదె నీనిసర్గము విశీర్ణహృదాత్మజరక్ష కంబికా!

299

భగవద్భావమునందు జీవుఁడు మనఃపర్యంతమున్ దన్మయుం
డగునే, న్నీవు విశిష్టమూర్తిఁ గొనియే యావిర్భవంబందు, దె
న్నఁగ నీదర్శన మెల్లసంశయములన్ మాయింప, హృద్గ్రంథి యిం
తగ శైథిల్యము నొందినట్ల యగుఁగాదా నీకృపన్ శాంభవీ!

300

విగళత్కర్తృతతోడ నీయొడిని సంవేశించి, తానునభవ
జగతీఖేలనమందుఁ జాల్గొనిన, ద్వ్యాజ్యాంబుచుఁద్యాగంబటం
చగుఁబుండెందని నీతనూజున, కగమ్యంబైన నీభావమేమే
సుగమంబౌ, వటఁజేర్చు నీకృపయె నిస్తుల్యాదృతిన్ శాంభవి!

301

నేనే యిచ్చెద బుద్ధియోగమనుచున్ (శ్రీ)కృష్ణరూపమ్ముతో
నానాఁడన్నటు లీయఁగోన్న సుతుఁడే యన్నింటికిన్ సాక్షియై
తానే యుండుటెఱింగి, యెన్నఁడును నీ ద్వంద్వోత్థచాంచల్యముల్
లేనే లేక విశుద్ధబోధమున నిర్లిప్తుండగున్; శాంభవీ!

302

నిను నెడఁబాసి యార్తుఁడయి, నీదు నభావముచేత దీనుఁడై
నిను శరణమ్మటన్నపుడె, నీ(త్రి)గుణాత్మకశక్తిరూపమున్
గనఁగలఁడమ్మ! జీవుఁ; డలనాఁడె త్వదార్తశరణ్యమూర్తితో
గనఁబడి భీతి వాపి భవకష్టమడంతువు సత్కృపార్ద్రివై.

303

♦ (మ్రొక్కెడిచోఁబదమ్ముల శిరోమణులొత్తెడి వేల్పులందుఁ, బెం
పెక్కిన భక్తితోడి యిడుకేల్తు శిరమ్ములు మోపు వారియెడన్
మక్కువ నీకు నొక్కటియె; తన్మథనహార్దమ్మము. పేద యిల్లు, నా
కొక్క విధంబుగా నెఱపకుండునె సోముఁడు చంద్రికల్; శివా!

304

♦ అనయము మా వివేకగతు లారయు నీకును, నీదు తత్త్వమున్
గని, కడతేఱ మాకును జగజ్జననీ! పనిముల్లు గాఁగ నీ
తనువు మనమ్ము నిచ్చితివి, తథ్యమటంచు నెఱుగు ధన్యుఁడే,
నినుఁగని నిన్నుఁజేరి జననీస్తనపీడకు మళ్ళి రాఁడుగా.

305

♦ చెల్లని రాగిడబ్బు, సరి చెల్లుబు పెట్టిన యప్పు పత్రముల్
బొల్లగు విత్తనమ్ముఁ, జనిపోయిన వాని హృషీకములుం బలెన్
దల్లిరొ! యింటఁ బైని గురుతం దొలఁగించెడి యుప్పునన్ సహా
యుల్లము నిన్ను నేమఱక యుండమి, యీశ్వరి! నీ తమింగదా

306

♦ పరమాన్నమ్మని యంబటింగుడిచి, చిప్ప న్వాండిగాఁ జూచి, ము
ప్పిరిత్రాటింగని పాముగా నడలి, కంపే యింపుగా నెంచి, క
స్తూరిత్రిన్నెనన మేనె యన్న మదితోఁ గొట్లాడుకొన్నట్టి నా
దురితంబూడ్చెడి వీలు త్వత్కరుణాసింధుస్నానమే; అంబికా!

307

♦ మందులు లేకయే రుజలు మాన్చుట, శస్త్రము లేకె శత్రులన్
ద్రుంచఁగఁ జేయు, టైనదియు రాఁగల దాని నెఱుంగు, టెంతొ దా
లందగు శబ్దము న్వినుసులన్ గ్రహియించుట, యన్న శక్తి ని
ర్బంధభవత్కృపారసము రాజిలుటన్ నరుఁడొందు శాంభవీ!

308

♦ ఊపిరియాట తక్క నిఁక నొందెడి లేకయె పుట్టు పీనిలోఁ
బ్రాపయి తెల్విరూపమున భాసిలు నీవె క్రమక్రమమ్ముగాఁ
జూపుదు వస్సియు న్నియతి చొప్పున; అట్టి నినున్ననంగ రా
రాపుల నొందనట్టిఁడొక రాతికిఁదక్కువ కాఁడె? శాంభవీ!

309

♦ ఏచిన ధ్యానవేళ నిను నెంతగఁ జూచినఁ దన్వి పోదు; కన్
వాఁచిన యట్టులుండు నొకనాఁడు నిమ్ముందలపోయకున్న; న
మ్మా! చితిరూపవై చుఁదిగ మ్బైలను దోఁచుచునుందు; వింతయున్
జూచియె నిన్ మహాత్రిపురసుందరి వందు రమందధీయుతుల్.

310

పవళుల సందెలన్ నిసులఁ బర్ణకుటీరములన్ ధనాఢ్యసౌ
ధవిసరసుందుఁ జిట్టడపి తావుల, దుర్గహిమాద్రియందు, నీ
వె క్షాతకు మండు వేసరక, విశ్వజనిత్రి! భవత్స్వరూపమున్
గలిగి కనుంగొనందొడరు ధన్యులఁగన్గొని చేరఁదీయఁగాన్.

311

బాలగ మాఱి సంతస మపారముగా నిను నీవె చూచితోం
టే? లలితా! యదేల? కడు వృద్ధగనై నిను నీవె చూచినన్
దేలును మాజరావశల త్రిక్కులు? దొక్కులు కాకమున్నె మ
మ్మేలవయేని, స్వార్థపం యీలలితాంబ యటంచు నాడరే?

312

ఎఱుఁగను హోమపద్ధతు లవెట్టివొ; తర్పణరీతి బొత్తిగా
నెఱుఁగను; చక్రపూజ యదుడేఁ; యయినన్ గురుదర్శితాధ్వమున్
మఱువక హృన్మనుప్రతిటమార్గమె గమ్యముఁ జేర్చునన్న యీ
మొఱవును, గన్నతల్లి వెటు పోదువు ప్రోవక తావకీనునిన్?

313

ఈతను వచ్చినంతకును నే నొనరించిన తప్పు లెన్నియో
నాతరమా యెఱుంగ; నిదునా ఫలరూపములైన కీడు? లీ
మే గుబులూడ్చుకోఁ గఁదగు మే? మొడపల్చు సడల్చి వత్సమున్
మేఁతకు వీడునట్లు విడ నీపని; నాపని కాదు; శాంకరీ!

314

ఒకులకు స్వార్థము న్విడిచి యుండుట మేలను వారు, తామె యా
చరణమునందు జాఱుటది సాజమె? జ్ఞానసుఖస్వరూపవై
పరఁగుచు నీవె మాఱుటది స్వార్థము కాదటె? లాతికిచ్చుచోఁ
బొరవడుదే యవిద్యవయి పొవుదె యప్పుడు చిత్స్వరూపిణీ!

315

♦ ఆఁకటి కేదో తిండి, దగ నార్పఁగ నీరము మానలేని యీ
నా కడుపెన్ని జీవులను నామనుఁడించెనో? దాని పంట నీ
వే కయికొందో, పాచితములే నోనరింపఁగలేని నన్ను నా
యాకలిదప్పు లంటనటులైన నోనర్చెదో? పాపనాశనీ!

316

♦ మనసె భవద్వశంబగుట మైమఱపొందెడి యోగివర్యు, ని
న్ననుగొని వాక్సమర్పణమునన్ దనివొందెడి జ్ఞాని, నీకునై
తనుధనమాత్రమిచ్చి యదె ధన్యతగాఁగను వెఱ్ఱి నాగమన్
గనుగొని, 'యిందు నేనెవఁడనా'యని కుందుదు నమ్మ! శాంకరీ!

317

♦అమ్మా! జంటలు కొన్ని, యెక్కములు కొన్నానట్లు, నాకిన్ని య
జ్ఞమ్ముల్గూరిచి, యింద్రియమ్ములను సన్ధానించి; తీచత్త వ్య
ర్థమ్ముం జేయక మళ్ళి నీకిడెద; నాప్రారబ్ధసందోహదా
హమ్ముం జేయుము తెల్విచిచ్చు నిడి; జ్ఞానాకార! కామేశ్వరీ!

318

♦ పలుమఱుం దోలుచున్న మొయిపై నడుగూనుచు నేఁచు మక్షికా
దులవలెఁ గామముఖ్యులగు దుష్టుల దాయలు పీడిపోరు; భ
క్తుల కిదియా సహాయ? మెదఁదోఁపదె నిపని యంచుఁదలి! అ
ఖిలగణాసేతయైన యల కామున కీశ్వరివేమొ? ఈశ్వరీ!

319

♦దాఁగుడుమూఁత లాడునటు, తల్లి! యొకప్పుడు చిక్కకుందు; నా
భాగెమిటైన, నిత్యసుఖభావముతో సుతుఁదన్ను బట్టిదా?
యోగివరేశ్వరీ! యరయు నూహయొ? వంతొ? గ్రహాల యోగమో?
రేఁగిన యగ్గినార్చిన మజ్జదరికొల్పుట కష్టమాఁ జుమా.

320

♦ మానసికమ్ములౌ రుజలు మాయును; మేని తెవుళ్ళడంగు; ని
ష్ఠనికి యోనిఁజూచుకొను మేటి శ్రేయమ్ము తొలంగు; దృష్ణయే
మానిన సంచెత్తింగి పలుమారును గడ్డిన, గుగ్గిలంపు జి
డ్డైనను వీడ. దేమి వెఱవమ్మ! శ్రీ తావనమిట్టిదానచే ?

321

♦ రూపము లేకె చూపెదవు రూపము; రూపము గల్గు నన్నిటిం
గాపొనరింతు; వామెతయుఁగట్టడ మద్గవు; నీవె యుత్తు వే
లోపము చేయ; కైనఁజెఱలో నెఱికించితి, వమ్మ వేమొ ? నీ
పాపలమేమొ ? పాప తమి పాపికొనంగను నోపుదే ? శివా !

322

♦ బాములఁ బెట్టకమ్మ; పెనుబాముల పెట్టెలు బాము లెన్న; లోఁ
బామును బట్టఁజాలకె, సబామును మార్చుకొనంగ లేకె, యీ
బాములఁజిక్కుకొంటి; మదిఁబాము నిరుల్వెడఁగొట్టి యేలు, మం
బా ! ములుచౌను గాక తన పాపఁము మాత కుమాత కాదుగా.

323

♦ దినుసులఁదృష్ణ, శాస్త్రములఁదృష్ణ, కవిత్వపుఁదృష్ణ, సద్యశో
ధనములఁదృష్ణ, యాత్మజుల తన్వికిఁదృష్ణ, హృషీకతృష్ణ, యీ
యనువున నున్న తృష్ణ లడుగంటఁగఁద్రొక్కక, నిన్నుఁజేరు తృ
ష్ణను గొనసాగఁజేయుటది సాధ్యము నీకునుఁగాదు, శ్రీకరీ !

324

♦ జనకుండాదృతిఁజేతఁబెట్టినది పైసా; దానితో "బైసికిల్
కొనుకొంతా"నను ముగ్ధబాలకుని పల్కుల్వెన్నర్, దంభులా
చు నిదిధ్యాసపటుత్వశూన్యులగు నీచుల్ 'దేవి ప్రత్యక్షమా'
కను టప్పాలను విన్న నవ్వగును, దుర్గా ! స్వర్గమోక్షప్రదా !

325

♦ నీవే నేనను మాట నిక్కమగుచో, నీశక్తి భేదమ్ములున్
నావే చేయవదేల? నీకు శ్రమము న్నానీక, నేఁ జెప్పనే
నీవంక న్బడమోహము పెట్టు పసుల న్నీవంక కే; యిట్టి స
ద్భావమ్మే ఫలమున్న పుత్త్రునెడ విశ్వాసమ్ము లేదా? ఉమా!

326

♦ చిరకాలమ్ముననుండి నీదగు నుదాసీనత్వమే యెంచి, నీ
చరణమ్ముల్ గయికొన్న యందులకొ, తచ్ఛ్రద్ధార్థమున్యంబుగా
జరగ న్జ్ఞాచెద? ఇన్ని నాళ్ళు పరీక్షాకాల? మీ నాయెడన్
బరఁగింతే భవదీయపాండితుల నంబా! సూనుఁడన్, దీనుఁడన్,

327

మఱపా? జ్ఞానమె నీసదాకృతి; అసామర్థ్యంబటే? శక్తివే;
కొఱయా, వత్సలభావ? మాశ్రుతులు పల్కన్ నిన్ను సర్వాంబగ
తఱి కాదందువొ? డెబ్బదైదు వయసు; నీదార్ఢ్యంబెటుల్ ...? గ
మొఱ యర్థమ్ము నెఱుంగుదీవె; వడిగా బ్రోవందగున్; శాంకరీ!

328

♦ నీవే నేనను తెల్వి యింతమతినన్ నీలోన నేఁ జేరఁగా
దేవీ! దేవనె యొక్కదారి; అది యీఁడి న్బట్టుకున్నఁ మున్నె
యీవే దండుగగాఁగ నాయువొక నాటె...చ్చె, యీ తెల్వితో
నీవే నిన్ బ్రకటించుమా; మ్మదయె వాంఛింతున్ జగత్సేవగా.

329

♦ కన్నులు పుస్తకాలకిడె; కర్ణములన్ బుధవాళికిచ్చె; లో
నున్న మనుంగనం డితఁడయో! పతితప్పుడటంచు, జ్ఞానిం
పన్న గురూత్తమాకృతిని వచ్చి తెరందొలఁగించి, తట్టి యీ
యున్నతమార్గవమ్మెటు, కిలోచ్చ్యయపుతి ...గా? శ్రీగురూ!

330

శవతతి యాసనమ్మయి, శ్మశానమె తావయి, పుర్కపేర్లె జా
ప్యు నగ్నవై, దెసల్వసనమా నొక యుత్పథలోలకుం దనూ
నవులయు; తల్లి పోల్క గలవారలమా మముఁజేరి నోడు మృ
త్యువ్రు; నత మామెనే గొలిచి ఘాతభయాత్ములమైతి; మంబికా!

331

♦ తన మెయి గంట్లు పెట్టినను; త్వక్కును జెక్కి, చివుళ్లు త్రుంచి, వే
ళ్లను దెగఁగొట్టుచున్న, నది లోతికి మేలని, మంచిదంచు నే
మనియెడి మందుచెట్లఁగని, మా త్రిపురాంబ కృపామృతాభిషే
చనమును గొన్న వీనికిఁక జన్మము లేదని యాసు చెందెదన్.

332

మనసిజుఁడంట; అఘుఁడె మన్మథుఁడంట; సెబాసు! పుట్టినిం
టిని వెతపెట్టు క్రూరుఁడనుటే కద; నిష్ఠను దొంగిలించు దొం
గనిన, 'మనస్సె నో' యనుచు నర్జునుతో నను నర్థమేమి? కృ
ష్ణుని దెగడందగు న్బుధుల నొవ్వఁగ నాడఁగ నేల? శాంభవీ!

333

♦ ఒకటే పిచ్చుక జాతి; నీడరచనోద్యోగంబు, బంగారు పి
చ్చుకకుంబిచ్చుక కెంత భిన్నముగఁ గూర్చున్ని విలాసంబుమా!
స్వకుటుంబమ్మును జీవు లొక్కటయినన్ సంరక్షలో భేదమెం
దుకొ నీకే తెలియున్; నమస్కృతులు నీకు జ్ఞేయభావాళికిన్.

334

కట్టునఁబెట్ట నిమ్మనసె కారణమంచును దిట్టఁబోను; నా
కట్టెడలించు నేలి కదె కారణమాటను నమ్మనమ్మఁ తన్
బట్టెద నోయిబిన్ విడువుబాటనె త్రిప్పమటంచుఁ; గానిచోఁ
బట్టెద నీ మొకమ్మునసె; వేఱొక యత్తెఱఁగన్ మనోన్మనీ!

335

గుణమయి! చెప్పవే, త్రిపురగూఢచరిత్రుల దైత్యులన్ మహా
రణమొనరించి చంపుటని రాజిలెనో, త్రిపురాన్తకాఖ్య నీ
దణికి? శివా! శివోఽహమను తత్త్వధురీణుల స్థూలసూక్ష్మకా
రణపురనాశకుండగుట రాజిలెనో? త్రిపురాన్తకాంగనా!

336

♦ పురముల రూపముంగొనిన ముప్పుర దైత్యుల రూపుమాపుటన్
బురమథిత్ప్రశస్తిఁ గనె; పో, భవదీశుఁడటంట యొప్పొ? త్రై
పురమనుబీజసమ్మథనముం జలిపెన్, నవనీత మెత్తె, నీ
వరుఁడదిగాన నీబిరుదు, పార్వతి! యంటయె యొప్పొ? చెప్పవే.

337

♦ ఏతటి నేరు నీదు మతమెయ్యది? యన్న, "జగజ్జనిత్రి శం
జాతనిభాంఘ్రులన్గొలుచు సన్మత"మందును; దాని వారల
ద్వైతమనంగ—ఊఁ; యదియె ద్వైతమనంగ—సరే; విశిష్టమైన య
ద్వైతమనంగ — భేష్ — పరమబంధుఁడ నాలరకించుచుంబొంగెదన్.

338

♦ వాక్కులు సర్వమిథ్య యని వాకొను వేద మసత్యమానె? యీ
చక్కని తెన్గుతోనె నిను సంస్తుతిఁ జేసెద; నయ్యముండు, తా
నొక్కనె పీఁక; సంస్కృతము నోరను రాదని? యెట్టి వారికేన్
గక్కసబుద్ధితో ననధికారము సూపిన నీవు సైఁతువే?

339

♦ అవమానమ్మును గౌరవమ్మును ధనాఢ్యత్వమ్మునున్ లేమియున్
భవదీయాజ్ఞలు, శిక్ష ధార్యములు కావా? దేవి! నా బాధ్యతా
నివహమ్మున్ మకరందపూర్ణభవదంఘ్రిద్వంద్వసాన్నిధ్యమం
దు విడం, గాలను దన్ని పొంగలవె? చూతుంగాక వాత్సల్యమున్.

340

పిమాటల్ వెయి యేల; అయ్యవి ప్రగల్భ తెల్లయన్ వేళకున్
సామాచారులె; ముఖ్యమవ్యయమునైన న్బట్టకే, మున్ను నిన్
శ్రీమాతా! యన లేదు, నీపరమదాక్షిణ్యమ్ము నార్జింప; ఈ
సామాచారమె దక్షిణమ్ముగఁగదా; వామాత్రయాకారిణీ!

341

మలినము గాక, నీరచనమాధురి జానగు పుణ్యలాంగలీ
పులినములందు సాగు మన ముచ్చట లంబరనీరసంచర
ణ్ములు వినవిమ్ము; తల్లి! తొలి పుట్టుల పుణ్యము పండి ముందు బా
షుల నిలుఁగోల్పు భాగ్యమున, ముక్తములై చనుఁగాక, శాంభవీ!

342

ఆతిథ్యమ్ములు లేక సాంబశివపాదార్చావిధు ల్లేక, స
త్పాతివ్రత్యము లేక, శౌరితులసీభవ్యార్హణ ల్లేక, శ్రీ
మాతృస్తోత్రము లేక, తాతగురుసమ్మానమ్ము నుల్లేక, వి
ఖ్యాతిం బాసిన యిండ్లఁ గాలిడక దవ్వై పోదు వమ్మా! రమా!

343

మన కడ్డంకు జగత్ప్రియత్వ, మదె యాత్మప్రాప్తి కానీని బం
ధనమంతెగ్గదె, మిమ్ము నన్నుఁ గడు సంధానించు నెయ్యంపుఁ ద్రా
డనియున్, బిమ్మట నయ్యదే తగులు పాయం జేయు కీలంచు, నీ
వనవే బిడ్డలు తప్పుదారులకు లోనై పోవరే? శాంభవీ!

344

నేనే కోరి బహుత్వలీల, నిటుఁ బత్నీపుత్రభృత్యాకృతిన్
నేనే విష్ణువిరాట్స్వరూపనయి సందీపింతు, సేవింతు, నా
నేనున్; సత్యమటంచుఁ దల్పెదవ యేనిన్, నీసుతుల్ నేసనం
గా నేమో గుణియించి యమ్మవగు నిన్గానంగలా; కంబికా!

345

అకటా! శిష్యుఁడు గాక దేశికుఁడుగా నాసింపఁబోకోయి! సా
ర్థకమా శిష్యత నీకె యబ్బిన, గురుత్వంబింతలో నబ్బు; దై
శిక దేహంబది మట్టిబొమ్మ యయినన్ సిద్ధి చు మోక్షంబు సా
ధకపుత్రా! యని తెల్పి కాచుటది నీధర్మంబు సర్వేశ్వరీ!

346

సకృప న్నుపదేశమో, యెదియొ దీక్షాదానమో చేయు దే
శికు, నీవానిఁగ నాంతరంగికునిఁగాఁ జేయంగ లేవేని, దే
శికుఁడే నీవును గావయేని, యిత నీశిష్యత్వమున్, నీకు దై
శికలాభంబెది? యంచు సాధకునకున్ జెప్పంగ దే శ్రీగురూ!

347

అసదవలంబులై, సదమృతార్థవివంచితులై, సదా విష
గ్రసననిషక్తులై, భవదరాతులఁ బోలి చరించు మూఢులం
దు సయిత మెన్నఁడుంగనలు త్రోఁవని కన్నులి నిల్చినప్పుడే,
యసదృశసాధనాప్తిఫల మబ్బిన గుర్తగు మాకు శాంభవీ!

348

అనయము నింద్రియాయతనములందగు నాగమనాగమంబులన్
గని నను బట్టుకోఁగలవు నన్నొకనాఁ, డది వ్యర్థమైనను
వనరకు; నీకు సత్యఫలభావమె సూ ఫలమిచ్చునంచు, నీ
తనయుల కీవె కూర్పఁదగుఁ జాలిమి నెయ్యము మీఱ శాంభవీ!

349

జననీ! నేనన దేహమే యనెడి క్లేశమ్మాడ్చి, యాపైని నే
ననఁగా బుద్ధి యటన్న క్లేశమును మాయం జేసి, యా బుద్ధికం
దని చోటన్ మఱి "నేను నే"ననుచు సంభావింప రానట్టి తా
వున నీబిడ్డనిఁ జేర్చు నీదె [illegible] దె యాపూటమ్మ; సర్వాంబికా!

350

జననీ! సంశయమున్న కాపురము విశ్వాస, మ్మసూయాంధల
మ్మున(బ్రేమమ్మనుమ, హాని చోట సమానమ్మున్, నిరర్థాశాస్థల
మ్మున(బూర్ణాశము, నిల్పు నోర్కిడు కరణమ్మున్గా నొసర్పంగదే
నను; నోసర్వనియంత్రి! పరమానందాత్మికా! శాంభవీ!

351

ఎన్న(గ నాకృతఘ్నుతకు నించుక పాచిత మిద్దె యంచు, నే
నన్నివిధాల నాత్మబలి యచ్చెదనంచు ముముక్షుభావసం
పన్నత యిచ్చినన్ సకలపాపసలున్ భవదీయమూర్తిలో
నన్నటి(జేరిపోవు; నిదె నచ్చిన ప్రార్థనమందు శాంభవీ!

352

తనయా! విశ్వవిరాట్టు నొందుటకు నిత్యంబీవు నీలోన నే
యనుభూతింగొను వ్యష్టిసత్త్వమె చుమా, యాధారమౌ; భూమిగ
ర్భసిగూఢంబగు వాటిపజాపాముసకై త్రవ్వించుకోవే పెరం
టను గూపంబసి నీదు బిడ్డనిక(దేటంబెట్టుమా; అంబికా!

353

జననీ! నీపృథుదేహమా పృథివివటమ్మందు(బద్మాదికా
సనముంగూర్చెద, ధ్యానయోగినయి, తచ్ఛైథిల్యభీయుక్తు, న
న్ననుకంపామతి(గావవే, యనెడి వాడాత్మార్పకుండంచు, నా
సనశుద్ధింబూనరింటు నీవె శ్రితరంజాదితుతో శాంభవీ!

354

ఏకడ నున్నదమ్మ, యని యిట్టటు పాటుకుండంతటన్ సదా
మీకయి పూర్ణభావము సమాగోటువజ్ఞ దోలగింప, నేనె వి
శ్వాకృతితోడ నుంటి(నని యాత్మజకోటికి నచ్చ(జెప్పుచున్
నీకడగొట్టు సంతునెడ నెయ్యము(జూపుము విశ్వరూపిణీ!

355

నీకరుణాకటాక్షమున నిల్పి నా కెప్పుడో బుద్ధియోగమున్
నాకిడు దేని, దేనికయి నా శ్రమసాధనమయ్యె, దేనికై
వ్యాకులపాటు చెందితినొ యా ఫలమబ్బెను; దాని వర్ణనం
బేకడ కృష్ణగీతల ముగించ; పది పెట్టుము భిక్ష శాంభవీ!

356

ఈ సుఖ మొక్కటైన విషయేంద్రియయోగముచేత భిన్నతా
భాసము నొందు; మానవుని భావము భిన్నరుచిప్రకీర్ణమై
మోసము నొందుచుండు, రసమూర్తిని నిన్ను నెఱుంగలేక; యీ
మోసమునందు బిడ్డలను ముంపక సత్యముఁ దెల్పు మంబికా!

357

అమలాద్వైతమహానుభూతియుతులౌ నాశంకరాచార్యము
ఖ్యమహాత్ముల్ స్తుతిసేత, వేదు రిటి ద్వైతాధారలే యాట, స
త్యము కాదా - అది మాకుఁ దప్పనిది కాదా. యట్టిచో మమ్ము భ్ర
మతుల్ గాఁగని త్రోసివేయకు, జగద్ధాత్రీ! సుశాలికిన్ శివా!

358

అమ్మా! ఆత్మవు నీవు; నిక్కముగ 'సో'నస్మ్యటి వస్తుస్వరూ
పమ్ము న్నీ; వది యొక్కటే సకలజీవవ్రాతమం, దేను వే
నమ్మందాల్చి ప్రతిధ్వనించు; నపుడే శక్తి ప్రథన్ బొల్చు; భి
న్నమ్మం చెన్నఁట మున్నె నీవనుచు సన్తానమ్ముతోఁ దెల్పవే.

359

దుర్గంబన్న, భయంబు సంస్కృతియు దైత్యంబున్ జనద్దుఃఖరు
గ్వర్గంబర్థము; కొమ్మనందమరి 'ఆ' వర్ణంబు తద్ధంతయౌ;
భర్గార్ధాంగి! జనించె నిట్టులు భవద్భవ్యాఖ్య; నాతల్లి! యా
దుర్గానామనిరంతరస్మరణసంతోషమ్ము నాకీయవే,

360

"ఉన్నది జ్ఞానకేళి, మదియున్ గొఱఁగానిది, చిత్తశాంతి నీ
వున్నది, నాయహంకృతికి నూఁతయి; కావున నాదు శోకమో
హోన్నతి దాఁటు దారి యొకటున్నఁగృపం దెలియంగఁజూపవే"
యన్న యుదారభావమె యథార్థనమస్య, గురుస్వరూపిణీ!

361

అవిరతతాపతప్తమగు నాత్మజబృందము, నీదు స్నేహబిం
దువులకు నోరు సాఁచుట కనుంగొను, మీయుగసంధియందు. దా
దవులను నిల్వ కొక్కపటి దర్శన మిచ్చెదవేఁ ద్రితాపవ
హ్నివిధుతమై రసార్ద్రమగు సెండిన సస్యము వోలెఁ జండికా!

362

అకటా! నీ జగదాకృతిం గనుచు, 'మిథ్యాభ్రాంతి' మునెన్ని నిర
ర్థకమా మాటలు కొందఱంటకు నిమిత్తం బేదొ నేఁగాన నే
రక నిన్నడ్గెద; సర్వభూతములలో భ్రాంత్యాకృతిం బొల్తు వ
నికము న్నిల్పఁగ వారి నోళుల నిటుల్ నీవే బయల్దేలితో?

363

మఱఁగంగొఱదవేసి, రూపమును నామంబాటి, యూహాల్ నుడుల్
మఱఁగుల్; నీవు వికాసమొందిననె యమ్మా! నామరూపక్రియా
గణనల్ తేలిక యౌను మా; కపుడు నీకార్యంబులం జల్పు మీ
యణుసంతానకృతార్థతాప్తి కనువౌన ట్లోగుణాలంబనా!

364

ఎక్కడనుండి వచ్చితినొ, యెవ్వఁడనో తొలి పుట్టువందు, నే
నెక్కడి కేగువాఁడనొ, మఱేమగుదున్ మెయి వీడి నంతనే,
యొక్క రవం తెఱుంగ; నిటులున్నను సర్వము నాది యంచునే
నిక్కి చరింతు; నిట్టి కడు నీచుని సైఁచెదొ, యేఁచెదో? శివా!

365

అరయ భవచ్ఛరీరజగదంతరమం దణుభావమొంది, ని
ద్దురఁబడి, సృష్టిలీల మఱచెఁదోఁపఁగ, మేల్కొని వ్యక్తమాట సు
స్థిరనియమంబు జీవుల కదే యని శాస్త్రము చెప్పఁగా, జను
స్స్థితి యెటాను? యీముడిని విప్పఁగ నీవె సమర్థ, వంబికా!

366

'అదె యదె చెట్టు'టంచు మనసన్నది; వెంటనె బుద్ధి 'కాదు కా
దది యొక చెట్టు రూపు గొని యమ్మయె యున్న'దనన్, మనస్సు న
మ్మదు; 'జగదాకృతిన్ సకలమాతయె'యన్నదె బుద్ధియోగ; మి
య్యదె బహుభాగ్యమంచుఁదనయాళికిఁ దెల్పుము నీవె; జ్ఞానదా!

367

మాది విచారమార్గమిది మంచిది; మీ వరివస్య మాకు న
మ్మోదకరంబు కాదను సుబుద్ధుల కీవె వచింపుమా, విచా
రోదరమం దుపాసనమె యున్నది, శ్రీరమణర్షి భాషిత
ష్టాదుల బోధతోఁ దుతెఁదదాచరణమ్మును జూడు మంచుమా!

368

ఇసుమంతేని జడప్రతీతికి మనమ్మిక్కైన యన్నాళ్లు, స
త్యసురాశ్యాచరణమ్ము శాంతిలదు; దృశ్యమున్ జడమ్మంచు లే
దు సుమా యెన్నఁడు నేదియున్; వెరవు నేనో మూచి యజ్ఞానమే
పొసఁగంజూడుమటంచు బిడ్డలకెటో బోధింపుమా, శాంభవీ!

369

సమరము లేల లేవ? అణుశస్త్రహతిన్ గలిదోషదూరజ
స్తుమరణ మేల? మానుషతనుశ్రితవై యవమాన్యవైనఁగో
పమణఁచు కోనిదా వెరవు? వానికి నీవెటో మెలఁగా వహం
మమతల వేరు ద్రెంచు మతిమత్త్వముఁ బెట్టినఁజాలదా? శివా!

370

నిన్ను నెఱుంగఁ జేయు జతనమ్మె రజోగుణః; మఱి యుద్యమ
మ్ము నెఱవేర్చు స్పందమునఁ బుట్టెడి బోధమె సత్త్వః; మఱి తె
ల్విన్నతి నడ్డు స్పందనము పేరె తమోగుణః మీగుణాల తె
ల్విన్నతిఁ బట్టుకున్న నవివేకులమై చెడిపోము; మంబికా!

371

వీనినెకా, ప్రకాశము, ప్రవృత్తియు, మోహమటంచు, నీగుణ
జ్ఞానముఁ గోరు పార్థునకు నచ్చఁగఁ దెల్పితి; యోగశాస్త్రమా
వీనినె ప్రఖ్యయంచును, బ్రవృత్తియు నా స్థితియంచుఁ బేర్కొనన్
వీని నెఱుంగ లేనతఁడు నీవయి పెట్టులు సాగు? శాంభవీ!

372

జనిచక్రావిరతార్తిఁ గుందెడి భవత్సంతానముం బ్రోవ,
యనుకంపామయదృష్టి తక్కఁగ నుపాయంబొండు లేదంచు, నీ
వనజాతాంఘ్రులఁ గాన్కగా నిడిన నా ప్రాణమ్ము, నీ ప్రాణమం
దు నెటుల్ చేరిచికొంటొ? యెప్డొ? సుఖచిద్రూపా! భజత్పావనీ!

373

అమృతావాప్తివిరోధియైన, దసదాఖ్యంబౌ జడత్వప్రియ
త్వమె చుమ్మా; శరణాగతత్వ మొకటే తద్గ్రాహమోక్షప్రపా
యు; మదే గట్టి పునాది సాధననికాయ్యస్థాము; కేంద్రైన నం
చమరారాధ్యపదాబ్జ! నీసుతుల కీవందింపవే, శాంభవీ!

374

తలఁపఁగఁ జాలకుంటిమి యథార్థసుఖంబెదో; కామకాంచనా
దులవగు తుచ్ఛసౌఖ్యమది దుఃఖముతోడిది, చంచలమ్ముగా
నెలువక, ముండ్లకంచియలనే తిని నోళులు గాయపడ్డనున్
దెలియఁగ లేని లొట్టెల గతిన్మను మమ్ముల సైఁపు, మంబికా!

375

ఇమ్మని, నిన్నుఁ దెమ్మనుట కేమి మిగిల్చితి వమ్మ! పంచకో
శమ్ముల పుష్టికై దినుసు చాలఁగ నిచ్చితి, వందులో నిగు
ప్తమ్మగు వాని తెల్విడిన దండిగఁ బెట్టుము, దానిఁ బైకిఁ బోఁ
జిమ్మెడి యాసురీగణముఁ జెండు మటంచున చేయి సాఁచెదన్.

376

నిత్యానందద! జీవికాకృతిని సందీపింతు వీవన్న యా
సత్యజ్ఞానము జాఱె, లేములు నిరాశల్ గ్రమ్మఁగా, నింద్యదు
ష్కృత్యమ్ముల్ బురదాలు లంచములు హెచ్చెన్; బిడ్డలం బేదలై
నిత్యమ్మేడుచు భారతీయులకు నీ సిక్కచ్చి యెట్లూడ్తువో?

377

తల్లీ! తల్లి! యటంచపారమగు నుత్కంఠన్ ద్వదంకాధిరో
హోల్లాసమ్మున నుండ, మోహినివి తుల్యోత్కంఠతోఁ బిల్లక
లలన్ దవ్వగుచుందు; వింతకును మా యాత్మార్పణాభావమే
తల్లీ! హేతువు; దాని నేర్పఁగదె వాత్సల్యమ్ముతో నిప్పుడే.

378

తొలుదొల్తన్ బరజన్మజన్మములయందున్ నాబహుత్వాశలే
తల నిక్కించుచు నాదు చిత్తమను క్షేత్రమ్మందుఁ గూర్చుండె శ
త్రులవై, నీవె కరాత్తఖడ్గవయి శత్రుచ్ఛేదమున్ జేయవే
నలవే? నాకట నీకుఁ దావిడెడి ధైర్యంబేది? శ్రీచండికా!

379

జననమె యిమ్ము; మోక్షమె యొసంగుము, తత్పరశర్మరూపవున్
గనఁగఁ బ్రపంచదేహవును జ్ఞాననిసర్గవు రూపహీనవున్
వినతకృపానిధానమవు, విశ్వజనిత్రివి, భూతధామవౌ
నినునె భజింపనిమ్ము నను; నీదగు చిత్తమె నాదు భాగ్యమౌ.

380

తల్లీ! క్రమ్మెను నీ ప్రియాత్మజుల మిథ్యాభ్రాంత్యవిశ్వాసముల్
పెల్లై కామగదార్తు లల్లుకొనె; నాకిర్యాభతపై నీకృపా
ఫుల్లాలోకసుధాభిషేచనమునన్ బూతాత్ములన్ జల్పి జ్ఞా
నోల్లాసాగదరత్నయోగమున మమ్ముల్లాసులం జేయవే!

381

డెబ్బది యంచొకం, డొకఁడు డెబ్బదియాఱన, నీవొ "అబ్బిరో!
డెబ్బది తొమ్మిదేడులు పటిష్ఠశరీరు నొనర్తు నంటి; వా
నిబ్బరమూని నీదుపదనీరజసేవకుఁ బాల వీలటం
చుబ్బుదు, నాఁటిమాట మదినుంచుము మర్త్యకు, కాలరూపిణీ!

382

♦ మంచుల కివ్వి మంచి బహుమానములంచును గొన్ని, నీవు గా
వించిన దుండగమ్ముల కివే యని గొల్పులు కొన్ని నాకు బం
ధించితి; వవ్వి దుల్చుకొను తేఁకువ నాకెది తల్లి? నీవె మే
లెంచి సడల్పఁగా వలయు; నెప్పటికో పరిపాక? మీశ్వరీ!

383

♦ అజ్ఞుల్ కర్ణపిశాచయక్షిణుల నాయాసమ్ముతోఁ గొల్చి స
ర్వజ్ఞత్వాశను, నీకె రూఢమయి సర్వజ్ఞత్వమే పార; క్షే
త్రజ్ఞా! చందనభూరుహభ్రమను దగ్ర్యాంతోత్థమౌ వేమునే
యజ్ఞానమ్మున నాశ్రయించునటు లమ్మా! సర్వశక్తిప్రదా!

384

♦ నీతలఁపేమొ, సర్వజననీ! సకలంబును బ్రహ్మరూపునన్
ఖ్యాతి వహింతు; విష్ణు నరునందున, సర్వము తప్పపాటులో
భ్రాంతి కొనర్చు చిత్ప్రవవిముట్టులఁ బన్నఁగఁ జాలు ప్రజ్ఞవై;
తీతెలఁగెన్నఁగా మొదటికే తలపెట్టితివేమొ? భైరవీ!

385

◆ అమ్మక! నిన్నుఁ బూజలను ధ్యానములన్ జెలఁగించు వారి హ
స్తమ్ముల నెల్లఁ గూర్చి మొలత్రాడుగ, వారల పుత్రకోటి హా
రమ్ముగ, వారి పీడ కెదరాక, ధరించితి వంచెనుంగ కే,
యిమ్మగు నీపదార్చ్య మతిహీనులు చేటనుచుంద్రు, కాళికా!

386

◆ ఒకమతి చెల్మియైన మతి యొగ్గదు పిట్టలజంట; అగ్నిసా
క్షికళపథంబు లెక్కడివి? సీ! నరు పెండ్లిఁ దలంచుకొన్న, ల
జ్జకుఁ గతమౌను; మానిసిది సాహసచంచలభావమాట చే
సకలజనిత్రి! నీ విడిన జ్ఞానము మాఱెనో? పెట్టుటెంతయో?

387

◆ కూరకు తిండి కూటములకుం గడవన్నిగులైన కాల, మా
కూరకు తిండికూటములకుం దగు దిన్నులు కూర్పఁ బుచ్చు చా
చారి నటించుచుంద్రిప్పటికోని, సత్యమిదే యను మర్త్యుఁడౌర! త
న్నారసి నిన్ను నారసి సుఖాప్తిఁ గనండిది వింత; మోహినీ!

388

◆ ఔరా! మూర్ఖజగత్తు! చిన్నటను గాయత్రీమహావిద్య నో
రారం గైకొని, మూఁడికిం దుడిచి పాడై పోవుచే కాక, యే
ధీరుండేన్ జననీ మానుప్రపనుండై దీపింప, నిమ్మాత్ర కా
జాలుఁడె తప్పునుచుంద్రు రెండు నెఱుఁగన్ సత్యమ్ము లేకమ్మ రా!

389

◆ తన మొడఁబోఁగు కండువను, వారల తుత్తుకత్రాటి సత్త్రమున్
గనుఁగొను వాఁడె జాణ; అది గానఁగ నేరని వాఁడు రెండునున్
బెనవడఁ గూర్చి పెండె ఉరిపెట్టుక చచ్చుట మేలు; కానిచో
మానుజతతో స్వజన్మమును మంటను గల్పుటె కాదొ, శాంభవీ

390

పదీయాంధ్రుల మున్నిపోఁగల సుఖోపాయమ్ము లెన్నేని, మా
వకల్యాణము కోరి చూపిన జగన్మాన్యర్షు లెచ్చోటఁ గా
వవేషమ్ములఁ దాల్చి, రచ్చటన యీ దేహమ్ముతో నిల్చి, న
ష్టవమానించెదె, ధీవిహీనజని మాత్రాయాసిగా? నంబికా!

391

అమ్మవు నీవు, సుప్రకట వందతి, కీవు ప్రసన్నవౌట, 'మా
యమ్మయె మాకుఁ గావలయు' నంచుఁ దపించెడి వారినెల్ల స్వాం
తమ్మునఁ జేర్చి, యెన్నఁడు విడంబడ నీక, చెఱంగుచాటునం
బిమ్మిడు"దన్న నమ్మరది యీవె సుతాళికిఁ జాటు మంబికా!

392

వెలయఁగ నాత్మయే ప్రకృతివేషమునన్, మఱి మాయరూపునన్
దలిరుచు శక్తిగాఁగ, నదె తాలిచె నయ్యయి పేళ్ళ; నీయదే
కల తెఱఁగాత్మభిన్నములు కావనినన్, దవు చూపు లేని తం
బులకది నచ్చకున్న; దెటు బోధ యొనర్తువొ నీవె, శ్రీగురూ!

393

అమ్మ యథార్థతాపరిచయమ్మె యనంబడు జ్ఞాన; మమ్మపైఁ
బమ్మిన ప్రేమ నిల్పుటయె భక్తి యనంబడు; భక్తిఁ జేసే
నమ్మను గూర్చి చేయు పని యంతయుఁ గర్మము; గాన నెద్దియే
నమ్మనె కూర్చి చేయుఁడని యార్చినఁ జేయ రదేమి పాపమో!

394

వెదకెదవేల యమ్మకయి, విశ్వము తానయి నిండియుండ? మీ
వెదకెడి కన్ను మూసికొని, విన్నది కన్నది మీ తలంచు న
య్యది, సకలంబు నమ్మ, యనినంతనె కన్బడు నంచుఁ బోగినన్
బదిఁబది నమ్మ రేల కడుబఁడలు తమ్ములు; విశ్వరూపిణీ!

395

అవునా, నీజడతాసురార్తి విడునా, అమ్మా! మహాప్రాణరూ
పవు నీవే నలువైపులన్ మలసి యుద్భాసించుటన్ విస్మరిం
చి, వివేకాంధులమైన మాకు? నెటు రక్షింతో త్రితాపాగ్నిహే
తి వెసం గ్రమ్మిన హేతు వీయుదియ కాదే; యెట్లు చల్లార్తువో.

396

నల్లని తల్లి కాళి, యనినన్ వెఱపించెడి మాటలాడుచున్,
దెల్లని తల్లి వాణి, యన ధీరతఁ గొల్పెడి మాటలాడు నీ
కల్లరి మూఁక, నీకభిముఖంబగు సంతతి మోము మాఱ్చి కీ
డెల్లఁ దలంచు మాయుమకు నెప్పు డెటుల్ తొలఁగింతో? కాళికా!

397

సురథసమాధు లెందఱో విశుద్ధులు నన్నని యాదరింతు; నా
మెరమెరఁ దీర్పఁ జాలు నొక మేధసుఁ జూపవు; నీవె మల్లి స
త్కరుణను బాసలై విషయకాననమందునఁ ద్రిప్పఁ బూనితే?
వెరవిదటే? బలంబఱిన పెత్తనమందిటు; భక్తవత్సలా!

398

ఇదిగో, యర్పణమందు లోపమిసుమంతే లేనటుల్, తల్లికీ
యెదియే నిమ్మది శక్తిపూర్ణమయి, నీకే మళ్లి వచ్చుంజుమీ,
యదియే మాతృత; అర్పితమ్ములఁ దియే యాఁగాక, చింతింప క
ష్మదయాలుత్వము మచ్చుచూడు మనిసన్ మాతంబె యాఁ గొట్టఁడే.

399

స్తనయిత్న్వంతరగుప్తచంచలలఁ బట్టన్ లాగి, మా యంత్రచా
లనదీపజ్వాలనాన్నపాచనకృతుల్ చల్పింతు మేమం చహం
తను నిక్కించెడి వారికెల్ల, మనుజత్వమ్మిచ్చి ప్రజ్ఞాకృతిన్
మను విద్యుత్తవు నీవె యంచెఱుఁగు సామర్థ్యంబు లేదంబికా!

400

అడుగడుగందు, శ్వాసగతియం, దశిలేంద్రియచాలనమ్మునం
దుడుగని జ్ఞానరూపమున నొప్పెడి నిన్ను గ్రహించుచుండి యె
న్నఁడు నోసారి, అమ్మ! యని నమ్మికఁ బిల్వ కనాదరించు మా
దుడుకుఁదనంబె నిన్ను నెడఁదోలెను మాకని కుందెదర్; శివా!

401

తన్న కుమారు లెంత నినుఁగన్నడ చేసిన, నీవు స్నేహసం
పన్నవు బాధ్యవై మఱలి వచ్చెద; విట్టి యనాదరమ్ములో
నన్ని యుగమ్ములో చనియె; నిప్పుడు మానుషదేహమబ్బినన్
గన్నులు విచ్చి నిన్గనని కర్మల మింకెపు డూఁడు? శాంభవీ!

402

దయ లేకెంతగ నీవు బుద్ధిమయకేంద్రమ్మందుఁగాలూన్చు యో
గయుతిన్ వేళను దవ్వు సేయుదువొ, నిక్కంబంతఁగా మాకు నై
పయికన్ క్ష్వేళనిగారకారణ మెటుల్ శాంతించు? నీవు త్రిసం
చయమున్ ద్రాగఁగఁజేయు దే విషము? నో సర్వాంబ! సర్వేశ్వరీ!

403

నతులర్పింతుము పెక్కురీతులను, దాన న్మాయమహంతాశిరా
నతి యెంతయ్యెనొ, తత్త్వశిక్షయును విజ్ఞానమ్మునం దెంత యు
న్నతి యీడేరెనొ; యెన్న లేనపుడు మానవ్రమత్వ మన్వర్థతా
చ్యుతమై నీయెడ కెంత దవ్వులనొ మామ్మంచున్నదా; శాంభవీ!

404

తొలుత గురుప్రణామములతో, గురుమూర్తిని నిన్ను శాంచి, యా
వలఁదలతో సహంతను భవచ్చరణార్పిత మాచరించులే
సులువుగ నాత్మరాజ్యమునఁజొచ్చు దువార మిదొక్కటే కదా!
తెలియరు ధర్మసాధన మిదే యని యజ్ఞులు కొందఱంబికా!

405

చాలఁగ నమ్మకమ్మును నసంశయమన్న రసాయనమ్ములన్
కాఁసుతాళి కీయమినె, భ్రాంతి జడమ్మును మిథ్య యెంచు ని
ర్మూలవచోవిశేషములు నీసకలాకృతికిందగిల్చి, జ్ఞా
నాలయ మంటసిల్ల నడుగాడని దుర్బలులైరి, శాంభవీ!

406

పలుతెగలౌ నభావముల పట్టిక సిద్ధము చేసియే, నినున్
బిలుతురు; జీవభావమును వీడక, నిత్యముతోడనే నిగా
కలుపక, వెట్టి మొట్టి దరఖాస్తులు పెట్టిన బుట్టదాఖిలా
ఫలమగు నన్నునుం జెవిని బట్టరు తంబులు, చూడు మంబికా!

407

కసుగుడ్డల్ ధరియించు వానిఁగసి మోకాళ్ళంబడున్; నిక్కమౌ
రుసియైనన్ సహజంపు వేసమును మార్పుల్ లేని పుణ్యాత్ముపై
విసువుంజూపు స్వకీయుఁడైన; నిది నీవే భ్రాంతిపై సర్వభూ
తసమూహమ్మున నుండు హేతువునఁగాదా? చిత్రలీలాకృతీ!

408

కర్మఫలమ్మె జ్ఞానమగు; కర్మమె రూపముఁగాఁదలిర్చు, నీ
ధర్మము తత్త్వశాశకము; తల్లిరో! జ్ఞానము నిత్యమౌట స
ద్ధర్మవిదుల్ సుధాభిధను దానినిఁ బేర్కొని; రట్లుగానఁ, ద
త్కర్మఫలమ్ము సైతము సుధాప్రథతో శ్రుతి పల్కె, శాంభవీ!

409

తనకంటెన్ బరమైన జ్ఞాతృపరతత్త్వంబందు లీనమ్ముగా
మన, సానాఁడమనస్కుఁడై నరుఁడు కుంభప్రఖ్యమౌ వాయుచా
రనిరోధంబయి, కుంభసంభవుఁడు నాఁ బ్రఖ్యాతుఁడై, శ్రీహయా
స్యుని శుశ్రూషఁద్వదీయతత్త్వలహరీసుస్నాతుఁడౌ; నంబికా!

410

జననీ! చండికవౌచు నీవు నిశితాసంకల్పనాస్త్రంబుఁ జే
తనుఁబెట్టంగ దుణించు నాఁడె, చలచిత్తప్రఖ్యదుర్దైత్యశిఖ
ణ్డనముం జేసి, ప్రశాంతమైన భవదజ్ఞుంబెక్కెడుర్; గానినాఁ
డనయంబుల్ జనిచక్రయంత్రణము పాయుంబోదు; రాజేశ్వరీ!

411

అరయంగ నింద్రియాలు విషయమ్ములఁ జేరుట, యవ్వి స్వాంతమున్
దరియుట, యద్ది బుద్ధికడ దార్చుట, యప్పుడు బుద్ధి నాకడన్
దరియుట, నేను నీకడను జారఁగ నీవయి పోవు టంతయున్
బరఁగును యోగసంజ్ఞ; నదె వాస్తవమంటివి కాదె! శాంభవీ!

412

మా సకలాంబ యే సతము మాకు సుఖాప్యపథార్థ; మామె యే
యీసకలంబుఁ దాన యయి, యేసరు నెల్లెడ; నన్న గాథవి
శ్వాసియె, శ్వాసరోధముఖసాధన లక్కఱ లేకె; తాను వి
శ్వాసియగున్; సురాగమవు వత్తువు కోరినయంత, శాంభవీ!

413

అమ్మా! తోఁచును శాస్త్రవాక్యములయం దాపాతదృష్టిన్ విరో
ధమ్ముల్ పెక్కులు; జీవునం దెపుడు మేధారూపవై నిల్చి స
త్యమ్మున్ దెల్పుదొ, నాఁడె నీవు విదితాఖ్యన్ బొల్తు; శాస్త్రార్థమ
ర్మమ్ముల్ బైలగు నాఁడె జీవుఁ డెడయున్ బంధమ్ములతో, శాంభవీ

414

నినుఁగనె నేని బ్రాహ్మణుఁడు; నిన్నుదారి క్షతంబులోర్చు వాఁ
డనఁదగు క్షత్రియుండు; భవదాదరసీమఁ బ్రవిష్టుఁడైన వాఁ
డనఁబడు వైశ్యుఁ; డమ్మ పదమందక శోకమునన్ ద్రవించు వా
డనఁబడు శూద్రుఁ; డియదె యథార్థము నాలుగు జాతులంబికా

415

శోకార్తుండును, క్షుత్పరీతుఁడును, రుగ్జుష్టుండునున్ జిత్రహా
హాకారమ్ములు చేసి చేసి, తుదకం దానందపుంజాడనె
ట్లో కన్గొందురు; నీస్వరూపమట యెంతో గుప్తమై యుంటచే
లోకం బాకులపాటునొందు, నిది నీ లోపంబు కా, దంబికా!

416

కరుణాసాగర! తల్లి, పుత్త్రుని యహంకారమ్ము క్షుద్రత్వమున్
బరిణామిత్వము మాపి, యే తనువుతోఁ బ్రత్యక్షమై కట్టనాల్
విరియంజేయునో, యట్టి మూర్తిఁ గని, నిర్భీతిన్ దదీయాంకవి
ష్టరమున్ సాధకపుత్త్రుఁ డెక్కుటకు నీమహాత్మ్యముఁ జంకునే?

417

మనసే యీయక మేను కంచు జనుల్ మన్నింప; వానప్రమతన్
గని సామాన్యులు వాని భక్తుఁడనుకొన్నన్, నీవు సర్వజ్ఞవౌ
టను నీకంటిని డాగురింపఁగఁగలండా? వాని యీ యాత్మవం
చనమే నీకెడముంచి త్రిప్పును జనుల్ చక్రమ్మునం దంబికా!

418

మము రక్షించుట యన్న, నీవొకతెవే మా సౌఖ్యదుఃఖాకృతిన్
దమితో వత్తువటన్న సత్యమునుఁ జిత్తమ్మంటునన్ మర్మమ
ర్మములన్ నాటఁగఁ జేయుటే; యపుడె మా మమ్మేఁచ తేదీబహు
త్వ, మిదే రక్ష; మఱేమి కావలయు జీవభ్రాంతు లూడ్చన్, శివా!

419

అమ్మయె సత్కృపన్ వెలయు నప్పుడె లోపల బుద్ధియోగరూ
పమ్మున, 'నాకు నమ్మకు లవమ్మును భేదము లే'దటన్న ని
క్కమ్మది నాటినట్లు; విని గ్రంథములం గని యూఁదువారి భా
వ్యమ్ములు కేవలమ్ము శుకశారుల పల్కులు కావె? శాంభవీ!

420
సుమహాత్తత్త్వవికాసమైనపుడె తోఁచుఁ జీవునం, దెన్ని జ
న్మములే నెత్తిన, మార్పులెన్నొ యయినన్, మత్తేంద్రియగ్రాహ్యభా
వము లెంతే నెఱపెట్టినన్, సతము "నావాసమ్మఖండమ్ము ని
త్యము నా సుస్థిరసత్త యంచుఁ నదె నీయంశమ్మటంచున్," శివా!

421
జీవుఁడు బుద్ధితత్త్వమునఁ జేరిన యంతన, మున్ను తెంపు లే
కే వికసించి, వానిఁదలక్రిందులు సేసిన భావరాసు, లా
జీవుఁదటస్థసాక్షి యని, చేరక శాంతిలి ఛాయలట్టులై
పోవును; మాకు దీని సరి పుణ్యఫలంబు మఱేది? శాంభవీ!

422
"నీమహిమంబుఁ దెల్పునది నీదగు రూప"మనంగ, నీజగ
న్నామకరూపమంచు నొక నాఁడెపుడర్థముఁ జెప్పికొన్న చో
'ధీమహి భర్గ'యంచొక ప్రతిజ్ఞకు సూటిగ ధీప్రచోదన
స్థేమఫలాప్తి జీవునకు సిద్ధము కాదటె? సర్వసిద్ధిదా!

423
అనుభవమయ్యె నాకు సకలాంబరమె ప్రాపని; నా కవశ్యమా
పను లెవి లేవు; సాధన లవార్యవిశుద్ధిని బొందు; నేను నగ్నవ
త్సునివలె నీయొడిన్నిలిచి, చూచుచునుండెద; నన్ను మొండి బి
డ్డను దిగఁద్రోయఁగాఁగలవె? డంబము లేక వచింపు మంబికా!

424
తనుముఖ్యమ్ముల నాత్మబోధ విడి, ధీతత్త్వాధిరోహమ్ము చే
సిన బిడ్డంగని నీవు డిగ్గుదువు ధీక్షేత్రమ్మునం; దాస్థల
మ్మునె బృందావనమం(డ్రు వైష్ణవులుఁ; శైవుల్ దానిఁ గైలాసమే
యనఁగా, నేను నుతింతుఁద్వత్పరమధామాఖ్యన్ జగత్పావనీ!

425

చాతుర్వర్ణ్యవిభాగమే తెలియు సృష్టంబైన సర్వంబునం,
దీతత్త్వమ్ము నెఱుంగలేక మతులై స్వేచ్ఛావిహారాహంకృతిన్
బూతాపూతములందెగించి కలుగల్పుం జేయు నీ సేవకుల్,
వీతాజ్ఞాబల యట్టులుండఁదగునే దేవీ! ఆలమా? లీలయా?

426

లలితా! నీనియమంబు లంతట ననుల్లంఘ్యమ్ములై తోఁచి, మ
ర్త్యులయందయ్యవి వ్యర్థమాటఁగనఁగాఁదోఁచుంగదే - యింతలో
బలితంబౌ పరివర్తన మ్మొకటి నీస్వాతంత్ర్యముం జూపుచున్
విలయాశంకముగా నొనర్తు వనుచున్, విశ్వేశ్వరీ! చండికా!

427

హెచ్చుం దగ్గును లేక సర్వమున నిన్వీక్షించి, సర్వమ్ము నీ
యచ్చంపుందనువంచు, నందలి విమర్శాకార మీవంచు, నీ
సచ్చిద్రూపమెఱుంగు బిడ్డలె భవచ్ఛాతాకృతస్నిగ్ధులై
నిచ్చల్ నీయొడిఁ జెంగుచాటునఁ దమి న్నిల్వంగలా రంబికా!

428

నీ పరమార్థముం దెలిసి, నిత్యసుఖానుభవమ్ముతో, నెవం
డౌపనిషన్మహర్షి సముఁడై, తన పల్కులు మేలుకొల్పులై
చూపులు సత్యవస్తుపరిసూచకమార్గణదీపకాన్సులై
యేపు వహించు నాపురుషుఁడే భవదగ్రసుతుండు, శాంభవీ!

429

దాసోఽహమ్మని చేరనా? వలదు; సన్తానమ్మనం చక్కసం
వాసమ్ము న్వరియింపనా? వలదు; నీ బంధుండ నంచేగనా?
వాసింగాన; "సహం త్వమేన" యని విశ్వాసుండనై యున్నచో
మోసపుంబొందుదునె? తల్లి! నీవపుడు నాముద్దెట్లు చెల్లింతువో.

430

యవ్యక్తమునుండి పుట్టునో మన, స్సిచిత్తవృత్త్యుద్భవం
బేయవ్యక్తమునుండ నై మఱల నందే చేరునో, సాధకుం
డాయవ్యక్తముజాడనే యెఱిఁగి, యట్లే నమ్మకొన్నప్పుడే
గాయు న్నీపరమాత్మరూపమును గష్టమ్మింత లేక్కే; ఉమా!

431

న్యాసక్తులు మాని మాతృపదసన్న్యస్తాత్ముఁడౌ వాని చై
తన్యజ్యోతి యొకింత క్రుంగక, ధృతాంతర్ధ్యానుఁడై, ధర్మిఁగా
మాన్యుంగాఁ బొనరించు; సక్రమముగా దర్శింపఁ జేయుఁ జగ
న్మాన్యాలోకము లేని తావు; నదె నీ ధామంబు, సర్వేశ్వరీ!

432

పరుతర యోగవిఘ్నలు వికుంఠితముల్; భవదంఘ్రిపూజనా
పరమున వెల్తి; శాస్త్రవిహితధర్మరతింగముఁ జేకుఁ; స్తోత్రకా
ర్యరతుల నోపికల్ కొఱయె; నైన భవన్ముఖలగ్నదృష్టినై
నిరతము నుండు సాధనము నీకెటు నచ్చునో చెప్పవమ్మా; ఉమా!

433

మాయాశబ్దము విన్నయంత మదిలో, మాతృత్వమే గొన్నదీ
మా యాత్మార్థ్యక్త్రపాదియే, యనెడి సమ్యక్త్వమే తట్టు ని
ర్మాయుల్ నీసుతులెంతో చన్వనను జేరక వత్తు, రవ్వారికిన్
మాయుంబటంగఁ జాలరన్న నుడి భీష్మంబౌనె? మాహేశ్వరీ!

434

అసురవాసనార్దితుఁడ నంచు నెఱుంగు క్షణమ్మునందె, వి
శ్వాసముతోడ నేడ్చు, నిను సాధకుఁడమ్మ! యటంచుఁ బిల్వఁగా
నీసహజానుకంప రవణిల్లఁగ నీ రణరంగచండికా
భాసురమూర్తితో నసురభావములం గడతేర్తు వంబికా!

435

ధనహేత్వాజిజయాప్తికే విజయునిఁ దామోదరుం డాజిభూ
మిని దుర్గన్నను నుతిస్తుఁ గొల్వుమనుచున్ మేల్కొల్పలేదే; ధాత్రిఁ
తన యాచార్యత సిద్ధి నొందుటకె గీతారూపమౌ యోగసా
ధనమాపూజి జయాప్తికే యనుచు సంతానమ్ముతోఁ జెప్పవే.

436

తలఁపము నిన్నె యాత్మ యని; తప్ప కొకప్పుడు నాత్మదానముం
జలుపము; నీవె ప్రాణమని సందియముం విడి పల్క; మందుచే
మలయవు భక్తిరూపమున మాహృదయమ్ములఁ, గాన నీయెడం
బలితఁపుఁజన్వుతోడ నధివాసము చేయఁగఁజాల వంబికా!

437

జనని మహత్త్వ మింతె యుఁగఁజాలని కున్నలు సైతమాద్రు "మా
జననియె గొప్పదం," చటులె జంకక నీయమితప్రభావ, మే
మును వినుతింతు; మారకది పోవునె? పోవదు; మా యసద్వచో
వినుతులె మా ముఖమ్ములఁ బవిత్రము చేయును సక్క మంబికా!

438

ననుఁ జీర్వాణికె యెప్పుడుండు మనుచున్ నన్నున్ గరాలంబధీ
రునిగా నుంచితివంచు, నా నడకతేనిప్పల్ నీ నియంతృత్వ స
త్తనె సిద్ధమ్ములటంచు, నమ్మికొని యాత్రం జేయు మాత్ర స్థితా
ఘనవిశ్వాసికి దుర్గమంబనుచు విఘ్నంబంచు నున్నె? శివా!

439

తనయస్నేహవిమూఢయా జననియే, తావచ్చుఁ జండాకృతిన్,
జననీస్నేహవిమూఢుఁడా తనయుఁడే, చండాకృతి న్వచ్చు మా
తను నిర్భీతిఁ గనంగఁజాలును, సమస్తం బందు శ్రీమాతృద
ర్శన మభ్యస్తము వానికౌటను; యథార్థంబే కదా? చండికా!

440

అమ్మ నచేడనో వెదక నక్కఱ యేటి? కసంఖ్యమైన శ
బ్దమ్ముల నిందు, నందు, నవి తప్పక యమ్మయె; నాజపించు మం
త్రమ్మది యమ్మ, 'అమ్మ'యను నామము నమ్మయె; నామనామిభే
దమ్మెద నెన్నకే పిలువఁదప్పక పల్కెడు నీవె, వాఙ్మయీ!

441

పలు తెగ లాటలాడుకొని, పార్థివధూళులఁబూసికొన్న కొ
మ్మలఁగని సైఁపలేక, తమ కోరి రచించిన మాఁడు బొమ్మరిం
డ్లలవునఁగూల్పఁజండతరవై చనుదెంచెడి నిన్నుఁజూచి, యే
యలుకను లేక చేకఁజను నాత్మజులే కడు ధన్యులంబికా!

442

అమ్మరో! నీపదాబ్జముల నాత్మసమర్పణచేయఁగల్గె నే,
నమ్మయె చండికాతనువు నంది, కృపాళుత మూఁడు ముళ్ళ భే
దమ్మొనరింప వచ్చెనని, తాప మెఱుంగఁగలాఁడు సాధకుం;
డిమ్మది పీడ పందనుక నీభవపీడ తొలంగునా? ఉమా!

443

ఎందు భవత్స్వరూపముగ నీజగమందున నున్నదెల్ల నా
నందమె కాని, దుఃఖమను నామముతో నొకఁడేది? యుంచు నా
నందమయుణ నిసుంగను చనాంత మీజగమంద యుండి, యా
నందమయుండ యూ చమరనాథుని సంపదఁ గేరఁడే? శివా!

444

జననియె చండవేషమున సాధనరంగమునందు డిగ్గి, పు
త్త్రిని వెతపెట్టు నాసురవిరోధిభావములెల్ల లీనముల్
పొనరుచు; నమ్మ ముచ్చటయె పుత్త్రిక నైక్యమునందుఁ జేర్చు నం
చనుభవ మొందుచుండు భవదాత్మజులే కడు ధన్యు; లంబికా!

445

జననాంతమ్ములు, దుఃఖసౌఖ్యములు, దిక్స్వార్థమ్ములందన్నిటన్
జననీస్నేహవికాసమే గన, జగత్సంబంధికంబందు, సా
ధనరాజ్యమ్మున మాతృమాంగళికమహాస్వస్ఫూర్తిసాక్షాత్కృతిన్
గనుచున్ సాధకపుత్రుఁడక్షయసుఖాకారన్ నినున్ జేరుఁగా.

446

ఏనే యిల్దొరనంచు, నీమిగులు నాయిల్లాలుఁబుత్త్రాదులున్
నా నౌకర్లని యెంచు మూఢునకు జ్ఞానంబున్నదా? వారికిన్
దా నే నౌకరు నంచు నెంచికొనుచున్ దద్రూపవై నీవె, యా
త్మానందంబిడుదంచు నెంచు నతఁడే యాత్మజ్ఞుఁడౌ, నంబికా!

447

నగ్నశిశుండు వోలె సుఖనర్తితచిత్తముఁ ద్వత్పదాబ్జసం
లగ్నమొనర్చి, నిత్యతరళంబగు నింద్రియవారధాటిఁ దు
ర్వ్యగ్రుఁడు గాని పుత్త్రు. నొడిఁ దింపక ముచ్చటలాడికొంచు, ని
ర్మగ్నవు గావె శర్మజలరాశిని నీవును? భక్తవత్సలా!

448

ఆలిన్ స్వార్థము గాఁగ నెంచి, సుతు నాత్మాభివృద్ధిఁగాఁ జూచి, బం
ధ్వాళిన్ స్వీయసుఖాప్తిసాధనముగా భావించి, తద్వర్గసం
గోలిన్ నిన్ దిలకించు సాధకుఁ డుపాపోద్యోగవశం బడ్డటం
చాలోకించునె? యాత్మదృగ్విలసితాభ్యాసుండు గానన్, శివా!

449

కుసుమమ్మున్ గుసుమమ్ము గాఁగనిన సంకోచమ్ముగున్ బుద్ధి; కా
కుసుమ మ్మమ్మయె, ప్రాణమే. యనిన వ్యాకోచమ్ముగున్ బుద్ధి; కీ
విసువాసమ్మునె పున్నెమండ్రు; తొలిదే విఖ్యాతపాపమ్ము; నీ
వె సుమా యీతనుయుగ్మరూపిణివి దేవీ! చిత్రలీలావతీ!

450

ఇదియే సార్థకదృష్టి, సర్వమును నీయాకారమే యంట; యు
న్నది నీవొక్కతెవె యొండు లేదనుటె; నీవాత్మాక్షితో నన్నుఁటన్
గుఱికొంటెన్నటె; సర్వశక్తులును నీకున్ సొమ్ముకాదంటె; నే
నదియే యంట; మఱేమి యంటకును మార్గమ్ముల్ నుడుల్; శాంభవీ!

451

జననీసత్తయె సర్వసత్తయనుచున్ సంధాన మానాఁడె, నీ
ఘనచిత్తున్ గనఁగల్గి, యందు నిలుచున్ గష్టమ్ములే; కప్పుడే
నిను నానందమయిన్ స్పృశింపఁగలుగు న్నీబిడ్డఁడంతే కదా?
నను సచ్చిత్సుఖరూపిణీ! నయిపుమా నాపల్కు తప్పైనచోన్.

452

గోడనలఁజిక్కి యేడ్చు కొడుకుంగని పర్విడి వచ్చు వేళ, నీ
నడ్డి నడ, జాఱు పైఁట యెఱవాఱిన యద్దులు, తూలు ముంగురుల్
విడు సెక యూర్పులున్ వెలయు నీజననీత్వ మెఱుంగు నాతఁడీ
గోడవలె మేలు సేసె ననుకొంచును నవ్వును గాని, యేడ్చునే?

453

అక్షోభ్యంబగు మానసాసనము నీకర్పించి, ముచ్చట్లకై
యత్నమ్ము ల్నాకళించునంత, కవి నాకందిత్తువో నీవె; సూ
క్ష్మాత్మద్వారమూలం, దవే యునికి; యటన్ శాంతత్వసాగర్భమే
సాక్షీభూతము; నీవదే కదవే; ఓ సర్వాకృతీ! శాంభవీ!

454

సంచితదుష్టవైషయికసంస్కృతిసాంద్రవనమ్మునన్ భయ
మ్మించుక లేకయే తిరుగు నీ నవసింహమె, సాధనమ్ముఁగా
వించెడి వేళ, నడ్డయిన విఘ్నగజమ్ములఁ గూల్చి, బిట్టుగ
ర్జించుట నీకృపాబలవిశేషము నొందుటఁగాదె? చండికా!

455

అమ్మవు నీవె నా ప్రకృతివంచుఁదమింగని, భక్తి సంప్రీతియు
గ్రమ్మునఁబూవుదోయిలి సమర్పణ చేసెడి సాధకుండె; ని
క్కమ్ముగ నీదు వాహనము కాఁదగు సింహము యామ్య, నిర్భయే
చ్ఛమ్ముగ నిట్టు నట్టుఁ బరిచాలితఁజేయఁగలండు; చండికా!

456

నసుము బిగింపుమమ్మ! యిదునాఁపుకసత్కళ మాళిఁదాల్చి, పే
రడిదము నూని, శూలకరవై వెస రమ్ము; మృగాధినాథుఁడే
కడఁబడె? నేను వాహనము కాఁదగనే? యసుగాలినైశగం
బడలక చూతుఁ, దోఁడగుదు, నాహవభూమికి రమ్ము, చండికా!

457

అమ్మ! నరుండు నీదు ప్రళయంకరశక్తివిశేషబోధలా
భమ్మగు నాఁడె, మృత్యుభయవర్జితుఁడై విషయాస్మితానుష
త్వమ్ములఁజిక్కకోఁ డదె కదా రణభూమి విషణ్ణపార్థుపైఁ
జిమ్మితి కృష్ణరూపమునఁ జిక్కని నెయ్యము నాఁడు; కాళికా!

458

అమ్మవు నీవు, జీవులు త్వదాత్మజులైనవు, డింక నిష్ఠుర
త్వమ్మున కేది తా? వపు దభావవుజామరణాదుబంధపా
హమ్మున, నెగ్గులంచనిన వన్నియుఁదోఁచును, సర్వమాత నె
య్యమ్మున, నైన లగ్గులని, యన్నిట హాయినె జీవుఁడొందుఁగా.

459

అమ్మ! విశిష్టరూపమున నంతికమందున నిల్చి, వత్స! కా
మ్యమ్ముల నిత్తు నన్న, ధుతమాయుఁడనై, "పరిపూర్ణవే, వభా
వమ్ములతో వరమ్ముల కభావమ యేర్పడె; నిత్యమా సమ
తమ్మున"నంచు వాఁడనిమిషస్థితి నొందక యున్నె? శాంకరీ!

460

ప్రకృతి యాత్మనిష్ఠనగు సుధురసౌఖ్యము నొందువాఁడు, దా
కె స్తుతి వ్యాకులంపడును; నిచ్చలు నీయలవాటు గాటమై
ఋక్ష విషయోత్థతృష్ణ కెడమీయడు; వాఁడె యనన్యభక్తుఁడ
స్మరుఁ బ్రియపుత్త్రుఁ డాతనికె మళ్ళని శాంతి నొసంగు దీవుమా!

461

గా తల్లీ! పరమాత్మ! నీప్రకృతి యెన్నండేఁ జడమ్మౌనటే?
చైతన్యాత్మకు భిన్నమై ప్రకృతికిన్ స్థాయిత్వ మెట్లుండు? నం
గీత త్వమ్ము స్ఫురించువాఁడు జడమంచేనాఁడుఁ బేర్కొనఁడు; స
ర్వాతీతంబగు నీస్వరూపమున కభ్యర్ణమ్మునన్ నిల్వఁడే?

462

తనజీవత్వవధక్రియాఫలము సిద్ధంబైన యాసాధకున్
జన మగ్గించును సింహము; చతని యజ్ఞమ్మే భవచ్ఛక్తిగా
లనయంత్రమ్మయి, కొన్ని నీవగు పనుల్ సాధించుటన్, సింహవా
హనవై యొప్పితివంచు నెంచెదను; తప్పా? చెప్పుమా, చండికా!

463

రమణీయోచ్చహిమాద్రిశృంగమె సహస్రారమ్మటన్ నిల్పి వి
న్నమలుల్ సాత్త్వికభావులై కొలువ బాష్పాసారముల్ పుట్టున్; సమ
స్తమలక్షాలనదక్షవిష్ణుపదజాస్నానమ్మదే; వారి క
శ్రమలభ్యమ్మగు నిత్యమామరనదీస్నానమ్ము, సర్వేశ్వరీ!

464

నా నిరతాశ్రయాంబను ప్రణామసుహృష్టి నొనర్చినాఁడ, నా
హీనత తుల్లిపోయె, మఱి యోదు నభావము తోఁచదింక, నే
దీనుఁడ నెట్టు లౌదునని, ధీరత యేర్పడి జీవుఁ డొందెడున్
మానసికోన్నతుల్ సకలమాత! ఫలమ్మిదె నీకు మ్రొక్కుటన్.

465

కారణభూతశక్తి యొక కన్నమౌ వెస్తాక సాకి చేరఁగాఁ
గోరిన, గమ్యమొందువఱకున్ దలపోయకె సాగఁగంటి, పే
పాకులు; నీవదే యనెడి సత్యము తోచు; నదే పురుషస్తనా
ధారణకారణమ్మనెదఁ, దప్పులనన్ క్షమియింపు మంబికా!

466

అణువువకంటె నీవణువ వన్న బ్రశంసన్నిగి యున్న మానవు
డణువును జీల్చి చీల్చి యొక యద్భుతమౌరణయంత్రకల్పనా
చణతకు నుబ్బునే? మనుజచాతురి మూలము నీవె యంచు, న
య్యణుగతశక్తి వీవ యను చందఁడె లజ్జను? హ్రీంపదార్చితా!

467

హృదయస్థుండగు నొక్కదేవుఁడెటు నన్ బ్రేరేచు నట్లేను జ
ల్పుదుఁ గర్మములన్న తెల్వియదరన్, లోపించి కర్తృత్వ, మా
హృదయస్థుండగు దేవునందె నగుఁ బెచ్చిన్నట్టి, ధ్యానంబు నీ
యదె యంచచ్చుఁడె యాత్మసాధకుఁడు? ధన్యత్వంబదే; శాంభవీ!

468

అమ్మయె వస్తు; వన్యము సమస్తము వస్తువె యున్న గట్టి జ్ఞా
నమ్మె సహాయమప్పిగ నొనర్చి, నిమీలితదృష్టిలోనె, య
న్నెమ్మొక తోడు లేకరిగి, నీమణిమందిరమార్గమందు భ్రం
శమ్ములు లేకె సాధకుఁడు సాగి నిమ్నంగనఁజాలు శాంభవీ!

469

అల కీటాణువు గోలె నీశ్వరుని పర్యంతమ్ము మాయమ్మయై
వెలయు న్నావున సర్వభావములతో, విశ్వాకృతీ! యాయుదో
ల్లోలుతన్ మ్రొక్కుట యభ్యసింపని సుబోధ దూరస్థులై త్వద్దయా
కలితాలోకసుధాప్లుతతనుల్ కానేరరే! శాంభవీ!

470

శ్రీంకారాస్త్ర హాసుశీతలాంకమును, భావాతీత! త్రైగుణ్యాశో
న్యాబా నీయురమున్, సుధాంశుయుమ నీయంఘ్రిన్ సుతుండౌ క్షమా
ంబే చేరినచో జగద్భ్రమము మాయమ్మై జగజ్జీవభా
వంబున్నే? మఱి నేనటంచు నొక భావమ్మున్నె? భావాత్మకా!

471

అమ్మా! సాధనమూలవిత్తమగు మాత్రా సిక్తబోధమ్మె, పు
ణ్యమ్మున్ బట్టి, యెవండెంత యధికమ్మార్జించునో, యంత లా
భమ్మొందున్; ప్రతిఘాతసంశయములున్ బాధింప; వీసత్త్వబో
ధమ్మా జీవుని సాధకాగ్రియునిగా ధన్యాత్మునిగాఁ జేయదే?

472

సుతు సుతుఁడంచునే యెలమిఁ జూపఁగఁగాఢ్యముచే విశిష్టసం
స్తుతి యటఁ బ్రేమరూపమున సిద్ధమగున్; సుతు లేమి కల్గఁ బ్రే
సుతమగు వేదనమ్మొకటి తోఁచును; దానికి లేమియుండ దా
స్థితియె యఖండహార్దజలధిన్ నరు ముంచెడి హేతువౌ సుమా!

473

సతిసుతులన్ భరింతును నిజమ్మగ వారల తృప్తికే; జగ
ద్ధితకృతులన్ జగమ్ముఁ దనియించుటకే యొనరింతు, నన్న వాఁ
డతితర మోహపంకిలుఁడె; యంతయుఁ జేయుదు నాత్మతృప్తికై
నన్న తెలివి కల్గనంతకు సనాతనివౌ నినుఁ గాన లేఁడుమా!

474

గురుమూర్తింగని, యమ్మ నాయెడకు నాగూఢార్థమై యీవు
హృదయాపన్నన వచ్చి, సామ్యోదయరాజ్యమ్ములు సాక్షాత్కరి
జగన్మిత్రమ్ముగా, సర్వభూతములందెంచెనామె జ్ఞానసుం
దరి యంచుం బ్రణమిల్లు నాశమనకున్ దవ్వుండ లేవంబికా!

475

చూపులు రెండు లీనమగు చోటనె సాధకమానసమ్ము ని
శ్చలత నొంది లీనమగు; లీనవిలోకమనస్కుఁ డందుఁడా
నాపకె యోఁగు మాఁకుత; మిదంతయు నాత్మసమర్పణమ్ముతో
నా పని కాదె? నీదు కరుణార్ద్రితతోడి దదెల్ల శాంభవి!

476

అగదము నాను వేళ, ప్రణీతంబగు సంగము శస్త్రవైద్యహ
స్తగతము సేయు వేళఁ దొలుతన్ వెగటొందిన, నందసామ్యమా
సుగముగ నీవె యుంట, వెనుసూపక తత్ప్రతికర్మలొందఁగా
నగుచునె బాధ్యులౌదురు జనమ్ములు; నిత్యసుఖస్వరూపిణీ!

477

అమ్మనుఁ జూచినంతనె ప్రయత్నము లేకె సమాధి వచ్చు నం
చిమ్ముడిపాట కొందఱకె నిండమిచే, యమముఖ్యకష్టమా
ర్గమ్ముల నూనుకొందు; రది కాదు; సమాధినిఁ బట్టి వచ్చు నం
గమ్ములు; బిడ్డలార! యని గట్టిగ నీవె వచింపు మంబికా!

478

దేవాంగమ్ముగ నిజగ్రదచనమ్ముఁ దెల్పంగ దృష్టాన్తమై
శ్రీవిద్యాది సపర్యధార్యమయి, సుశ్రేయోదమై, జ్ఞానదం
బౌ వాసోరచనమ్ము సేయఁగల పుణ్యాత్ముండె, సర్వేశి! ఈ
శావాస్యోపనిషద్రహస్యవిదుఁడౌ నచ్చంపు దేవాంగుఁడౌ.

479

అవచోమానసగోచరంబయిన యాత్మాభాస మైనప్పుడే
యపబోధాఖ్యకరమ్ము సేయు, గుఱుగా నయ్యాత్మనె చేసి; కే
శవుఁడీ సాధనసే మహావ్రతముగా, సంసిద్ధిమూలమ్ముగాఁ
బ్రవచించెన్ దుది చేఁతగా, జనని! యూపార్థాఖ్యజీవాత్మకున్.

480

'రూపం దేహి' యటంచు స్థూలమగు రూపమ్మూని, సత్యప్రతి
ష్ఠాపద్యం జనుదేని, యెంత యగునో సౌలభ్యమో బిడ్డ! రూ
పాపోరాశిని మున్గు, టాపయిని రూపాతీతరూపాబ్ధిపైఁ
జూపుల్వ్రాలుట, నీవె చూడఁగలవెంచుక్ దెల్పు మీవే, శివా!

481

ధనరూపమ్మగు నీదువిక్రమము ప్రత్యక్షమ్మగా బాహ్యజీ
వనపూర్ణత్వవిధాయి యైన, సకలవ్యాపారజాలమ్మునం
దున నాదే యను భావ మాసురము, నెందు న్నాది కాదమ్మ దే
యనుటే దివ్యము; నీవు మెత్తువు ద్వితీయమ్మైన భావమ్మునే.

482

♦ ఇచ్చుట కీవు మెచ్చఁదగు నేదియు లేమిని జేసి నన్నె నీ
కిచ్చెద; పాపదోషముల నేసరు నాకిది యేల నాక, చో
టిచ్చెదొ నీకృపాద్యుతి రహించు కరాంతరధామమందు; లే
కెచ్చటు చూపెదో, జననియే గతి నాకను బిడ్డ కంబికా!

483

అతని మనస్సె శాన్తిమయ, మన్నిట నెవ్వఁడు నిస్న కాసఁగా
జతనము చేసి తన్గొనుచు సర్వమునందును ద్వన్మయత్వని
శ్చితమతినుండు; నాసుజనశేఖరు వీడఁగఁజాల వీవు, ని
న్నతఁడును వీడలేఁడెటుఁగనా; తుదకైక్యమె తత్ఫల, మ్మమా!

484

అపరా! సారము లేని దైశ్వరము సత్యంబౌచు, నీదేశకా
లపదార్థాత్మకమైన జాగతము తెల్పన్ స్వీయమా చిత్రమా
వపుపై యొప్పెడి సాదాఖ్యపరి కళనే భావింతు యోగీశులం
ద్రు; పరాంబా! యటు వెన్న నేనకటకుగొంజు న్నేఁడుచూపెట్టవే

485

తల్లీ! అప్రశరీర; వానిను సహాంతాశూన్యమా చూపు లో
భిల్లంగొల్వ, నిదంతయుఁ గనమనిపో, భిన్నత్వముం జచ్చి; వాఁ
డెల్లప్పు డ్నిను నెల్లెడం గనుచుండానే నిత్యగా మాటే, శ
ర్వోల్లాలోర్ములం దోఁగి నాదమయుండై యొప్పుండే? త్ర్యంబకీ!

486

అదివఱకుంట చేసె సతి వైరివి, కాపున నాదిశక్తి వీ;
వెద నిను నెంచి కొంచుఁ బరమేశుఁడు సృష్టి యొనర్చు సన్నచో
మొదలెవరన్న సందియము పుట్టును; శాంభవము శబ్దశక్తిపై
వదలక, మీకభేదమును బ్రాసుడి సమ్మినఁ జిక్కు శేముషా!

487

ఆసకలాంబకే విడుతు నన్నియుఁ, బ్రేముడి నాము పెట్టు నా
గ్రాసమె సౌధమై పెనుచు; కర్మఫలమ్ములఁ గోరనంచు, వి
శ్వాసముతో నుపాసనము సల్పెడి వాఁడె యథార్థమైన స
న్న్యాసి; అతండె మళ్లి యొక యమ్మకుఁబుట్టఁడు ధీరపూజితా!

488

నందజు బ్రేమఁ గోపిక లనందగిరౌరా, కలి చింత నగ్నలై
నందకులైన కందువ లనందగి రౌరా, యరనాయికిఁ గొంపలో
నందక సంచరించి జగదంబ యొ దిక్కని పిడకుండ ని
ర్మందతఁ గొల్చు వారల సమూహము కాఁగని కాచు నంబికా!

489

♦ దినకాలమ్మను జాలదంచును నిను దీక్షన్ సమర్చించు భ
క్తునకు న్దవ్వ జగమ్ము, నీవు పోటగుఁ; దుచ్ఛ్రికయాగోలదు
ర్జని కాకాలము దీర్ఘ, మాఱగము చేర్పఁగా నీవు దః స్వాద్ని నీ
చను వే సాజమటంచు భక్తుఁ బెటుఁ గుఁ, సర్వాంబ! భక్తప్రియా

490

ఆలను జూచి, భూజముల నారసి, యేఱుల నెంచి, పద్మినీ
పాలునిఁ గాంచి, కల్వచెలి వైపయి కన్గొని, మాఱుమేలుఁ గన్
దాఁపును వీడి యెల్లరను దన్పుచుఁ, నాకృప నొందఁగా నదే
చాలని చూపి చెప్పెదవు సజ్జనపాఠము లెన్నొ మా, క్షమా!

491

ఎప్పుడు నేను-నాది యను నీరిక బుద్ధిని వీడి, లౌకిక
దప్పక మేలుచేయుటె వ్రతమ్ముగ మన్గడ పుష్పు మానవుం-
డప్పుడ యొప్పి నిర్విషయమై మది యుంటదు జేసి; నప్పుడే
చెప్పఁగవచ్చు నీదరిని జేరఁగ నర్హుఁడటంచు నీశ్వరీ!

492

భూతవ్రాతదయాపరోపకృతులే ముమ్మాటికి న్నిశ్చయం
జేతం బెట్టెడి యజ్ఞమంచు సతతము న్జింతించు వాఁడుం బలేక్
శ్రౌతస్మార్తవిధానకలాపముఁ గ్రిష్టి గష్టుఁడౌ వాఁడెటుల్
నాతల్లీ! దరిఁజేరు? సంసృతిజనన్మాపాగ్నికే మ్రొగ్గుమన్.

493

ఎరియుచుఁదాను, తీవ్రముగ నెండకు శీర్షము నొగ్గుచున్, శీ-
దరిసిన వారి నీడనిడి తన్పెడి భూజములట్లు, నన్ను ని
దర మననిమ్ము; నిన్గొలుచు దాసుఁడనైన ఫలమ్ము గాఁగ; భూ
ధరతనయా! పరోపకృతిధన్యత, చేరువ దారి నిన్గనన్.

494

ఎవఁడు పరోపకారములనే యొనరించుచు, భక్తి మీఱి ధ్యా-
నవశగ నిత్యుఁ జేయు జతనంబును జెప్పునొ, వాఁడె వేదశా-
స్త్రవిషయతత్త్వవేత్త, సుఖసంపద నర్హుఁడు; కాని వాఁడు, నా-
కివలెఁ జిరాయువై బ్రతుక గ్రించనఁ జెల్లదె? తల్లి! నిబ్బగా.

495

♦ మేయము మ ర్త్యమానసః ప్రమేయవు నీః నెటులుండ విన్నవ
జేయు ప్రయత్న మెల్లఁ దటి చేటున కే యయి, జేనతోడ న
భ్రాయతిఁ గొల్చునట్లగు; ప్రయత్నము లుండఁగ నిమ్మశ్ర; "నీవు నే
నే" యను తెల్వి జాఱనటు లేలినఁ జాలును, ద్వైతవర్జితా!

496

♦ మమకారమ్మె శరీర హేతువను నమ్మాన్యోక్తి నేనమ్మినన్
"మమ మాతః! పరధామదే! సకలసంపద్ధాత్రి!" యంచుం బ్రమో
దముతోఁ గొల్చెడి మాకు భీకరమె యౌఁదద్వ్యాక్యః మేనింక నీ
మమతన్వీడి యభేదమే మనకు నమ్మ! యంచు మోహించెదన్.

497

♦ తనుపాత్రమ్మును ధ్యానశక్తిశుచిత ప్తపమ్మౌనటుల్ చేసి, లో
మనసే యన్న జలమ్ములోఁ గలియు కర్మఖ్యాత బీజమ్ములౌ
సెనగల్ పక్వము చేయుచున్న, మొలవన్ సిద్ధమ్ములౌ పుల్లి; ఈ
ఘనపాకక్రియ సేర్వనట్టెనికి మోక్షమ్మున్నదే? ముక్తిదా!

498

ఘనమో యల్పమొ తాను జేయు పని నిష్కామంబుగాఁ జేసి త్యా
ద్వనజాతాంఘ్రుల కప్పగించు నతఁడే ధన్యాత్ముఁడః దన్నింట నీ
యునికింగాంచెడి వాఁడె సాధువుః తపస్స్వాధ్యాగపుం దీక్షయున్
గనుగొల్మున్న గు నేవి లేనతఁడె నీ గారాము బిడ్డంబుమా!

499

♦ అంతకు నీవె యంచును బ్రయత్నము మానుట తామసార్పణ
మ్మింత ఫలమ్ము లేనిది కదేః భవబాష్పలు మాఱకుండ ని
శ్చింతత నిన్నుఁ గొల్వఁదగు; చేయుడు దప్పదె జాఱకుండః అ
డ్డింతయుఁ బెట్ట కీదుతల నిడ్డ ప్రదీపము నాఱిపోవదే.

500

నినుఁదప్పించి మఱొక్క వస్తు వెదియు న్లేదన్నచోఁ బ్రార్థన
మ్మును బ్రార్థ్యమ్మును నర్థి యొక్కటగునే మున్మాఱు నిక్కమ్ము; గా
న నినుర్వేడను, చిత్రచిత్రమహిమోన్నద్ధమ్ము నీ సృష్టినె
ల్లను నీయాటదినుస్సుగా నడుపు లీలల్మెత్తు; లీలావతీ!

501

అంతట నిన్నుఁగాంచు నతఁడన్యుల యాఁకటి కోర్వలేఁడు; గో
రంత లభించినంతఁగనకాచల మబ్బినయట్లు పొంగు; కొం
డంతలు వచ్చినన్ నగుచు నారయు ధీరత; నిట్టివెల్ల సి
ద్ధాంతితలక్షణమ్ములు గదా పరతత్త్వవిదాళి, కీశ్వరీ!

502

కోరిక దేహకారణము; కోరిక లేని మనస్సె దేహముం
గోరదు; కోర్కె రూపఱుటకున్, వెలి లోపల నాటలాడు ని
న్నారసి 'నేనదే' యను యథార్థముఁ గైకొను నాఁడె, కోర్కెతోఁ
దీఱును మేతగుల్; మఱొక తెన్నది తోఁచదు; మోక్షదాయినీ!

503

నీ పదభక్తి పేరి తరుణీమణితో ననపాయియై, హృషీ
కోపధి లేని జ్ఞానతనయు న్గనువాఁడె సపుత్త్రుఁ; డాసుతుం
డే పితృమోక్షకారి యను నిక్కువ చక్కనెఱుంగు సాధకుం
డే పడిపోఁడు; వానికె యొడిం దలమిత్తువు పిల్చి, ముక్తిదా!

504

దినుసులు, వాని పన్నుగడ తీరును, బిడ్డలమైన మాదు కా
మనకగుటే నిజంబగు; సమస్తమునందునఁ దిండి నూపిరిన్
మనసున నిన్నె చూడక ప్రవాహముతోఁ జెడిది భోగమైన, నా
తనయులటన్న ప్రేమ విడి, తాళము పట్టుదువీవె; చండికా!

505

♦ భవదాఖ్యాసుమమాలలోనిది 'శివా' ప్రఖ్యాతపుష్పంబె, యీ
భవదుగ్రాసన మాపునట్టిదని, శర్వాచ్ఛిర ధార్యంబుగాఁ జే
యు విశేషజ్ఞుఁ డిహమ్మునందు శివభుర్యుండై శివాకారుఁడై
శివసాయుజ్యమునొంది రాఁడు భువికిన్, శ్రీరాజరాజేశ్వరీ!

506

♦ ఆతఁడలజ్జుఁడంటకు నఘాత్ముఁడు దైవకృపానుదూరుఁడం
చే తగు నర్థమౌను; జగదీశ్వరి! వాఁడు సలజ్జుఁడంటకున్
బాతకి కాఁడు, నీకృపకుఁ బాత్రుఁడు, నాఁదగుఁగాన నే, నినున్
భూతములందు లజ్జవయి పొల్చెద వందురు పండితోత్తముల్.

507

♦ కనుగొన పుట్టు నేవయగు కంబళిపుర్వు, స్వరూపసంస్మృతిం
గొని, యొక గూడు పన్ని యటఁగొన్ని దినాలు నివ స్వసించి దాఁ
గినఁగనుపండువౌ భ్రమరకీటముగా, మఱి మార్చు నీకృపన్
జనుఁడు గణించి నిన్గొలువ సత్కృతుఁడౌటొక వింతయా? శివా!

508

♦ ధనరూపమ్మునఁగొందఱన్ సుతుల వాత్సల్యమ్ముతోఁ బ్రోతు, నై
సను వారల్సుఖులంచు నెంచ; నెవరి న్వ్యాగ్రూపవై ప్రోతు, వా
ఘను లే నీకు సదూరులై, విమలులై, జ్ఞానప్రదానాఢ్యులై
నిను సేవించుచు సార్వభౌమపదవిన్ గ్రేణింత్రు; రాజేశ్వరీ!

509

♦ నీపరశక్తి లోనలరి నిర్మలుఁడౌ తఱి సాధకుండు తా
లోపము చేయఁడే సతతిలో వెలుఁగొందుదు వాక్స్ఫురిగా;
దీపము గాజుకుప్పియను దేజరిలం బొగపోవ బాఱ తా
నాపిన దీపమాఱి తమమంపు మునింగి కలంగఁడే, శివా!

510

కనుఁగొన రాని స్వర్గనరకమ్ములఁ గూర్చిన రిత్తచింతతో
మనుగడ పుచ్చ లేక, వరమంబగు శక్తికి లోఁగి నీజగ
త్తని, కన వద్ది నీవె యని, యర్చన చేయుటె స్వర్గ; మాదెసం
గన కురకుంటె ఘోరనరకమ్మని యెంచి భజింతు, శాంభవీ!

511

♦ జననీ! నీ గరిమమ్ము నెన్నిన మనఃసంకోచభావమ్ము తీ
యును; గర్వోన్నతి బత్తిసడ్డలుగ మాఱుం; జిన్న చూపెందునుం
గన; దీ మైహికతుచ్ఛరూపరసగంధప్రీతి మాలుం దనం
తన; నీవే మిగులాదటే మిగులు కాదా; తల్లి! నీబిడ్డకున్.

512

♦ తలుపులు బిగ్గ మూసికొని, తల్పమున న్గదిలోఁ బరున్న చో
వెలుఁగును గాలి లేమిఁ దనివిం గొన వీలగు? అట్లె నీదు సే
వల సడిసన్న చేసెడి యభాగ్యశిఖామణి భుక్తిముక్తులం
బొలయఁగలాఁడె? జ్ఞానసుఖభూతికి దూరుఁడు కాఁడె? శ్రీశివే!

513

చేరున వానకోయిలలు చెర్వుల నేళుల? దప్పిగొన్న నా
నీరముఁ గ్రోలునే? వలచు నీరదనీరకణమ్ము; లట్టులే
సారభవత్కృపాగుణరసమ్ము నెఱింగిన మాతృసేవుఁడౌ
ధీరుఁడు నిన్నె చేరఁగను దేశముఁ గాలముఁ జూచి; అంబికా!

514

♦ 'ఉమ' యన శాక్తమౌ ప్రణవ; మోంకృతిమాత్రలు మూడు దానిలో
నమరఁగఁ దారకప్రణవ మంచును బెద్దలమాట; యీరహ
స్యము కమలాదిశక్తినిచయాత్మను నిన్ భజియించు భక్తస
ఙ్ఘమునకె తెల్ల; మన్యుల మనమ్ములకెక్కునె? ఓంపదాకృతీ!

515

ధనిభవనంబు డంబుఁగని తన్విఁ గొనంగను జోగి త్రుళ్ళు మా
యునె? తన క్రిందిపిల్పునకు, 'ఓ' యని యాధని పాపమిద్ది యా
ర్తినినదమంచు వచ్చినఁగదా; అటు సాధకుఁడు స్మరార్తితో
నినుఁ గరఁగించు నాఁడె జననీ! దయఁజూతువు, పాతువంగదల్.

516

ఆయువుఁబన్ను పైఁబడు భయమ్మునఁబెట్టుబడిన్ గొంత తాఁ
జేయఁగ లాభమందుఁ గొంత చెందఁడె కోమటి? యట్లె త్వత్కృపా
దాయినయత్నమందుఁ గొంతంబడు సాధకు సిద్ధి గొత్తతోఁ
కే యయిపోయి, పోదతనికి న్భవబంధము, బంధమోచనీ!

517

ధనము గడించు శక్తి ధనదా! భవదర్పణ మాచరించినన్
ధనగతశంక మంటదు; ధనవ్యయవేళను సందియమ్మును
స్మనమునఁజంచలత్వముఁగనంబడనే నది, జీవి లోపబం
ధనములకౌంచు, నెన్నఁడుఁదుదంగన వాతని బంధజాలముల్.

518

అరిగి శివాలయమ్మునకు నందుఁగనంబడు బోడి రాతిఁ, బెన్
దిరుగటి దిమ్మఁబోలి యది నిల్చెడి పీఠము, బోడి రాత ము
త్తిరుగుల నున్న సీద్రమును, దెల్పెడిఁగాంచిన, శక్తిశక్తిమ
త్పరమరహస్యబోధమయి, ధన్యత నొందు జనుండు; శాంకరీ!

519

ఈ మా దర్శన మాధిభౌతికముగానే సాగు నన్నాళ్ళు, జే
పీ! మాకెన్నఁడు బుద్ధియోగమను నావిత్తమ్ము చేకూఱు? న
మ్మా! మా దర్శన మెన్నఁడేసరిలునో యాధ్యాత్మికమ్మౌచు, మూ
ర్తామూర్తమ్మున మాత్మలాభపరధన్యత్వమ్ము; చిద్రూపిణీ!

520

అమ్మా! నీయుబు నాత్మఁదక్కెడి తృణాబదెల్లఁ బాపఁబుఁబు
న్యాయమ్మునఁ గ్లానియు సౌఖ్యదుఃఖములుఁ దనన్నా దాని, నీరూప ధ
ర్మమ్ములల్లాని నివేదనమ్ము చలుపఁ. దద్భక్తిఁ నందేవో గు
ప్తమ్మా శక్తినికాస మొందె నుతనిఁ బారమ్ముఁ జేర్పంగదే,

521

నినుఁగొనియాడు నాస్యమును, నీకె మొరంగు శరమ్ము, నీదు ప
ద్యానజసమర్పితంబయిన ప్రాణము, నీకిడు మంత్రపుష్పమా
మనసును, నిర్మలాత్మయును, మద్యలకెల్లర శబ్బునే? తపో
ఘనధనశాలియా సుకృతగంధకె యబ్బునుగాని, శాంభవి!

522

'నేనె యిచ్చెద బుద్ధియోగ'మనుచుఁ శ్రీకృష్ణరూపమ్ములో
నానాఁడన్నది చెల్లినంత విడు బ్రహ్మగ్రంథి జీవుండు తా
నానాఁడంతరుపాధుల న్మరిఁగి, నే నాయైదు కోశమ్ములుఁ
గానే, వానికిఁబై నిఁబొల్తునని యానందించుఁడే? శాంభవి!

523

జననీ! యెల్లెడ జాగతంబగు సమస్తంబందు సత్యప్రతి
ష్ఠను జేయఁగలవాడెవో గురువుగా సర్వమ్ము భావించి, "న
న్ననుశాసింపుము శ్రీగురూ! నను బ్రపన్నుఁ దల్లి"యుఁ జెప్పి యా
మనుజత్వమ్మును గొందినుండి విడపో మార్గమ్ముఁ జూచుఁ శివా!

524

తొలి మెట్టైనది సత్ప్రతిష్ఠ; యటఁ గాల్ తోరమ్ముగా నిల్పినఁ
మలిమెట్టై తగు చిత్ప్రతిష్ఠను బదన్యాసం బనాయస్తమై,
నలువౌ మూడవ మెట్టు నా వెలయు నానంద ప్రతిష్ఠఁ సుని
శ్చలుఁడౌ జీవుఁడు; నిత్యముక్తదశ యీ సౌభాగ్యమే; శాంభవి!

525

కోరక నీవు కన్పడవు; కోరిన యంత గుణస్వరూపవై
చేకుదు; సాధకుండవు విశేషముగాఁదన సర్వము గురు
శ్రీరమణీయపాదముల చెంతనుఁబెట్టి, గురుండె నేనుగా
మారును; నేనె కర్త నను మాట తొలంగుఁ గ్రమమ్ముగా, సుమా!

526

నినుఁగను నిచ్చతో-గురుఁడు నీవను బుద్ధి, గుణంబు నేనయై
చనుటయు, వాని యంఘ్రులకె సర్వము నచ్చుట, కర్త నేను గా
ననెడి నిరూఢి, శ్రీగురుఁడు నాత్మయు నొక్కఁడె యన్న నిశ్చయం,
బును నవె మెట్లు, నీ కరుణపూర్ణ్యము నెక్కెడి వేళ; శ్రీగురూ!

527

గురుఁ డాధ్యాత్మికశక్తి, మంత్రమును నిక్కాఁటమ్మదెంతో పర
స్పరసంబంధియు, నేకమంట యచిరస్వార్థ్యంబటంచుం, మహే
శ్వరభావమ్ములె యాత్రయంబనెడి విశ్వాసమ్ములో సాధకుం
డతివేగమ్మున సాధనాగ్రియుఁడుగా నొప్పారఁడే? శాంభవీ!

528

అమ్మా! సర్వమునందు నిన్నుఁగను నభ్యాసమ్ము లేనట్టి ప్రా
జ్ఞమ్మన్యుల్ నినుఁ బార్థివాభ్యుదయవేషమ్ముగా నెన్నుచు, క
ష్టమ్ముల్ కుడ్చుచు నీయమర్షమనువర్షమ్మెత్తికొనుం గొంద్రు, సౌ
మ్యమ్మా నీదు ప్రసన్నమూర్తిఁ గనఁగా నర్హత్వముం గాంతురే?

529

ఆ త్రైగుణ్యమె భోగలాలసముగా నాభావమే యాసురం;
బా త్రైగుణ్యమె మోక్షలాలసముగా నా దేవభావమ్ము; ఈ
నైతాంతాసుర దేవయుద్ధమున కంతమ్మైన నాఁడే గుణా
తీతుండై యపవర్గబంధముల భ్రాంతిన్ జీవుఁడొందం, సుమా!

530

కన నధికమ్ము చేష్టయుఁ, బ్రకాశములుంతియు నైన, దుఃఖసం
జ్ఞ నలరు; చేష్ట యల్పు, మదనమ్ము ప్రకాశము నైనచో సుఖ
మ్మునఁబడుఁ; ఆసుఖమ్ము నెఱి యద్దు తమమ్మధికమ్మ యైనచోఁ
దనరును మోహసంజ; నిది తప్పయినన్ సరిదిద్దు, శాంభవీ!

531

ధనధాన్యాదికలక్ష్మివీ, వదె యసద్భావ; మ్మదే రాత్రి; చి
ద్ఘనతేజోమయలక్ష్మివీ; వదియె సద్భావ; మ్మదే చెప్ప నో
ప్పునహస్సంచు; నసత్తునే కనెడి జీవుండే దివాంధమ్ము, నా
సనె ప్రేమింపఁగ ఘూకవాహనవుఁగా నిన్నెంత్రు, మోహాత్మకా!

532

నన్ను న్నెఱుఁగంగఁజేసెడి ప్రయత్నాల్ పెక్కులాచున్న, నీ
కెన్నో నాళ్లెడమాట తప్పు; దపుడీవే వచ్చి, లో నిల్చి, "యీ
సిన్ను న్నెన్నఁగ నెన్నకున్న నిమచే నీద్వైతభావమ్ము? నా
యన్నా!" యంచును గన్ను విప్పినపుడే గోకుల్తాలఁగన్, శివా!

533

నీ యస్తిత్వము నమ్మి, మాపనులలో నీసన్నిధిన్ నమ్మినన్
మా యారంభములందు దిగ్జయద మీమార్గంబ; బడే యబ్బదేన్
మాయాగ్రంథిని విప్పకోఁదగిన సన్మార్గంబు లేదు; దండు దీ
రాయాసమ్ము లెటు సశేషమగు మాకంతే కదా; శాంభవీ!

534

తన బ్రహ్మమ్మును నీకొసంగఁగల విద్వద్వర్యుఁడౌ వానికే
వెనుముందు ల్గనకీవు నీవరునె యర్పింతంచు, గాయత్రి నం
చు నిషేవించి సుసిద్ధినొందిన మహర్షుల్ ప్రేమతో మాకుఁజూ
పిన దారిం జనఁగల్గు విప్రవరు లన్వేష్యుల్గదా; నేఁడుమా!

535

ఉన్నదశే ప్రసక్తమగుచు నొక్కొ? పఠింపఁగమునఁ బహూత్పలీ
లోన్నతి రేఁగునప్పు డదె యొప్పె ప్రసక్తిఁ; సద్బోధగా
నెన్నక యానతార్థమున కీపదటన్నను జిక్కు లేదుః నన్
నిన్ను నెఱుంగ నౌననుచు నీవె వచింపుము బిడ్డ, కంబికా!

536

భావమె నామరూపములు; భావమె నీరసమైన శబ్ద; మా
భావము లూఁదుటన్ మనసు వాఁగుచు నుండును దిక్కుపోలిక
లేవగ; లాత్మబోధము ఘనీకృతమైనపుడే, సశబ్దభా
వావళి యూఁటిపోయి స్థిరమౌ నొక ప్రశాంతత సల్పుః శాంభవీ!

537

భావముకోఁడిదే చుమి యుపాసనమాటను. దొల్లి నీ జగ
ద్భావములెల్ల నేనె, యను భావముతో రసికుండనైన వో
భావుకతన్ గడించుకొని, భావము మీఁఱిన నాస్వరూపము
దీవు చూఁడంగఁజాలుదనీ, యీవె తనూజున కన్నుఁ, శాంభవీ!

538

ఏకవు నద్వితీయవును నీశ్వరివౌ నిను నొందఁ, నేను నే
కాకిని కావలెన్; గహనకాననమందు వసింప నౌదునే?
నీకును నాకభేదమని నిన్గని, నన్మఱవంగ నౌదు నే
కాకినె; యప్డు దేకతనుఁ గన్గొను సాక్షి యెవండొ? శాంభవీ!

539

అమ్మా! నిర్మలబుద్ధితత్త్వమది ప్రజ్ఞాఖ్యంబగున్; దత్ప్రకా
శమ్మౌ నాఁడె భవత్స్వరూప మెఱుఁగన్ శక్యంబు జీవుం; డభా
వమ్ముల్ భీతులు తోఁప వప్డు; ఉదయుక్తంబైన యానాఁడె, నా
త్మమ్మా లేములు ధావనమ్ము లతనిని దావమ్ములై కాల్పవే?

540

పరమానందమయాత్మసత్తయెడ విశ్వాసంబు హేమాద్రిసు
స్థిరతం బొందినచో, హృషీకసుఖముల్ చేదై, బహుత్వంబునన్
విరసంబై, తొలి శత్రువైన మనసే నీయంకమున్ జేర్పఁగా
వెరవుం జూపెడి మిత్రుఁడై నిలువదే? విద్యా! మనోరూపిణీ!

541

జననీ! శ్రద్ధయు భక్తియుం దొలఁగు శుష్కస్వాంతవస్త్రంబు, నీ
యనుకంపాసురదీర్ఘికావిరతకుల్యార్ద్రంబు గాకున్న, ని
ర్ధనమై పోయి, హతాశమై చెడి, పునర్ధన్యంబు కానోపునే?
నిను గుర్తింపని వారి దుర్గతు లివే నిక్కంబు; రాజేశ్వరీ!

542

అమ్మా! చిన్మయి! నన్ను నేనెఱుఁగనం చౌరా! యాత్మస్వరూ
పమ్మున్ గన్గొన స్వేచ్ఛ నుల్కపడు నా భావమ్మె, యా చంచల
త్వమ్మే, యెన్న రజోగుణమ్మనుచు నిర్ధారించి; రా బుద్ధియో
గ మ్మార్యర్షుల కెవ్వరిచ్చిరని టంకారమ్మగున్; శాంభవీ!

543

ప్రాణమ్మే హరి యంచుఁ బల్కె శ్రుతి; యా వాక్యమ్మునే నమ్మి, స్వ
ప్రాణమ్మున్ హరి పేరి ప్రాణమునఁ జేర్పన్ లేని జీవుండు, ని
స్త్రాణుండే యయి, శ్రీహరీ! యనుచు మిన్ బ్రవ్వంగ ఘోషించినన్
ప్రాణమ్మందుఁ బ్రతిష్ఠ కల్గ; దమరత్వమ్మబ్బునే? శ్రీమతీ!

544

నిను గుర్తించితి భావరాశిమయి! నాసేవా! వడిన్ రావె, నా
జననీ! వేగమ రావె రూపమయి! ఓ శబ్దాత్మికా! వచ్చితే?
యని సర్వస్వము నాత్మఁ గాఁగనెడి ధన్యాత్మున్ సమీపించి, నా
శనమున్ దామయి కోరికొందు రసురుల్ సర్వేశి! సర్వాత్మికా!

545

గమనసరి భావరాశి యుబుకఁగ గని, రూపమయీ! యిట్టే కడున్
వడి నరుదెమ్ము శబ్దమయి! స్పర్శమయీ! వెస నిమ్ము నూఱుమో
మిడి కనుచిట్లు భావతతి నెల్లను నిన్నెఱుఁగంగనేర్తునా, లోఁ
బడక జయింపఁడే యసురభావముఁ గ్రమ తేక? శాంభవీ!

546

చెడు కలఁగాంచు వేళ, నినుఁ జింతన చేసెడి వేదమంత్రము
దడుగున నున్న నీదు పరమార్థ మెఱింగిన వాఁడు, దానినే
విడక యహర్నిశల్ నెమరు వేయుచు, గోతినఁ బడ్డ నందికే
శుఁడువలెం దల్లి! నిన్ను గిరిశుఁ బ్రహించుచు, గట్టు చేరఁడే?

547

అమ్మా! నీదగు స్థూలదేహమె జగత్తం చెన్ని, యద్దానినే
యమ్మంగాఁగన లేని వాఁడెటులు లోకాతీతమౌ సూక్ష్మరూ
పమ్మున్ గేవలశుద్ధచిన్మయసురూపమ్మున్ గనంజాలు? వ్య
ర్థమ్మై యాతని సాధనల్, తుదకు జింతింగూరఁడే? శాంభవీ!

548

మైలో నిల్చి యవిద్య మాపఁగల సామర్థ్యంబుతో సానుకం
పాలుత్వమ్మున నొప్పు సూక్ష్మమొకటే వంద్యంబనఁ జెల్లునా?
సాలగ్రామము నుంచు పీఁటయును బూజ్యంబైనటుల్ శ్రీగురు
స్థూలమ్మున్ బరిపూజ్యమంచెఱుఁగు శిష్యుండే ఘనుండంబికా!

549

మమతా పంకిలవేషమా! శుభమయీ కామాకల్పమా! రమ్ము; స్వ
ర్ణమయాకారమ! స్వాగతమ్మనుచు, సర్వమ్మమ్మయే యంచు, ని
న్నమలాత్మన్ గుఱితిచ్చి ముక్తి నొసఁగు మమ్మా! మల్లి తుచ్ఛత్వరూ
పముతో రా మొగి మోదమందఁగ? యిదె విశ్వాసమ్ము, రాజేశ్వరీ!

550

నేనను వస్తువున్నదను నిక్కపుఁదెల్వి రవంత విస్మృత
మ్మైనను, మృత్యువన్నను భయంపడు మర్త్యుఁడు; నేను మర్త్యుఁడన్
గానను తెల్వియే సిలువఁగా, నది నీవె యటన్న తెల్వి లో
లోన నెసంగునప్పుడె, విలుప్తభయుండగు, నాత్మరూపిణీ!

551

పతి తన తృప్తికే సతిని, పత్నియు నట్లె పతిన్, కుమారుఁడున్
)తయుఁబరస్పరంబెలమిఁబెంచుట యాత్మకె దన్నుపల్కెఁ, యటం
చతికిన తెల్వి లోనమరు నాతఁడె, సత్యమునందు సుప్రతి
ష్ఠితుఁడయి చిత్సుఖాత్మకవిశిష్టపదంబునుఁ జేరు; శాంభవీ!

552

సాగజ్ఞానులు సర్వశక్తిమయి మా సర్వాంబయే, యిట్లు సం
సారాకారముతోడ నిత్యమును మస్తాబొచు మోహాఖ్యదు
ర్వారావర్తములోన జీవుఁడను పేరన్ దూఁకునం చచ్చమా
డాఁకిందప్పరు, గాన వారలకు బంధంబుండునే? శాంభవీ!

553

ఏకాలమ్మున నుండెరో తనయ! మేనే చుట్టమై పోయె; నీ
నీకు న్నాకగు నిత్యబాంధవము నే నిక్కమ్ముగా నెన్నితే
నేకాకిత్వము మానముఁ జతనమింతే శ్రీక నీకబ్బు, భా
షాకార్యంబటే, శాన్తికల్గు ననుచున్ సాయింపు మీవే; శివా!

554

ఆనాఁడీవు కిరీటికూఁదిన రహస్యంబిద్దియే, శ్రీగురు
స్థానంబందున నిల్చి; వైషయికతృష్ణల్ వీడి నీరాగుఁడై
యేనేనై పరశాంతియుక్తుఁడయి యుండే యాత్మసంధానమా
నీ నిహారము నాట తేలుటది మా కేనాఁడగున్? శాంభవీ!

555

◆ అపగతతంద్రుఁడై శ్రితుఁడనాఖిలభక్తిని గొల్చి నీదు గా
థ పరిచయమ్ము నొందఁ, దనొకఁ డంబగు శక్తియె దారి చూపుటన్
గృపమెయి వాని కార్యములు నీవె యొనర్చుటయున్ గ్రహించి, పు
ణ్యపరిణతిన్ సమస్తము మదంబదె యంచుఁ దరించు; నీశ్వరీ!

556

◆ తడి గల చల్లగాలి నగు దప్పిని దీర్పదు గాని, నీరము
న్నడకె నిగాను లాగునటు, లీడ్యగురూత్తమబోధతోడ నీ
కడకను చూడ్కి చేర, నొకకష్టమె నిన్ను భజించి కాంచి, నీ
యడుగులయందు మున్గి భవయాతన లేక సుఖించుటంబికా!

557

◆ 'ఉన్నది యొక్కనేనె' యనుచుండును గృష్ణుఁడు గీతలం; దతే
యున్నది యొక్క నేనె యనుచుందువు నీవు; ననంతశబ్దసం
పన్నత నెక్కువే యనెడి మాట నెఱింగెడివాఁడు, పూరుషుం
డన్నను నారి యన్న నెడ యంచుఁదలంపక కొల్తు, రంబికా!

558

◆ పర మొదలైన నాలుగగు వాక్కులు నిక్కము నీవ యాచు ని
స్ఫురణము నొంద, స్తోత్రయును స్తుత్యము నన్ స్తుతి యన్న భేదమే
పరఁగక, నీవొకర్తవె యుపాధియు జ్యోతియు నాదమైతి వం
చరసి నిరంతరమ్ము సుగమందెద సాంజలినై పరాంబికా!

559

◆ నమ్మికమేడ యెక్కుటకుఁ, నడ్వడి మెట్టులు చూచి నీప్రసా
దమ్మునఁ దెల్వికోల కయిదండగఁ దాల్చిన నాఁడె మాకు సా
ధ్యమ్మగు; నీపదాబ్జములె ధ్యానము చేయుచు, వానియందు నే
మమ్ముఁ బెట్టికొన్నపుడె, మాచెయి యూఁతగ నిల్తు, నంబికా!

560

ఏమైమేము గడించుకోఁదగినదా యీజన్మరాహిత్యా? మీ
పేమునొక్కపు డిచ్ఛగించితికదా యీసర్జనోల్లిల; య
ట్లైమె నెన్నఁడు దీని కారతిని నీవిచ్చింతో, యండాఁక, మా
బాముల్ సావులుఁ దప్పునం చెటులు విశ్వాసంబగున్ ? శాంభవీ !

561

◆ దీపము లేని వేశ్మమునఁదిర్గుట దుస్తర, మట్లె త్వత్కృపా
దీపము లేక యున్న జగతీతతి యెల్లను జీఁకటిల్లు కా
దే ? పరశక్తి పేరి బలుదీపశిఖన్ నిసుఁగొన్నవాఁడె, తా
నేపనినైనఁ జేయఁగలఁ; డియ్యదె చాటును వేదవాక్కులున్.

562

◆ 'అవ-ఆప'నాక, సర్వవరహాస్య మెఱుంగక, నీపదాబ్జమం
దవనతి లేక, చేయు వివిధాచరణమ్ములు, సాహసించి నే
ల విడిచి చేయు సాములగును, లాభము లేని వణిక్ప్రవృత్తులై
యువటములోన దించు చెడు నాటకముల్గదే; చక్రవర్తినీ!

563

ప్రేమమె నీస్వరూపమఁట; ప్రేమమె నానిరపాయభక్తి; యీ
ప్రేమలు క్షీరశర్కరల రీతి నొకండయి, నవ్యమాధురీ
స్తోమము పుట్టుటన్నదియె చూ పరమైక్యత; దాని నొందుచే
కోమలభాష, 'ముక్తి'యను కోవిదవాక్యమె యాథమంబికా!

564

◆ తలఁపతి దైక్యతన్ దనివి తాఱొకను వేళ కృతంబు; సర్వవ
స్తుల నినె కాంచి యన్య మెది తోఁపని వేళయె త్రేత; నీదు ప
జల నొనరించి నీకె యిడె సర్వముఁగుత్కొడి వేళ ద్వాపరం;
బల కలియన్న నీస్మరణ మాగక చేయుట కాదె, కాళికా!

565

◆ తొలి దుష్కర్మఫలమ్ముకై కలఁచు నా దుఃఖమ్ములన్ నీదు దా
వలి చై నా తొలిపున్నెపుఁ ఫలముగా భాసిల్లు కల్పద్రుమకో
మలశాఖంబతె సెంచికొంచు జగదంబా! ధీరతం బొల్చి బె
గ్గలముం జెందను; పాదభక్తజనరక్షాదక్షా! రాజేశ్వరీ!

566

◆ ఇంటను జిన్న దివ్వెయు నొకింతగ సందడి యున్న, దొంగ లే
వెంటను దూర లేరొ, యటు విశ్వజనిత్రిమహత్త్వబోధ నూ
ల్కొంటయు శుద్ధచింతలును గూడిన చిత్తగృహంబుఁ గల్మషం
బంటదటంచుఁ జిన్నటనె యార్యులు నీమనువిచ్చు టంబికా!

567

◆ తన యాత్మార్పణశక్తిఁ బట్టియును స్వార్థత్యాగముం బట్టి, భ
క్తుని లో నీశ్వరశక్తి పాఱ, నతఁ డొందు న్నవ్యమోదంబొగిన్;
గనిలో నేర్చిన తాయి 'శాణతలసంఘర్షమ్మునన్ బెంపు సి
గ్గెనయుంగాంచిన శిల్పిఁ బోలి, యదె తాయీ! నీకృపావిశేషయా.

568

◆ అమ్మా! శోధనకాఁగి, దార్ఢ్యయుతమై, యత్యంతసంతోషపూ
ర్వమ్మౌనట్టి విధేయతాగరిమ స్వార్థచ్ఛాయ లేకుండ ని
త్యమ్ముం జూపెడి వాఁడె యాత్మనిడఁగా సర్వాండగాన్, నీదు పా
దమ్ముం జేరును; కాని నాఁ డతఁడు వ్యర్థప్రక్రియుండే కదా.

569

◆ అహమిక లేని శ్రద్ధగల యాత్మసమర్పణమున్న, నీ యను
గ్రహమును రక్షయుం గలుగు; కానియెడన్ భ్రమతోడి యాసయే
బహుగతి నొంచు; మెట్లు బిగి వేసిన నిచ్చెన నమ్మి యెక్కినన్
మహిఁబడి యంగభంగమయి, మన్గడ దుఃఖద మౌను శాంభవీ!

570

♦ శరణము నేను, త్యాగమును జల్పుమటంచును దండ్రి తెల్ప, నే శరణమ్ము, భోగమూలముగఁ జల్పుము త్యాగమటందు వీవు; మీ స్మరణము రెండు బోధల సమానము, ముఖ్యము గాన, బోధలం దిరవగు త్యాగభోగముల కేకతయే ఘటియిల్లు నంబికా!

571

♦ ఇరువది నాల్గు తత్త్వములు నీవని, వానికి సాక్షినైన నే నరయఁగ జీవనామకుఁడనై యలరారు శివుండ నన్న సు స్థిరమతి, తల్లిఁగొల్వకయె చేకురదంచును, వేదసారమై పరఁగెడి శ్రీమహామనువె పట్టుగ వద్దునఁ దెల్పి రమ్మరో!

572

♦ అమ్మది మాది యంచుఁదనయల్ కొనిపోయెద రింతొ యంతొ రొ క్కమ్ము మ్మది యంతతో సెలవు కాని, కుమారుని వంతు వచ్చుని త్యమ్మగు నమ్మ సేవనగు తన్నొసుకమ్మలె చెల్లు; వంచు చే నమ్మ కుమారరక్ష యగునంచు నా కట్టడ చేసి రమ్మరో!

573

♦ పువ్వులనవ్వుతో జగము మోమరవిచ్చెడి వేఁగుబోటిపై నవ్వుల కీవు దివ్వెన ఘనంబగు మూఁదుపసిండి బంతి య ట్లువ్వన మింటికెక్కు నొక యుత్తమవస్తువునందు నిల్పినీ నవ్వు మొగంబు జెన్న, గగనమ్మొ? యనామయసిద్ధి, శాంభవీ!

574

♦ నీరూపంబు మనస్సు, నీ చనువును న్నీరూపు నికటంబు, తె నీరూపే యని కొల్చు జన్మికిలలో నీరూపలా శక్తి లా ధారంబై సుగమిచ్చు చంతమున నిత్యమ్మైన తావిచ్చు నం చేరాళమ్ము మహర్షులన్న నుడులే, యీశాని మాప్రానుడుల

575

♦ నిను సేవించి వశంవదుండగుచుఁ దన్నే నీకు నర్పించ మా
ని, నినున్ లోఁగొనఁజూచు స్వార్థపరుఁడౌ నీచుండు, సర్వేశ్వరీ!
తనుఁ గష్టంపడి పెంచి సర్వమిడి వాత్సల్యంబుఁ జిల్కించు తం
డ్రిని స్వాధీనుఁగఁ జుల్కఁగాఁ గనెడి యెద్దుం బోలి వ్యర్థుండగున్.

576

కులము నశింపఁ జేయుమని కోరఁడె వాఁడును, నేను గోరెదన్;
కులములతోడి లంకె విడఁగొట్టుము; నన్ను కులమ్ముఁ జేర్పు; మీ
యలజడి మాయెడన్ గుపితవైనపుడే యగునమ్మ! దుఃఖస
మ్మిలితసుఖానుభూతి విరమింపఁగఁ జేయు మమర్త్యమూర్తితో.

577

ఊడిచి నాయహంమమత, లోఁపిన యంతగఁ జూచికోఁగ, జి
డ్డూడదు మూలముట్టు; మిగులున్న రవంతయు నూడ్చి, విప్పవా
మూడవ గ్రంథి? నాదు బలముం జలమునన్ సరిపోక కాదె, యీ
యేడుపు? చేయి చేసికొనవే నిఁక నాగతి యేమి? శాంభవీ!

578

కడమగు నాల్గు జన్మముల కర్మఫలాలు కుదించి యిప్పుడే
కుడిపి, మఱొక్క తల్లి చనుఁ గ్రోలెడి గోడడలింతు, నిన్ను నా
యొడి నిడుకొందు నమ్మలిక మొందకు బిడ్డడ! యన్న నియ్యపు
న్నుడి మఱువంగ రాదిఁక, జనుర్మృతిపీడ సహింపలే; నుమా!

579

అతిహితు నట్ల యుండి, కుశలాహుతికే గుఱిచేసి నన్ను, స్వ
స్థత కెడఁబాపి, నీదరికిఁ జేరెడి నాయడుగాడనీని య
స్మిత, మమతాద్వితీయుఁడయి, చేసెడి భంగముఁ జూచియున్ గృపా
చ్యుత వగుదే? నిశుంభయుతశుంభునిఁ గూల్చవె వేగ చండికా!

580

ంచుక యాత్మసంయమన మెట్టులో యుబ్బినయంత నే; జగ
వ్వంచక బుద్ధిఁ దుచ్ఛధనదంబగు గారడి విద్దె గాగఁ జె
్రంచుచు, నాట సాగ నవలేపము పెంచి చరించు బిడ్డలన్
ంచి, సుఖించెదో, కరము గాసిలెదో, కనఁజాల; నంబికా!

581

న మేజిక్ పనులెల్ల సిద్ధులనుచున్, దాపించె రాజేశ్వరీ
నకారుణ్యము చేతనంచు, భవదాఖ్యన్ దాలుగాఁ జేయు వం
చనసిద్ధున్ దొలఁగింప కాత్మసుముఖున్ గావింపవే తల్లి! యె
న్నను నీవీరె కదా ముఖమ్మునఁ బొకాలున్ మంచికో చెడ్డకో.

582

అపవర్గదాత్రివను నిక్కమెఱింగిన బిడ్డ, లమ్మయే
కావలెనంద్రు; తుచ్ఛధనకాంక్షలు తోఁచెడు లమ్మసొమ్ములే
కావలెనంద్రు; బిడ్డ నయగారము నీవలయైన, వారి మో
హావిలతన్ దొలంచుటయు నమ్మ పనే కద; చూడు మంబికా!

583

ఇతరము లేల? మాయ నుడి యిమ్మొక దానికిఁ దల్లి! నీవు సం
తతులనె నిన్నెఱుంగని విధమ్మునఁ జేసితి; నిన్నెఱుంగు మా
ర్గతనము తండ్రినిం దెలుపు సాధనమాటయె కాక. ఓ యభి
న్నత నెఱిఁగింపదో? తెలిపి మాయురియాటల మాన్పు మంబికా!

584

అలసత లేకె కొల్చితిఁ గులాంగనగా నొక కొన్ని నాళ్లు; ల
వ్వాలు భజియించినాఁడఁ గులపాలిని వోటను గొన్ని నాళ్లు; త
త్ఫల మతుభూతమయ్యె, నిఁక వాంఛిత మీయఁ బరాకదేల్తువే నా
వలసినదంతె; నా కథలపై భవ మింపగు వేగఁ జండికా!

585

♦ ధనముం గూర్ప, యశమ్ముం గైకొనంగ నిత్యం బేను బడ్డట్టి యా
తనతో నిన్నును గ్లేశపెట్టితిని గాదా, నాంటి చుట్టాలు కా
మన మున్నా బడవాలు కన్నోమ్మలంగ నిత్తాపోయె నాబుద్ధి, చే
సిన నేరమ్ముల నొప్పుకొంటి, నింక నీ చిత్తమ్ము నా భాగ్యమా.

586

♦ కాకుల కొంటెబుద్ధి, పులి క్రౌర్యము, నక్కల దొంగ యెత్తు, జం
బూకపు జిత్తులు న్వెలయంగం బుట్టిన మానిసులెల్ల నిస్పృహా
లోకము లేక కాదె బహిరంగ నటించలాట, జగజ్జనిత్రి! స
ల్లోకము వారి బాధలకు లోనయి యుండుట నీకు ముచ్చటా?

587

♦ ధనము భవత్స్వరూపము కదా, మఱి దానికె సేవ చేసి పెం
పొనరుచు వారి నీదు కరుణోన్నతి కష్టాలుగా నొనర్పకే
నిను మఱపించు వస్తువుగ, నీచపు బాంధ్యముం గూర్చు దానిం గాం
బొనరుతు వెందుకింత పనిపూనుట లీలయొ? వారి కర్మమో?

588

♦ ధనము గడించె నీయఁడని తండ్రికి చావునె కోరు బిడ్డ; పె
ట్టని కొడుకంచునుం జెడంబడక శపియించును దండ్రి; ఆ స్త్రీవం
తనుచును బుత్రపంక్తులు నన్నలుం దమ్ములుం గుందుచుందురహా!
ధనతనువూని నీవు నరుందార్చెడి సౌఖ్యమిదా? హరిప్రియా!

589

♦ జనకుంబోలిన పుత్రునీయ వకటా! దాంపత్యమందేదనో
యనుకూలత్వముం గూర్తు; రూపమున రమ్యత్వమ్ముతో సద్గుణ
మ్మొనయం జూడవు; నీదు సద్గుణసిద్ధి బేలాగుబా? ఎంత! నీ
గొనము త్రిన్నన గావించెదో; కరుణ లేకో, పన్నిది ట్లంబికా!

590

అనఘతపస్వివంశజని నందియు నీమహిమామృతాబ్ధిలో
మునుఁగను, దత్కథాసురసముం జవి చూడను, వాంఛలేని క
ర్తనములు, మున్ను దేవపితృశాపవశమ్మున నీయెడన్నొగ
మ్మును చెడఁద్రిప్పివారలన మోసము దోసము లేదు; వాసవీ!

591

జ్ఞానవిశిష్టజన్తువుగఁ జల్పితి మానిసిఁ; గొంతవుంది క
జ్ఞానకృతజ్ఞతాఫలదసాధనమే నదికా కజాగళ
స్థానపయోధరద్వితయసన్నిభ మాటద పాపమో? నిసర్గ
గానని లోపమో? బుధుల గాటపు శాపమొ? పాపనాశిని!

592

ఎగదిగఁ జూచి యంకెలు గుణించెడి వారల పల్కులేల న
మ్మగ? గ్రహతారకాళిని ఖమార్గమునందునఁ ద్రిప్పు నీవు; మ
న్పఁగలవు పెక్కు లేఁడులు కృపన్నను; లోకసుఖప్రదక్రియల్
నెగడఁగఁ జేయు యంత్రమిది నీది చిరస్థముఁ జేయవా? శివా!

593

కొడుకుల్ సద్గతులిత్తురంచు నవివేకుల్ సుప్రతిక్లేశముల్
పడి, యాసంతతి పుట్టవాచు మనఁగాఁ బాతిత్యమే పంటగాఁ
జెడరే యెందరో? స్వర్గమోక్షదము నీ శ్రీపాదమే యంచు నిక్
విడకుంటే సుగతిప్రదంబు తనయాపేక్షల్ గనక్ శాంభవీ!

594

జననీ! నీకుఁ బ్రసిద్ధమైనది కృతజ్ఞానామ, మాశ్లేషమా
గొనమే భక్తిగి కూజు, నీసుతులలో గొంత లోకైనచో
జనులెన్న త్రిం భక్తుఁడౌనె? మయి నేసా తెన్నియో న్వేసినక్
జనపూజార్హుఁడు కాఁడు; జామత జనుల్ప్రోత్రి యుండప్పనే?

595

♦ అన్నిట సామరస్యమును నందము నెన్నుచు, స్వార్థతాగ్రహా
భ్యున్నతినైచ్యముల్, కనుక, మోటుతనమ్మును లేని చోట, సం
పన్న దయారసంబొలుక భాగ్యముల న్గురియింతువు; వట్టి శా
కన్నమె యైన, వేచి యడుగంటఁగఁజేయు తెలుంగనా? రమా!

596

♦ కులసతి నేడిపించినను, గోవుల మేపక తాను దిన్నఁ బా
సలఁ బ్రహరించినన్ మదిరపానము చేసినఁ జేసినట్టి మే
ల్దలఁపక యున్న, వంద్యపదుల న్గనినన్ దలవంచకున్న, వా
రల సిరి లేవఁదీయుదు వరాతులు గాఁగని, కన్యలతో సుమా!

597

♦ ఆస, యసూయ, గబ్బు, దురహంకృతి, స్వార్థపరత్వముఖ్యముల్
మాసిన భక్తహృత్కమలమందిరమందె యథేచ్ఛ నీవనా
యాసముగాఁ జరింతువు; విహారవనమ్మున గాబు నిండిపోఁ
గా, సుకుమారు లందు దిగఁగాలిడ నేర్వరుగా; గుణాలయా!

598

పైకము నీదు రూప మది పార్థివభోగదమంచు గొప్పగాఁ
బ్రోక యొనర్పఁబాడ విడి పూను దురాశుఁడు నీదు దివ్యమా
శ్రీకరరూపముంగన నరింపఁడు; చిత్రము! నాఁడె యిచ్ఛమా
పైకము పైకమట్లు పయిపై కెగురుం బ్రదుటేలొకొ; శ్రీరమా!

599

మనసున నొక్క టుంచుకొని మాట కొకరీతిని వెల్లడించు దు
ర్మనుజుల చిత్తవృత్తిపయి రంజిలు దంతియె గాని, సాధులా
తనయుల కెంత రట్టిత కతంబగునో, యది యెన్నకుండుట, మా
మనసుఁ బరీక్ష చేయు నెపమా? యది స్వార్థమ? వృత్తిరూపిణీ!

600

తనుఁదనియింపనే ముదయు దాఁక శ్రమంపడు తల్లిదండ్రులన్
దనుపఁగ నింత యొల్లని కృతఘ్నసుతుల్, గయిపెత్తినట్టు లె
వ్వానిఁదనియింపనే వివిధభావములం బరువెత్తు దట్టినిన్
దనుపఁగ లేని జీవునకుఁదాల్చ గతుల్వినిపింపు మంబికా!

601

♦ కొడుకుంగోడలు మన్మలుర్ హితులు నాకుంగూర్చు చుట్టాలుఁగ
ల్గౌడలింపంగల వారు కారు; ఋణముట్లో చెల్లు పెట్టించుకో
బడగారమ్మును జూపువారె; జగదంబా! వీరి యప్పింతతోఁ
గదముట్టింపనె నీదు పాదవికసత్కంజాతముల్పట్టితిన్.

602

♦ నా సంకల్పము, మాట, ప్రార్థన, పనియు, న్నానిశ్చయం బీవయై
భాసిల్లన్ బరబాధకమ్ము లగునా? భక్తాకృతీ! భక్తివి
శ్వాసమ్ముల్ కొఱవడ్డ నెమ్మదులకే వ్యత్యస్తమై తోఁచు, న
మ్మా! సైరించి వివేకదీప మిడుమా, యాచీఁకటిండ్లన్, శివా!

603

♦ "దాసుని తప్పులన్నియును దండముతో సరి" కాదె; యిందు నా
వ్రాసిన తప్పులన్ సయిపు, వందనముల్; మఱి వైఖరీగతిన్
భాసిలి లోననుండి వెలువడ్డది నీవె కదా, మదంబ! యీ
దాసుని మాటకుంగినియుదా? కనెదా కృపతో సరస్వతీ!

604

♦ జననిరో! నీవె ముచ్చటల చాడ్పున నన్నవి గాని, గొప్పకే
ననినవి కావు; కావున మహాస్థఁబఠించెడు సాధకవ్రజ
మ్మునకు ముదావహమ్ములగుఁబో; మఱి వీని రహస్యముల్ గ్రహిం
చిన యతఁడీ సకర్మగతిఁజెందక యుండునె? కర్మదాయినీ!

పద్యముల వరుసను కొన్నిమాటల కర్థములు.

1. తాలాంక=బలరాముఁడు, ఠిక్కు=స్థానము.

8. విందులు = అతిథులు, చుట్టాలు.
ఓజ్జబంతి = వ్రాత నేర్చుటకై ఉపాధ్యాయుఁడు వ్రాసిపెట్టు మొదటిపంక్తి.

9. మన్నట్టి=జీవించినట్టి.

12. గుబువులువాఱు=శోభించు, రవడి=అప్పు.

13. కావ్యాహారాంతార్చనము=శుక్రవార సాయంకాలపూజ.

17. కందువమ్ము=రహస్యము.

22. పుట్టినిక్కుచ్చి=జన్మవ్యాధి, ముచ్చట=ప్రేమము.

25. అటమటబుద్ధి=మోసగించు బుద్ధి.

26. నిప్పచ్చరము=దారిద్ర్యము, ఒచ్చెము=నింద.

27. తేట=తెలివి, రెక్కోక=బయలుపడక.

31. నిలువు=శరీరము, సూరులు=పండితులు.

32. తలము=శక్యము.

34. ఒడయండ్రు = ధనాఢ్యులు.

35. గేహేవీరుఁడు=ఇంట బీరములు పల్కువాఁడు.
ఆలపుఁదల=యుద్ధవేళ.

37. తలవాకిటఁ=నోరఁ.

41. వాతెఱ=పెదవి.

42. ఆనినాడను=త్రాగినాడను.

43. రిమ్మ, పిచ్చి, పిచ్చు, తిక్కు, ఉమాదము = వెఱ్ఱి.
వెజ్జు = వైద్యుఁడు.

46. రెచ్చి = హెచ్చి, అచ్చునఁ = విధమున,
నచ్చు = దుఃఖము, ఒచ్చెము = నింద.

47. జానుగులు = చెవులు.

49. బోర = వక్షము.
అక్షస్రక్కు = పూసలపేఁట. 'అ' మొదలు 'క్ష' వఱకు
గల మాతృకార్ణముల మాల.

50. పంచదశీ త్రికూటములు = (1) ఐం, క, ఏ, ఈ, ల, హ్రీం
(2) క్లీం, హ, స, క, హ, ల, హ్రీం
(3) సౌః, స, క, ల, హ్రీం—
చాల్పు = వరుసపేర్పు, జనులు = జన్మములు.

52. మహాసరోజము = సహస్రారము.

53. మెయి = శరీరము.

54. షడధ్వములు = వర్ణము, కళ, పదము, తత్త్వము,
మంత్రము, భువనము.

55. కసెపుఁజీరెలు=కాషాయవస్త్రములు.

56. పులుకుటీరము=గడ్డిగుడిసె.

57. సద్దు = ధ్వని.

58. నికము=సత్యము, వాలకము=విధము.

61. సామయి=సమయాచారతత్పరుఁడు.

64. ఆజ్ఞ=కనుబొమ్మలయు ముక్కువీఁదికొనయు సంధిస్థలము
(ఆజ్ఞాచక్రము)

70. తేఁకువ=నిలుకడ, కన్నులి=చూపు.

71. గాలుల్ రెండు = ప్రాణాపాన వాయువులు.
లాగు = తెలివు, విధము.

72. ఆయాతు=వచ్చుగాక, సందెవార్చు=సంధ్యావందనము.

73. ముద్రాక్షరములే=సంతోషమునిచ్చు నక్షరములు.

75. ఎన=సాటి, పద్య=మార్గము.

76. ముడులు = బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర గ్రంథులు, చిక్కుబడిన దారములందలి ముడులు.

గాలినిగట్టుట = వాయువును నిరోధించుట.

దివ్యనేత్రము=మనోహరమైనవస్త్రము, అమానుషదృష్టి.

83. మొకమ్మున=ఎదుట.

85. సాహం = (బ్రహ్మస్వరూపిణియైన) ఆమెయే నేను.

ఆజ్ఞనునిల్చి=ఆనమీరక, ఆజ్ఞాచక్రమందు నిల్చి.

88. శార్షికతమస్సు=ఇంద్రియములవల్లనైన అజ్ఞానము.

కుహూవులు=అమావాస్యలు.

91. లాతి = ఇతరుఁడు.

93. గదులు = రోగులు.

95. భవరుజ్జున్మాతృమంత్రము=సంసారరోగమును పోగొట్టు శ్రీ మాతృ మంత్రము.

96. అగదంకారుఁడు = చికిత్సకుఁడు.

101. క్రేపు = దూడ

103. మనువు = మంత్రము.

104. ముడి = సందేహము

105. జని = జన్మము. విష్ణుపదము=ఆకాశము. సర్వవ్యాపక పరమాత్మపాదము.

మహాకవీంద్రుఁడు = మహాకవిశ్రేష్ఠుఁడు, కాళిదాసుఁడు.

చిద్గగనచంద్రిక = జ్ఞానాకాశమందలి వెన్నెల. చిద్గగన చంద్రిక మహాకవి కాళిదాసుని రచనములందు మిన్న.

106. నిర్వారము=మిగులు.

109. షట్సరోజములనాళము=సుషుమ్నామార్గము.

110. దాత్రము=చేసఁగోసికొను కొడవలి.

115. తదనూద్భవుఁడు = ఆమె తమ్ముఁడు.

116. సాయించువారు=చెప్పెడివారు.

117. మంత్రి=రాజుల కాలోచనను చెప్పెడివాఁడు, మంత్రము జపించువాఁడు.

పురము = పట్టణము, దేహము.

జనములు = ప్రజలు, ఇంద్రియములు.

పెనుదారి = రాచబాట, మోక్షమార్గము.

గాయత్రి = తన్ను గానముసేయువారిని రక్షించునది, గాయమును (ప్రాణమును) రక్షించునది అనగా దీర్ఘాయురారోగ్యములను నిచ్చునది.

119. అమవసచూడ్కి=పూర్తిగా ఱెప్పలుమూసి చూచుట.

పున్నమచూపు=బాగుగా కనులువిప్పి చూచుట.

పాడ్యమికనుబాటు=అరమోడ్పుగనులతోఁ జూచుట.

121. పద్మవని = సుషుమ్నామార్గము.

కల్పవని = సహస్రారము.

శుక్లరక్తచరణములు = ప్రకాశచరణము, విమర్శచరణము (గురుముఖవేద్యము).

ఎరఁగుట = మ్రొక్కుట.

123. వలి = గాలి.

125. మందరి=వైద్యుఁడు. నలక=వ్యాధి.

126. ఎఱ్ఱజుట్టుపుంజు=కోడిపుంజు.

130. అపర్ణుఁడు=ఆకై ననుదినని వాఁడు, అప్పాతీరినవాఁడు.

133. మన్కి=జీవనము, విత్రపనము=సిగ్గుమాలినది.

134. తోకములు = బిడ్డలు.

141. అలవడి=పళమయి. తెక్కలి=ప్రమాదము.

142. ఎడ = స్థానము.

144. అక్షరక్షణము = ఇంద్రియ పరిపాలనము.

అక్షర+క్షణము=నాశనరహిత పరమాత్మవస్తువు నందలి వేడుక.

164. ఇవము = మంచు.

166. ఉవ్వెత్తుగ = ఒక్కసారిగ.

167. మేతాల్పు = దేహధారణము.

169. గాములు = గ్రహములు.

171. వాగులు=ప్రవాహములు, పడఁకులు=కొండలు, నీటితిట్ట=సముద్రము, లావర్లు=బలవంతులు.

175. గాసి = ఆయాసము.

176. అగ్గంబగు = లోఁబడు.

178. నవనాథాగ్ర్యశరీర = అమ్మ తన తత్త్వమును జగములఁ బ్రవచించుటకై నాథసంజ్ఞతోఁ దొమ్మండ్రను సృష్టించెను. శ్రీచక్రమందు అమ్మసమీపమందే వారికి స్థానము. వారు దేవీస్వరూపులే.

నవయాజ్ఞము = కృషికుఁడు ఆశ్వీజ శుద్ధ పూర్ణిమకుఁ గ్రొత్తపంటను గౌరీదేవి కర్పించుట.

183. నీఱు=బూడిద, ముదల=ఆజ్ఞ.

184. చిప్ప = అల్పము, ఖండము.

188. మేసాము = దేహమందలి సగము.

195. విద్యారాజము = పంచదశాక్షరీ విద్య.
198. వృత్తులు = సమాసములు.
199. అనంతము = ఆకాశము.
201. తూరల్=తుంపురులు, కళుకులు=కిరణములు.
203. కాతరుఁడు = భయభీతుఁడు.
204. రసరూపము = ఆనందస్వరూపము.
205. నెలవెలుఁగు = చంద్రకాంతి.
210. ఎడ = దూరము.
211. ముమ్ముళ్లు = బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర గ్రంథులు.
ఇవే ఆగామిసంచిత ప్రారబ్ధకర్మములు.
219. మానిసిపుర్రెపేరు = నరరుండమాల.
226. కన్నులఁగించు = మోసపుచ్చు.
228. అబ్బుత = మెడ.
233. ఒబ్బిడి = నాశము, వైసము = కారణము.
235. కొసరు = అతిశయించు.
చొక్కటము = మంజులము, అందము.
236. తడికొర్కెలు = జలములతోడి యర్ఘ్యములు.
లలి = ప్రేమము.
242. నా వ్రాసిన శ్రీసూక్తరహస్యార్థ మను గ్రంథమును జదువునది.
243. దక్షిణకాళి = ఆశ్రితులయెడఁ బ్రేమముఁజూపు కాళి.
247. ఓగిరము = ఆహారము.
253. మాతృకార్ణనిచయాకృతి=అదంతాంతములైన వర్ణముల సముదాయమనెడి యాకారము.
రాయిడి = ఓత్తిడి, అల్లరి.

266. నెమ్మియాట = నెమలి నృత్యము.

268. దరియు = సమీపించు.

270. కాకవి = కాకి.

271. ఉద్వాసము = చంపుట.

273. కనుకలులు = చూపులు.

ఎల్ల = హద్దు.

275. సౌధమ్ము = అమృతమయము.

జనుశ్చక్రిక = జన్మమనెడి తిరుగలి.

281. లగ్గు = మేలు.

289. కక్కసపెట్టు = బాధపెట్టు.

290. నిరాగసుఁడు = పాపరహితుఁడు.

రాసవిలాసుఁడు = ఆనందవిలాసము గలవాఁడు.

292. ఇలి = మెతుకు, అన్నకణము.

విపద్ఘనములు = ఆపదలనెడి మేఘములు.

296. ఉరువు = రూపము.

300. అగడు = తొట్రుపాటు.

309. తిగమైలను = (స్థూల సూక్ష్మ కారణముల నెడి) మూడు శరీరములందు.

311. ఆడరే = నిందింపరే.

315. దగ = దప్పి.

317. తెల్విచిచ్చు = జ్ఞానాగ్ని.

319. అరయు = పరీక్షించు.

వంతు = పంతము.

321. ఆమెత, కట్టడము = అన్నము, వస్త్రము.

పాపతమి = వాత్సల్యము.

322. బాములు = కష్టములు, జన్మములు; లోఁబాము = కుండలిని, సబాము=స్వభావము, మదిఁబామునిరులు= మనసునుగ్రమ్మిన చీఁకటులు, ములుచ = మూర్ఖుఁడు, టప్పాలు = డాబులు అను నర్థమిచ్చు వ్యావహారిక గ్రామ్యము.

326. ఉదాసీనత్వము=ఎత్తైనచోటఁ గూర్చుండుట, జోక్యము లేకుండుట.

329. శిలోచ్చయపుత్రి = కొండకూఁతురు.

330. శవతతియాసనము = అమ్మ. పంచప్రేతమంచాధిశాయిని. బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర మహేశ్వరులు నాలుగు మంచ పాదములు. సదాశివుఁడు పై ఫలకముగానున్న మంచము అమ్మ యాసనము. అనఁగా సృష్టి స్థితి లయ తిరోధానానుగ్రహము లనెడి శక్తులు వీరివి. అవి సర్వశక్తిమయియైన అమ్మవే కాఁగా వీరు ప్రేతలుగా భావింపఁబడిరి.

శ్మశానము = సుషుమ్నామార్గము.

దెసల్ వసనము = దిక్కులే వస్త్రము. అనఁగా దిగంత వ్యాప్తమగు విశ్వవిరాట్ జగత్తు అమ్మ స్థూలముగ నెన్నఁబడినపుడు ఆ దేహమునకు దిక్కులే వస్త్రములు.

ఉత్పథలోల = ఉన్మార్గగామిని. మూలాధారమునుండి సహస్రారమువరకు నైన మార్గమందు సంచరించునది.

333. నీడము = పక్షిగూఁడు.

334 విడుపుబాట = మోక్షమార్గము.

త్రిపురాంతకుఁడు = పురములరూపున గూఢచరిత్రులైన ముగ్గురుదైత్యుల జంపినవాఁడు, భక్తుల స్థూల సూక్ష్మ కారణము లనెడి మూఁడు శరీరముల నశింపజేయువాఁడు.

దణి = మగఁడు.

త్రైపురమనువు = ఐం, క్లీం, సౌః అనెడి మూఁడువర్ణముల మంత్రము.

340. వామాచారులు = అందమైన యాచారము గలవారు, శ్రుతివిరుద్ధమైన యాచారముగలవారు.

మద్వయము = 'మమ' అనుమాట.

వామాత్రయాకారిణి = మూఁడు శక్తులు రూపముగాఁ గలది.

341. అంబరనీరసంచరములు=ఆకసమందుఁ దిరుగు పక్షులు, నీటదిరుగు చేఁపలు మున్నగునవి.

34.. కనలు = కోపము. కన్కలి = చూపు.

349. పూటము = భారము.

356. రసమూర్తి = ఆనందమే విగ్రహముగాఁ గలది.

360. నమస్య = మ్రొక్కు.

367. వరివస్య = ఉపాసనము.

376. బురడాలు = అసత్యములు, మోసములు.

అంబేదలు = తిండికిలేని పేదలు.

శర్మరూప = ఆనందస్వరూప.

380. అగదరత్నము = ఔషధశ్రేష్ఠము.

384. చివ్వపనిముట్లు = యుద్ధసాధనములు.

392. దవ్వుచూపు = దూరదృష్టి.

399. స్తనయిత్న్వంతరగు ప్తచంచలలు = మేఘములలో నిమిడి యున్న మెఱపులు.

402. వైషయికక్ష్వేళనిగారకారణ = విషయసంబంధమైన విషమును మ్రింగుటవలని తీవ్రయాతన.

405. రసాయనము = ముసలితనమనెడి వ్యాధినిమాన్చు బలవర్ధకౌషధము.

407. కసగుడ్డలు = కాషాయవస్త్రములు.

409. కుంభసంభవుఁడు = ప్రాణాయామ కుంభక (వాయువును నిరోధించు) క్రియయందుఁ జక్కఁగా నిల్వఁగలవాఁడు.

412. విశ్వాసి = నమ్మకముగలవాఁడు, శ్వాసము నిరోధించినవాఁడు.

416. కట్టనాల్ విరియంజేయు = స్థూల సూక్ష్మ కారణములనెడి త్రిపురములను నశింపజేయు.

425. ఆలము = ఉపేక్ష.

438. జీర్వాఁడు = తొలఁగు, అపసరిల్లు.

443. కేరఁడే = పరిహసింపఁడే.

444. ముచ్చట = ప్రేమము.

447. శర్మజలరాశి = ఆనందసముద్రము.

452. నిడుసెకయూర్పులు = వేడినిట్టూర్పులు.

462. అగ్గించు = కొనియాడు.

474. ఆగూ = జ్ఞానము.

477. ఈపద్యమందలి విషయమునుగూర్చి నా దేవీసూక్తపరమార్థమందలి సోऽహం, సమాధి భాగమును జూచునది

478. వాసోరచనము = వస్త్రనిర్మాణము.

485. అక్షశరీర = ఆదిక్షాంతములైన మాతృకావర్ణముల
మాల శరీరముగాఁ గలది.

488. అరవాయి = సంకోచము.

490. సర్జనము = సృష్టి.

493. ఎరియుచు = పరితపించుచు.

494. క్రించు = అల్పుఁడు.

495. తఱిచేటు = కాలవ్యర్థత.

499. ఈఁదు = గాలి.

503. హృషీకోపధి = ఇంద్రియముల కపటము.

511. ఆదట = తృప్తి.

518. ముత్తిరుగులు = మూఁడుచుట్లు. స్రీదము = పాము.

532. కున్నా = విద్వా.

534. బ్రహ్మమ్ము = తపస్సు.

542. టంకారము = ఆశ్చర్యము.

560. ఏమైక = ఏవిధమున.

562. అవటము = గొయ్యి, నేలకన్నము.

566. వెంట = విధము.

576. కులము = సముదాయము. ఇచట విషయ సమూహ
మనెడి ఖండఖండజ్ఞానము.
అకులము = అఖండజ్ఞానము.

580. అవలేపము = గర్వము. డౌలు = మదింపు.

583. ఉఱియాట = ఆందోళనము, చాంచల్యము.

584. కులనాశనము - చూడు (576)

598. పైకము = ధనము, చిలుక పిల్ల.

599. రట్టడి = ఉపద్రవము.

తప్పొప్పుల పట్టిక.

పద్య సంఖ్య	తప్పు	ఒప్పు	పద్య సంఖ్య	తప్పు	ఒప్పు
8	నద్వది	నద్వడి	368	దృశ్యము	దృశ్యమ్ము
20	త్రక్షర	త్ర్యక్షర	370	మ్ము నెఱి	మ్ము న్నెఱి
35	సంకటపెట్టి	సంకటపెట్ట	398	అలంది	అలంతి
49	అక్షయపల	అక్షయఫల	411	టతయూన్	టంతయూన్
58	భ్రమశ్చిత	భ్రమనిశ్చిత	424	విది	విడి
77	సంగాదము	సంగానము	430	యట్లే	యెట్లే
98	అంతయునిలుప	అంతయున్నిలుప	433	సుతుతెంతో	సుతులెంతో
129	కాఘుదింత	కాపురింప	476	ప్రణీత	ప్రణేత
132	మహాతుడంచు	మహాతుడటంచు	477	కొందజకె	కొందఱకు
168	వేములను	లేమలను		అది	రది
182	హేతతౌను	హేతులౌను	483	పిదె	వీడ
191	కాండగదు	కాండగుదు	499	ఈదు	ఈఁదు
231	ఎన్నికోటులు	ఎన్నోకోటులు	520	క్షణంబడెల్ల	క్షణంబుండెల్ల
284	వ్రాషిక	హ్రాషీక	521	శరమ్ము	శిరమ్ము
287	నిన్నుంగని	నిన్నుంగను	526	నిచ్చతో	నిచ్చలో
	285వ పద్యమే పొరపాటున		527	ఆధ్యాత్మక	ఆధ్యాత్మిక
	287గా పునర్ముద్రితమైనది.		530	సంజ	సంజ్ఞ
304	ఎఱుగు	ఎఱుంగు	532	నిడునే	విడునే
306	దరితంబు	దురితంబు	533	దీరాయాస	దీర్ఘాయాస
320	శ్రయమ్ము	శ్రమమ్ము	539	లతనిని	అతనిన్
327	శాకరీ	శాంకరీ	548	సూళమ్ము	స్థూలమ్ము
341	నిలు	నిను	565	ఫలమ్మునై	ఫలమ్ములై
345	సిద్ధిచు	సిద్ధించు	581	దాలు	డాలు
357	సుతాళికకా	సుతాళికా	590	చెడ	బెడ
359	జనద్దుఃఖ	జనుద్దుఃఖ	599	రట్టతి	రట్టడి
365	యిగాముడి	ఈసుముడి	602	నెమ్మమలకె	నెమ్మదులకే

పిబన్తు వాఙ్మయసుధామ్ !   తరన్తు భవసాగరమ్ !

ఆధ్యాత్మిక సాధక లోకమునకు అపూర్వావకాశము !

శ్రీకాశీవాసి, శ్రీ శ్రియానందనాథులు

శ్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారి రచనలు

సిద్ధముగనున్నవి :

1.	సౌందర్యలహరి	0-12-0
2.	శ్రీ సత్యనారాయణశర్మ సాధనము	1- 8-0
3.	శ్రీ దేవీసూక్త పరమార్థము	0-12-0
4.	భీమేశ్వర నుతి	0- 8-0
5.	దేవపూజా రహస్యము	1-12-0
6.	శాస్త్రసాధనము	0- 8-0
7.	మహాసౌరమంత్రపాఠము (సస్వరము, ఆంధ్ర పద్య, ఆంగ్లగద్యానువాదము)	0-12-0
8.	అమ్మతో ముచ్చటలు (1, 2 భాగములు)	1- 4-0

రాబోవునవి :

1. శ్రీ విద్యాంధ్రభాష్యము
2. శ్రీ సిద్ధాంతశిఖామణి వివరణ (వీరశైవ గ్రంథరాజము)
3. సప్తశతీ (చండీపాఠ) తత్త్వసారము
4. సప్తశతీ (చండీపాఠ) విపులాధ్యాత్మికా వివరణము
5. రుద్రకోటీశ్వర శతకము
6. హ్రీంకార శతకము

*   *   *

నేనెవరు ?   వెల 0-12-0

రచయిత : శ్రీ శ్రియానందనాథులవారి శిష్యులు

శ్రీ మిన్నికంటి వెంకట సత్యనారాయణశర్మ

"రచయిత ఇందులో వేదశ్రుతులను మూలముతో పాటు సుదీర్ఘంగా వివరించి ఆత్మపరిశీలనకు, ఆత్మసాక్షాత్కారమును సుగమం చేయడానికి ప్రయత్నించారు. ఇది అమూల్యమైన గ్రంథము." — కృష్ణాపత్రిక.

ప్రతులకు:- సాధన గ్రంథ మండలి, తెనాలి.

సాధన గ్రంథ మండలి, తెనాలి.

స్థాపితము : 1945

కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య, నీతి, చారిత్రక ప్రబోధములైన ఉత్తమ ఆధ్యాత్మిక గ్రంథములు వెలువరించు సంస్థ.

చందా : మహారాజపోషకులు	(శాశ్వతము)	రు 116/- లు.
రాజపోషకులు	,,	రు 58/- లు.
సభ్యులు	(ప్రతి సంవత్సరము)	రు 10/- లు.

ఈ మూడు తరగతులవారి పేర్లు ప్రతిగ్రంథమున ప్రకటించి గ్రంథములు ఉచితముగా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు మేమే భరింతుము. మండలిలో చందాదారులుగా చేరి మా కృషిని ప్రోత్సహింప ప్రార్థన.

1 భగవత్ప్రాప్తి - ఉపాయములు	0- 4-0
2 నరసదాసు కీర్తనలు	0-10-0
3 హరినామమహిమశతకం	0-4-0
4 సప్తమహావ్రతములు	0- 6-0
5 ఈశ్వరసాక్షాత్కారము	0- 3-0
6 శ్రీ సీతారామశతకము	0- 2-0
7 గీతాప్రతిభ	0-12-0
8 భాగవతకథ 1, 2, 3, 4, 5 భా. భా 1కి	2- 0-0
6, 7 భా. భా 1కి	2- 8-0
9 శ్రీ త్రిపురాంతకేశ్వర శతకము	0- 4-0
10 శ్రీ త్యాగరాజచరిత్ర	0- 4-0
11 పరమసాధన	0-12-0
12 కాళహస్తీశ్వరశతకం	0- 8-0
13 ఆశ్వినమాహాత్మ్యము	2- 0-0
14 భారతీయతత్త్వశాస్త్రం	2-0-0
15 శ్రీరామపూజావిధానము	0-4-0
16 బదరీయాత్ర	1- 0-0
17 కల్యాణకుంజము	1- 4-0
18 సిద్ధాంతకల్పవల్లి	1- 0-0
19 మానవధర్మము	1- 0-(
20 అష్టాదశశ్లోకగీత	0-12-(
21 భక్తితత్త్వము	0-12-(
22 ముక్తిగీత	0- 6
23 గురుశిష్యులు	1- C
24 సంకీర్తన మీమాంస	1- (
25 పరమార్థతత్త్వము	0-12
26 శ్రీ శుకుడు	0-1

27	శ్రీరామనామప్రభావము	0-6-0
28	హిందూకోడ్ బిల్లుసమీక్ష	1-0-0
29	రాధారహస్యము	1-4-0
30	జడభరతుడు	0-12-0
31	పద్మపురాణము బ్రహ్మఖండము	1-0-0
32	,, ఆదిమఖండము	1-8-0
33	,, భూమిఖండము	2-0-0
34	మహాత్మాఉపాసనీబాబా	1-3-0
35	అర్థపంచకము	0-12-0
36	గోవిందదామోదర స్తోత్రం	0-8-0
37	భక్తిరసాయనము	2-0-0
38	గీతాకదంబము 1 భా	1-4-0
39	,, 2 భా	1-4-0
40	శంకరగ్రంథరత్నావళి	3-0-0
41	భారతీయదర్శనము	1-8-0
42	సుందరభారతయాత్ర (770 పైగా పేజీలు 280 చిత్రములు)	4-0-0
43	తులసీ-గోపూజ	0-3-0
44	ధ్యానపద్ధతి	0-8-0
45	ఉపన్యాసరామాయణం	0-4-0
46	శివతాండవము	1-0-0
47	శ్రీతులసీమహిమామృతం	1-8-0
48	శ్రీకనకదుర్గానందలహరి	0-4-0
49	భగవద్గీత (మూలం)	0-6-0
50	భగవన్నామసంకీర్తన	0-4-0
51	అష్టాదశశ్లోకగీత	0-2-0
52	నేపాలయాత్ర (చిత్రములు-మ్యాపుతో)	1-4-0
53	శ్రీదేవీసూక్తపరమార్థం	0-12-0
54	భీమేశ్వరనుతి	0-8-0
55	నేనెవరు ?	0-12-0
56	దేవపూజారహస్యము	1-12-0
57	శాస్త్రసాధనము	0-8-0
58	హరినామమహిమ	0-4-0
59	మహాసౌర మంత్రపాఠము (సస్వరము, ఆంధ్రపద్య, ఆంగ్లగద్యానువాదములతో)	0-12-0

వరా:- రు 1-0-0 కు లోపు వి.పి. లేదు. రు 5-0-0 లకు మించిన ఆర్డరుకు రు 1-0-0 కు రు 0-3-0 లు, రు 25-0-0 లకు మించిన ఆర్డరుకు రు 1-0-0 కు రు 0-4-0 లు కమీషను యివ్వబడును. రు 100/- లకు 33-0-0 లు కమీషను యివ్వబడును.